

Samen sterk voor een veilig uitgaansklimaat

**Een kwalitatief onderzoek naar de ervaringen met uitgaansoverlast en visies over
uitgaansbeleid in de gemeente Smallingerland**

Standing strong together to create a safe nightlife

**A qualitative study to investigate the experiences with nightlife violence and per-
ceptions about nightlife policy in the municipality of Smallingerland**

Esmée Groen

Master Sociologie, route Criminaliteit en Veiligheid

Faculteit Gedrags- en Maatschappijwetenschappen

Rijksuniversiteit Groningen

Begeleider: dr. Marieke van Gerner-Haan

Referent: prof. dr. René Veenstra

Februari 2023 – juli 2023

Voorwoord

Voor u ligt mijn afstudeerscriptie die is geschreven ter afronding van de Master Sociologie van de route Criminaliteit en Veiligheid aan de Rijksuniversiteit Groningen. In deze scriptie is kwalitatief onderzoek gedaan naar de ervaringen met uitgaansoverlast en de visies over uitgaansbeleid van de politie, de gemeente en de horecaondernemers in een uitgaansgebied genaamd de Kaden in Drachten. Het onderzoek is uitgevoerd in opdracht van de Politie Oost-Friesland in Drachten. Voorafgaand aan het schrijven van de scriptie heb ik stage gelopen bij de Politie Oost-Friesland. Hier heb ik een kijkje achter de schermen mogen nemen, waardoor ik een beter beeld heb gekregen van de organisatie als geheel. Ik wil mijn begeleider Björn Wanders bedanken voor de mogelijkheid die hij me heeft gegeven om binnen de politie stage te lopen. Daarnaast wil ik mijn begeleider Stefan Derine bedanken voor het geven van achtergrondinformatie en ontwikkelingen van het uitgaansgebied, waardoor ik een beter beeld van de situatie kon krijgen.

Vanuit de opleiding heb ik begeleiding gehad van Marieke van Gerner-Haan. Zij heeft mij ontzettend geholpen en gemotiveerd om een interessant stuk te leveren. Ondanks dat ik het soms best lastig vond om alles goed op te schrijven, uitte zij haar vertrouwen in mij en gaf ze me regelmatig complimenten waardoor ik gemotiveerd bleef. Door haar kennis van kwalitatieve onderzoeksmethoden heb ik meer geleerd over het goed uitvoeren van een kwalitatief onderzoek en alle aspecten die hierbij komen kijken. Ik wil haar bedanken voor alle tijd en moeite die ze voor me heeft vrijgemaakt om aan mijn krappe planning te voldoen. Daarnaast wil ik mijn referent René Veenstra bedanken voor zijn feedback op zowel mijn scriptieopzet als conceptversie. Ten slotte wil ik mijn vriend bedanken die me motiveerde tijdens perioden waarin mijn motivatie ver te zoeken was en voor zijn input waar ik veel aan heb gehad.

Ik wens u veel leesplezier toe.

Esmée Groen

26-06-2023

Samenvatting

Uitgaansoverlast is voor veel plaatsen in Nederland een probleem, zo ook voor Drachten. In dit scriptieonderzoek is gekeken naar de wijk de Kaden in Drachten waar veel uitgaansgelegenheden gevestigd zijn. Uitgaansoverlast komt hier geregeld voor, zowel van lichtere als zwaardere aard. Het is belangrijk om onderzoek te doen naar waarom uitgaansoverlast voorkomt, welk uitgaansbeleid wordt uitgevoerd en hoe de samenwerking tussen verschillende partijen wordt ervaren. Deze partijen zijn de politie, de gemeente en de horecaondernemers. In de literatuur is nog weinig geschreven over deze combinatie van partijen, terwijl ze een grote verantwoordelijkheid hebben bij het veilig houden van een uitgaansgebied. Uitgaansoverlast is een complex probleem en daarom is het nodig dat deze partijen goed kunnen samenwerken. Daarnaast is het belangrijk om onderzoek te doen naar uitgaansoverlast, zodat de veiligheid in het uitgaansgebied vergroot kan worden.

De hoofdvraag is als volgt: *Wat zijn de ervaringen met uitgaansoverlast en visies over het uitgaansbeleid bij uitgaansgelegenheden gevestigd op de Kaden in Drachten van de politie, de gemeente Smallingerland en de horeca?* Om antwoord te geven op deze vraag zijn twaalf semigestructureerde diepte-interviews afgenomen met veertien participanten behorende bij bovengenoemde drie partijen. De data zijn vervolgens geanalyseerd aan de hand van een thematische analyse vanuit de codeboekbenadering.

Uit deze data kwam naar voren dat de participanten voornamelijk vechtpartijen en ruzies zien ontstaan in het uitgaansgebied. Dit uitgaansoverlast zou volgens elke participant voornamelijk veroorzaakt worden door (overmatig) alcoholgebruik. Er werden ook andere oorzaken genoemd, zoals de invloed van de sociale omgeving en de invloed van normen. Deze oorzaken zijn in lijn met de literatuur. Daarnaast kwam naar voren dat de gemeente uitgaansbeleid opstelt en de meeste horecaondernemers dit beleid ten uitvoer brengen. Dit wordt bijvoorbeeld gedaan door bij entree de tassen te controleren en te doen aan ID-controle. De politie daarentegen lijkt weinig uitgaansbeleid uit te voeren bij surveillance in het uitgaansgebied. Binnen de politie is namelijk geen uitgaansbeleid schriftelijk opgesteld en geven alle participanten behorende bij de politie aan dat het al jaren gaat zoals het gaat en dat hier weinig communicatie over is. De samenwerking tussen de partijen wordt als wisselend ervaren. De horecaondernemers geven aan dat de gemeente vaak laat reageert op aanvragen en sommige horecaondernemers hebben het gevoel dat de gemeente weinig met hun input doet en hier ook weinig naar vraagt. De participanten zeggen dat er sprake is van een belangenconflict tussen de partijen, waardoor de partijen zich aan elkaar ergeren en de afspraken en verwachtingen die de partijen van elkaar hebben bij het tegengaan van uitgaansoverlast niet duidelijk worden uitgesproken.

Concluderend is dus geregeld sprake van uitgaansoverlast op de Kaden. Daarnaast wordt het opgestelde uitgaansbeleid van de gemeente door de meeste horecaondernemers uitgevoerd, waaruit blijkt

dat de meeste horecaondernemers het uitgaansbeleid als effectief beschouwen. De politie heeft echter geen uitgaansbeleid opgesteld, waardoor geconcludeerd kan worden dat de politie het tegengaan van uitgaansoverlast op de Kaden niet als prioriteit ziet en meer als verantwoordelijkheid ziet voor de andere partijen. Ten slotte wordt de samenwerking als wisselend ervaren, onder andere doordat er geen consensus is over welke partij welke verantwoordelijkheid heeft en doordat er weinig duidelijkheid is omtrent afspraken en verwachtingen van elkaar.

Er zijn enkele aanbevelingen opgesteld naar aanleiding van het onderzoek. Deze aanbevelingen zijn op te splitsen in aanbevelingen voor vervolgonderzoek en aanbevelingen voor de praktijk. De aanbevelingen voor vervolgonderzoek zijn het afnemen van diepte-interviews door een onafhankelijk onderzoeksbureau en het interviewen van portiers, aangezien hun ervaringen en meningen een toevoeging kunnen zijn met betrekking tot dit onderwerp. De praktische aanbevelingen zijn het inzetten van cameratoezicht in het uitgaansgebied, het aanwezig blijven van de politie in het uitgaansgebied, het inzetten van een sus-team en het regelen van een bijeenkomst voor de drie partijen om duidelijke afspraken met elkaar te maken en verwachtingen naar elkaar uit te spreken.

Inhoud

Voorwoord	1
Samenvatting	2
1. Inleiding	1
1.1 Onderzoeksvraag	4
1.2 Relevantie	4
1.3 Leeswijzer	6
1.4 ChatGPT	6
2. Theorie	7
2.1 Veilige (uitgaans)omgeving	7
2.2 Discrepantie uitgaansbeleid en uitvoering uitgaansbeleid	9
2.2.1 Beschikbare middelen, hoeveelheid tijd en arbeidscapaciteit	10
2.2.2 Aansluiting uitgaansbeleid op werkzaamheden	11
2.2.3 Steun partijen	11
2.2.4 Zinnig uitgaansbeleid	12
2.2.5 Aansluiting uitgaansbeleid op normen, waarden, opvattingen en belangen	12
2.3 Samenwerking	13
2.3.1 Wederzijdse afhankelijkheid	13
2.3.2 Imago	14
2.3.3 Communicatie	14
2.3.4 Vertrouwen	15
2.3.5 Duidelijkheid	16
2.4 Slotsom	16
3. Methoden	18
3.1 Diepte-interview	18
3.2 Operationalisatie interviewschema's	19
3.3 Procedure werven participanten	20
3.4 Data-analyse	21
3.5 Wetenschappelijke nauwkeurigheid (Trustworthiness)	23
3.6 Ethiek	24
3.6.1 Ontwerpfase	25
3.6.2 Dataverzamelingsfase	25
3.6.3 Analysefase	26
4. Resultaten	27
4.1 Wat zijn de ervaringen van de partijen met uitgaansoverlast en welke factoren zien zij die invloed hebben op de veiligheid van een (uitgaans)omgeving?	28

4.1.1	Uitgaan	28
4.1.2	Oorzaken uitgaansoverlast	30
4.1.3	Invloed op veiligheid uitgaansgebied	32
4.2	Welk beleid wordt door de verschillende partijen gevoerd om uitgaansoverlast op de Kaden tegen te gaan en wat vinden de partijen van dit beleid?	34
4.2.1	Uitgaansbeleid.....	34
4.3	Is in de praktijk daadwerkelijk een discrepantie tussen uitgaansbeleid en de uitvoering hiervan waar te nemen bij de politie en de horecaondernemers en zo ja, waar komt dit door?	37
4.3.1	Verslapping aandacht door arbeidstekort partijen.....	37
4.4	Hoe wordt de samenwerking betreffende het tegengaan van uitgaansoverlast tussen en binnen de partijen ervaren?	39
4.4.1	Conflict tussen partijen.....	39
4.4.2	Meningsverschil verantwoordelijkheid partijen.....	41
4.4.3	(In)effectieve communicatie.....	42
4.4.4	Samenwerking tussen partijen	44
4.5	Welke ideeën hebben de partijen om uitgaansoverlast op de Kaden verder tegen te gaan?	45
4.5.1	Manieren tegengaan uitgaansoverlast	45
4.6	Slotsom	47
5.	Conclusie en discussie	49
5.1	Conclusie	49
5.1.1	Deelvraag 1.....	49
5.1.2	Deelvraag 2.....	51
5.1.3	Deelvraag 3.....	52
5.1.4	Deelvraag 4.....	53
5.1.5	Deelvraag 5.....	55
5.1.6	Hoofdvraag.....	55
5.2	Discussie	56
5.2.1	Minder sterke punten.....	56
5.2.2	Sterke punten	57
5.2.3	Reflexieve beoordeling	57
5.3	Aanbevelingen.....	58
5.3.1	Vervolgonderzoek.....	58
5.3.2	Praktische aanbevelingen	59
	Literatuurlijst	63
	Bijlagen.....	72

Bijlage 1: Vergelijkingsbestand inleiding Groen vs. ChatGPT	72
Bijlage 2: Toestemmingsformulier voor deelname	81
Bijlage 3a: Interviewschema politie	83
Bijlage 3b: Interviewschema gemeente	86
Bijlage 3c: Interviewschema horecaondernemers	88
Bijlage 4a: Operationalisatie interviewschema politie	91
Bijlage 4b: Operationalisatie interviewschema gemeente	94
Bijlage 4c: Operationalisatie interviewschema horeca	97
Bijlage 5: Initieel codeboek	102
Bijlage 6: Finaal codeboek	120

1. Inleiding

In verschillende media wordt geregeld gesproken over uitgaansoverlast en de incidenten die zich hierbij voordoen. Deze incidenten variëren van messengebruik en gevechten tot wildplassen en overgeven op straat. Onlangs is er bijvoorbeeld een bericht verschenen in het Algemeen Dagblad waarin werd gemeld dat een man in Noord-Brabant door drie anderen in elkaar is geslagen toen hij opkwam voor twee vrouwen (Algemeen Dagblad, 2023). Ook hebben de inwoners van Amersfoort geregeld te maken met overlast op straat, zoals urine, feces en braaksel, achtergelaten door jongeren na het stappen (De Stad Amersfoort, 2023).

Drachten heeft ook te maken met uitgaansoverlast. In Tabel 1 hieronder is te zien welke soorten uitgaansoverlast voornamelijk voorkomen. Volgens gegevens van het BICC van de politie, die betrekking hebben op de periode januari 2019 tot maart 2023, zijn er in de afgelopen vier jaar in totaal 29 vechtpartijen gemeld op de Kaden. Hiervan vonden er vier plaats in de eerste maanden van 2023. Daarnaast is er in die periode 37 keer melding gemaakt van overlast door alcohol of drugs. Eind 2021, vlak voor de gedeeltelijke lockdown vanwege de coronapandemie, deden zich ook ernstige incidenten voor. Op de laatste uitgaansavond bleven honderden mensen op straat hangen na sluitingstijd, wat leidde tot gevechten en agressief gedrag richting politie en ambulancepersoneel (Leeuwarder Courant, 2021). Er werd zelfs zwaar vuurwerk naar hen gegooid. Deze incidenten zijn verontrustend en kunnen een negatieve invloed hebben op het uitgaansklimaat en de veiligheid van zowel bezoekers als omwonenden. Het is essentieel dat er maatregelen worden genomen om uitgaansoverlast te verminderen en de veiligheid te waarborgen.

Tabel 1: Overzicht veelvoorkomende type incidenten in het uitgaansleven

Type incident	2019	2020	2021	2022	2023	Totaal
Ruzie/twist	45	22	13	24	15	119
Vechtpartij	11	4	2	8	4	29
Eenvoudige mishandeling	11	3	6	4	1	25
Overlast ivm alcohol/drugs	9	8	4	10	6	37
Melding overlast jeugd	4	15	2	7	-	28
Rijden onder invloed van alcohol/drugs	10	4	1	4	2	21

Onderzoek toont aan dat 83 procent van de Nederlandse gemeenten te maken heeft met uitgaansoverlast (Centrum voor Criminaliteitspreventie en Veiligheid, 2015). Bovendien is uit onderzoek

gebleken dat uitgaansoverlast in 2020 voor de coronaperiode toenam, evenals de ernst van de incidenten (Van Noordenburg, 2023a). Hoewel er tijdens de coronaperiode door de lockdowns minder uitgaansoverlast was, is er momenteel een toename te zien in het aantal ernstige incidenten in enkele steden, zoals Amersfoort en Zutphen (Van Noordenburg, 2023b).

Uitgaansoverlast wordt in dit onderzoek gedefinieerd als vernieling, agressie en verstoring van de openbare orde tijdens het bezoeken van uitgaansgelegenheden op tijdstippen waarop grote groepen personen deze gelegenheden bezoeken (Galetzka et al., 2016; Veenhuis, 2012). Het uitgaansleven wordt in dit onderzoek afgebakend als een sociale activiteit en entertainment dat na acht uur 's avonds in openbare ruimtes plaatsvindt (Brunn et al., 2021). Uitgaansoverlast zorgt voor sociale onveiligheid, waarbij individuen zich onveilig voelen door menselijke acties zoals vechten, intimiderende opmerkingen en vandalisme (Galetzka et al., 2016). Bovendien brengt uitgaansoverlast materiële kosten met zich mee, zoals vandalisme en diefstal (Galetzka et al., 2016). Om uitgaansoverlast tegen te gaan, werd in 1998 het convenant Veilig Uitgaan opgesteld door de rijksoverheid, met als doel de samenwerking tussen verschillende partijen te bevorderen (Smit, 2008).

Belangrijke partijen bij het opstellen en uitvoeren van het uitgaansbeleid zijn de politie, de gemeente en de horecaondernemers. Beleid wordt in dit onderzoek gedefinieerd als een combinatie van doelen, middelen en keuzes als reactie op een probleem (Hoogerwerf, 1993). Een goede samenwerking tussen deze partijen is essentieel om uitgaansoverlast aan te pakken. Samenwerking wordt gezien als een interactieproces waarbij verschillende partijen met verschillende perspectieven samenwerken om oplossingen te vinden die verder gaan dan hun eigen beperkte visie, met als doel gezamenlijke doelen te bereiken (Gray & Wood, 1991; Smetsers, 2007; Patel et al., 2012). Ondanks een goede samenwerking kunnen er nog steeds discrepanties ontstaan tussen het uitgaansbeleid en de feitelijke uitvoering ervan. Verschillende factoren kunnen bijdragen aan deze discrepantie, zoals een hoog niveau van uitgaansoverlast, een tekort aan politiepersoneel en de discretionaire bevoegdheid van de politie om te beslissen wanneer ze het beleid uitvoert. Bovendien kunnen er knelpunten optreden in de samenwerking zelf, waardoor de aanpak van uitgaansoverlast niet zo effectief is als mogelijk zou kunnen zijn. De hoge mate van uitgaansoverlast kan een uitdaging vormen bij de uitvoering van het uitgaansbeleid. Ondanks de opgestelde regels en richtlijnen, kunnen bepaalde uitgaansgelegenheden nog steeds voor overlast zorgen, wat resulteert in verstoringen van de openbare orde en veiligheid. Het is mogelijk dat het beleid niet voldoende is afgestemd op de specifieke behoeften en kenmerken van de wijk de Kaden in Drachten. Daarnaast kan een tekort aan politiepersoneel de effectieve handhaving van het uitgaansbeleid belemmeren. Als er onvoldoende politieagenten beschikbaar zijn om toezicht te houden en op te treden bij uitgaansincidenten, kan dit leiden tot vertragingen in de reactietijd en een verminderde mogelijkheid om de overlast effectief aan te pakken. Afhankelijk van verschillende omstandigheden en prioriteiten kan dit leiden tot variaties in de uitvoering van het beleid, waardoor niet alle uitgaansoverlast consistent wordt aangepakt. Daarnaast kunnen knelpunten in de samenwerking tussen de

betrokken partijen, zoals de politie, de gemeente en de horecaondernemers, ook invloed hebben op de effectiviteit van de aanpak van uitgaansoverlast. Verschillende visies, belangen en communicatieproblemen kunnen het moeilijk maken om gezamenlijk tot effectieve oplossingen te komen. Om de discrepanties tussen het uitgaansbeleid en de uitvoering ervan te verminderen en de aanpak van uitgaansoverlast te verbeteren, is het van belang om de genoemde factoren kritisch te onderzoeken en mogelijke oplossingen te identificeren.

In mijn scriptieonderzoek richt ik me op de ervaringen met uitgaansoverlast en de visies over uitgaansbeleid in de wijk de Kaden in Drachten. Deze wijk vormt het uitgaanscentrum van Drachten en. Om de openbare orde en veiligheid te waarborgen, heeft de gemeente Smallingerland in 1999 het horecaconvenant opgesteld, gebaseerd op het convenant Veilig Uitgaan. Dit convenant heeft als doel om samenwerking tussen verschillende partijen te bevorderen. Het horecaconvenant is bedoeld om een evenwichtige balans te creëren tussen het uitgaansleven en het woongenot in de wijk. Aangezien er ook woningen in de wijk aanwezig zijn, is het van groot belang dat er een prettig leefklimaat ontstaat. Het convenant heeft daarom zowel nieuw beleid geïntroduceerd als bestaand beleid aangepast, rekening houdend met maatschappelijke veranderingen en wijzigingen in wet- en regelgeving (Gemeente Smallingerland, 2007).

De gemeente is bezig met het actualiseren van het horecabeleid. Belangrijke afspraken die in dit beleid staan, zijn de Collectieve Horecaontzegging (CHO), de horecatelefoon en de Kwaliteitsmeter Veilig Uitgaan (KVU). De CHO kan opgelegd worden aan overlastgevers als verscheidene horecazaken last hebben van deze personen. Er wordt dan afgesproken dat deze personen niet meer in hun zaken mogen komen. De horecatelefoon is een rechtstreekse telefoonverbinding naar het basisteam van de politie Oost-Friesland en wordt vrijwel alleen in het weekend gebruikt. Het doel van de horecatelefoon is om door middel van het directe contact met de politie de politie te informeren over mogelijke onrust waardoor de politie snel kan handelen mochten er incidenten plaatsvinden (Gemeente Smallingerland, 2023). De KVU heeft als doel om uitgaansoverlast tegen te gaan. Hierbij is het belangrijk dat belanghebbende partijen worden samengebracht, de problemen in een uitgaansgebied in kaart worden gebracht en er wordt geprobeerd om bestaande problemen gezamenlijk op te lossen (Gemeente Smallingerland, 2023). Een belangrijk aspect van het horecabeleid is dat horecaondernemers zelf verantwoordelijk zijn voor de veiligheid, zowel binnen als buiten hun pand (Gemeente Smallingerland, 2023). Dit betekent dat niet alleen de politie verantwoordelijk is voor de veiligheid op de Kaden, wat vaak wordt gedacht en verwacht. Een goede samenwerking tussen de politie en de horecaondernemers is daarom essentieel, zodat eventuele misdrijven of overlastgevendende activiteiten door horecaondernemers kunnen worden gemeld aan de politie (Gemeente Smallingerland, 2007). Daarnaast is samenwerking met de gemeente ook van belang.

Dit onderzoek is gestart op verzoek van de politie Oost-Friesland. De politie is elk weekend aanwezig om uitgaansoverlast tegen te gaan. Echter, de aanwezigheid van de politie kan soms juist voor meer onrust zorgen, waardoor de kans op incidenten groter wordt (Baudains et al., 2019). Om die reden wil de politie graag de aanwezigheid op de Kaden verminderen in de hoop dat de rust toeneemt en daarmee de uitgaansoverlast vermindert. Bovendien wil de politie graag meer tijd kunnen besteden aan andere gebeurtenissen buiten dit uitgaansgebied waar hun aanwezigheid nodig is, maar waar ze door personeelstekort soms niet genoeg tijd voor hebben. De politie is van mening dat de gemeente en de horecaondernemers zelf verantwoordelijkheid moeten nemen, maar op dit moment ligt de nadruk voornamelijk op de inzet van de politie zelf. De samenwerking tussen deze partijen is dus nog niet optimaal, volgens de politie. Dit is de aanleiding voor dit onderzoek. Ik zal de ervaringen met uitgaansoverlast en visies op het huidige uitgaansbeleid op de Kaden onderzoeken. Meer specifiek ben ik geïnteresseerd in de overeenkomsten en verschillen in ervaringen bij de politie, de gemeente en de horecaondernemers.

1.1 Onderzoeksvraag

De onderzoeksvraag van dit scriptieonderzoek luidt: *Wat zijn de ervaringen met uitgaansoverlast en visies over het uitgaansbeleid bij uitgaansgelegenheden gevestigd op de Kaden in Drachten van de politie, de gemeente Smallingerland en de horeca?* Om deze vraag te beantwoorden, zijn enkele deelvragen opgesteld:

1. Wat zijn de ervaringen van de partijen met uitgaansoverlast en welke factoren zien zij die invloed hebben op de veiligheid van een (uitgaans)omgeving?
2. Welk beleid wordt door de verschillende partijen gevoerd om uitgaansoverlast op de Kaden tegen te gaan en wat vinden de partijen van dit beleid?
3. Is in de praktijk daadwerkelijk een discrepantie tussen uitgaansbeleid en de uitvoering hiervan waar te nemen bij de politie en de horecaondernemers en zo ja, waar komt dit door?
4. Hoe wordt de samenwerking betreffende het tegengaan van uitgaansoverlast tussen en binnen de partijen ervaren?
5. Welke ideeën hebben de partijen om uitgaansoverlast op de Kaden verder tegen te gaan?

1.2 Relevantie

Dit onderzoek is relevant op verschillende vlakken. Ten eerste draagt het bij aan wetenschappelijke kennis, omdat er nog weinig geschreven is over de samenwerking tussen politie, gemeente en horecaondernemers, terwijl deze partijen een belangrijke rol spelen bij het waarborgen van de veiligheid in een uitgaansgebied. De literatuur richt zich vaak voornamelijk op de rol van de politie en besteedt minder aandacht aan andere betrokken partijen bij het bevorderen van veiligheid (Bessems, 2021). Er is echter

steeds meer bewustzijn dat samenwerking tussen diverse partijen noodzakelijk is om complexe problemen aan te pakken, mede vanwege toenemende onderlinge afhankelijkheid en beperkte arbeidscapaciteit (Thomson & Perry, 2006).

Dit onderzoek kan bijdragen aan de bestaande literatuur over de samenwerking tussen politie, gemeente en horecaondernemers bij het tegengaan van uitgaansoverlast. Aangezien samenwerking essentieel is voor het behalen van doelen (Patel et al., 2012; Whelan & Dupont, 2017), kan inzicht in het bevorderen van samenwerking tussen deze partijen waardevol zijn. Daarnaast is er weinig onderzoek naar de discrepantie tussen beleidsvorming en -uitvoering en naar het bevorderen van veiligheid. De diepte-interviews die worden afgenomen kunnen nieuwe inzichten bieden over deze onderwerpen en daarmee bijdragen aan de bestaande kennis.

Ten tweede is het onderzoek sociologisch relevant omdat het bijdraagt aan het bevorderen van veiligheid in uitgaansgebieden. Uitgaansgebieden hebben zowel te maken met materiële als morele tekorten (Dijkstra & Miedema, 2006). Het materiële tekort houdt in dat in uitgaansgebieden beperkte ruimte is en een bezette ruimte dus niet te delen is met anderen (Dijkstra & Miedema, 2006). Het morele tekort houdt in dat individuen in uitgaansgebieden vaak eigenbelang boven algemeen belang stellen, vanwege een gebrek aan herhaalde ontmoetingen en onderlinge afhankelijkheid (Dijkstra & Miedema, 2006). Deze tekorten versterken elkaar en vergroten de kans op conflicten (Dijkstra & Miedema, 2006). Door het bestuderen van bestaand uitgaansbeleid en de ervaringen met de samenwerking tussen de betrokken partijen kunnen pogingen worden gedaan om deze tekorten te verminderen, waardoor het handhaven van veiligheid effectiever kan worden georganiseerd.

Het ervaren van een hoge veiligheid is belangrijk voor de samenleving. Wanneer individuen zich onveilig voelen, kan dit een negatieve invloed hebben op hun mentale gezondheid, wat kan leiden tot angst of depressie (Schwab-Stone et al., 1995). Het gevoel van veiligheid leidt tot meer vertrouwen in anderen en in instituties, omdat succesvolle interacties vertrouwen opbouwen (Miształ, 2001). Dit vertrouwen stimuleert prosociaal gedrag, waarbij mensen eerder geneigd zijn anderen te helpen en bij te dragen aan het welzijn van anderen en de samenleving (Binder & Freytag, 2013; Meneghini et al., 2018).

Het bevorderen van veiligheid heeft ook maatschappelijke relevantie. De politie heeft te maken met een tekort aan personeel, waardoor keuzes moeten worden gemaakt over welke zaken prioriteit krijgen en waar aandacht aan wordt besteed. Omdat de politie wordt verwacht aanwezig te zijn in uitgaansgebieden tijdens het weekend, kan dit ten koste gaan van andere belangrijke zaken die zich op dat moment voordoen. Dit onderzoek kan bijdragen aan het verduidelijken van de verantwoordelijkheden van de betrokken partijen en welk beleid zij kunnen implementeren om minder afhankelijk te zijn van de politie. Dit zou de politie in staat stellen om in het weekend minder intensief aanwezig te zijn in uitgaansgebieden, waardoor er meer tijd en capaciteit overblijft voor andere belangrijke zaken, zoals

het aanpakken van delinquente kwesties zoals drugshandel, mishandeling en diefstal. Bovendien richt dit onderzoek zich op het bevorderen van de samenwerking tussen de betrokken partijen, aangezien een goede samenwerking essentieel is voor het bevorderen van een veilige omgeving (Bessems, 2021).

1.3 Leeswijzer

Dit scriptieonderzoek bestaat uit vijf hoofdstukken. In hoofdstuk 2 wordt relevante literatuur besproken die betrekking heeft op het onderwerp. Vervolgens wordt in hoofdstuk 3 de onderzoeksmethode uiteengezet die is gebruikt voor dit onderzoek. Hoofdstuk 4 bevat de bespreking van de onderzoeksresultaten. In hoofdstuk 5 wordt een conclusie gepresenteerd op basis van de gevonden resultaten. Hierbij worden de resultaten besproken en worden aanbevelingen gedaan op basis van de bevindingen. Ten slotte volgen de literatuurlijst en de bijlagen.

1.4 ChatGPT

Deze inleiding is naar eigen inzicht geschreven, waarna vervolgens de inleiding via het programma ChatGPT van feedback is voorzien om de leesbaarheid te verbeteren. De voorgestelde aanpassingen van ChatGPT zijn grotendeels in de inleiding verwerkt. Bijlage 1 bevat een vergelijkingsbestand waarin de originele inleiding te zien is en de aanpassingen die ChatGPT heeft voorgesteld.

2. Theorie

Het theoretisch hoofdstuk vormt de basis voor dit onderzoek. In dit hoofdstuk wordt ten eerste gekeken naar hoe een (uitgaans)omgeving veilig ingericht kan worden. In de literatuur komt naar voren dat er sprake kan zijn van een discrepantie tussen opgesteld (uitgaans)beleid en de uitvoering hiervan. Daarnaast komt naar voren dat de samenwerking tussen verschillende partijen bij deze discrepantie en bij het creëren van een veilige (uitgaans)omgeving een rol speelt. Deze punten worden opeenvolgend in dit hoofdstuk behandeld.

2.1 Veilige (uitgaans)omgeving

Hoewel er veel initiatieven door verschillende gemeenten zijn opgesteld om uitgaansoverlast proberen tegen te gaan en een veilige (uitgaans)omgeving te creëren, is er weinig bekend over de resultaten van deze initiatieven. De KVVU heeft in 2011 een evaluatie uitgevoerd voor de gemeente Groningen om te bepalen of de initiatieven effectief zijn (Veenhuis, 2012). Hieruit bleek dat veel initiatieven lastig te evalueren zijn waardoor de effectiviteit moeilijk te bepalen is. Uit deze evaluatie kwam echter wel naar voren dat de inzet van portiers veelbelovend lijkt te zijn om uitgaansoverlast tegen te gaan (Veenhuis, 2012). Portiers worden steeds vaker betrokken bij plannen vanuit de gemeente om samen te werken aan een veilig uitgaansleven (Nabben et al., 2011; Van Doorn & Brands, 2019). De reden voor deze toenemende betrokkenheid komt doordat portiers bevoegdheden hebben om uitgaansoverlast aan te pakken en ze hier voor getraind zijn (Nabben et al., 2011). Zo controleren portiers bijvoorbeeld of bezoekers wapens en drugs bij zich hebben (Nabben et al., 2011; Veenhuis, 2012).

Daarnaast blijkt uit onderzoek dat bezoekers van uitgaansgelegenheden zich veiliger voelen als er portiers aanwezig zijn (Brands et al., 2015; Van Doorn & Brands, 2019). Bij het creëren van een veilige (uitgaans)omgeving gaat het dus niet alleen om de objectieve veiligheid, maar ook om de subjectieve veiligheid. Een voorbeeld van de objectieve veiligheid is dat er enkele geweldsincidenten in een uitgaansgebied per jaar zijn, terwijl de subjectieve veiligheid zou kunnen aanvoelen alsof dit er veel meer zijn. Als mensen zich veilig voelen, hangt er namelijk een fijnere sfeer dan wanneer mensen zich onveilig voelen. Deze sfeer kan bijdragen aan het verkleinen van de kans op uitgaansoverlast (Nabben et al., 2011). Uit ditzelfde onderzoek blijkt dat de inzet van portiers kansrijk kan zijn bij het tegengaan van uitgaansoverlast. De reden hiervoor zou kunnen zijn dat potentiële overlastgevers zich bekeken voelen, waardoor ze minder snel over durven te gaan tot overlastgevende acties (Van Doorn & Brands, 2019). De invloed van portiers op een veilige (uitgaans)omgeving hangt echter wel af van de houding en het gedrag van de portiers. Als portiers zich vriendelijk opstellen, is de kans op agressie en geweld van bezoekers kleiner dan wanneer portiers zich agressiever opstellen (Van Der Land, 2014). Hierbij

heeft de portier een lastige positie. We accepteren namelijk als maatschappij dat een portier soms hardhandig moet optreden, maar tegelijkertijd wordt een portier snel aangekeken op dit gedrag (Nabben et al., 2011).

Daarnaast is het voor het creëren van een veilige (uitgaans)omgeving belangrijk om kennis te hebben van factoren die invloed hebben op de veiligheid. Een eerste factor is de invloed van alcoholgebruik. In verschillende Europese landen (inclusief Nederland) is een stijgend patroon te zien in het gebruik van alcohol tijdens het uitgaan (Bolier et al., 2011). Geweld vertoond tijdens het uitgaan door middelengebruik wordt voor meer dan 70 procent veroorzaakt door alcoholgebruik (Van Amsterdam et al., 2020; Brunn et al., 2021). Daarnaast is alcohol in ongeveer de helft van alle gewelddadige delicten tijdens het uitgaan de oorzaak hiervan (Hughes et al., 2006; Van Amsterdam et al., 2020). De reden hiervoor is dat alcohol een ontremmende functie heeft, waardoor er sprake is van vertekende percepties, het minder goed kunnen maken van beslissingen, minder respectvol zijn en sneller geagiteerd worden (Van Amsterdam et al., 2020). De grenzen worden verlegd, waardoor mensen onder meer sneller hun mening durven te uiten (Pedersen et al., 2016). Hierdoor is er sprake van ongepast sociaal gedrag en kan iemand sneller agressief of gewelddadig gedrag vertonen (Hughes et al., 2008; Sönmez et al., 2013; Van Amsterdam et al., 2020). Daarnaast kunnen mensen minder goed omgaan met de meningen van anderen die op een directere manier worden geuit. Hierdoor kunnen ruzies ontstaan (Pedersen et al., 2016). Ook zorgt alcoholgebruik voor een mindere zelfbeheersing, waardoor de kans op het vertonen van antisociaal gedrag groter wordt (Van Der Land et al., 2014). Op deze manier kan alcohol zorgen voor uitgaansoverlast, voornamelijk voor geweldsincidenten.

Een tweede factor is de invloed van de omgeving die vaak samengaat met de invloed van alcoholgebruik. Te zien is dat alcoholgebruik ervoor kan zorgen dat iemand sneller door de omgeving beïnvloed wordt (Graham & Homel, 2008; Galetzka et al., 2016). Vaak is dan ook te zien dat uitgaansoverlast in groepen plaatsvindt in plaats van door een enkel individu (Galetzka et al., 2016). Niet alleen de sociale omgeving heeft invloed op de veiligheid, ook kenmerken van de fysieke omgeving hebben hier invloed op. Het uitgaansleven is een omgeving met veel prikkels zoals harde muziek en drukte (Van Der Land et al., 2014). Dit kan zorgen voor het overprikkeld raken waardoor de zelfbeheersing vermindert (Van Der Land et al., 2014). Door deze verminderde zelfbeheersing is de kans op het vertonen van ongepast gedrag vergroot, waardoor de kans op uitgaansoverlast toeneemt. Daarnaast kan de Broken Windows Theory (Wilson & Kelling, 1982; Keizer et al., 2008) gebruikt worden om de oorzaak van de omgeving weer te geven. Deze theorie gaat erover dat een ‘vervuilde’ omgeving kan zorgen voor meer ‘vervuiling’. Hiermee wordt bedoeld dat een omgeving waarin te zien is dat normen of wetten overtreden zijn, kunnen zorgen voor het overtreden van andere normen of wetten. Als een uitgaansomgeving dus vervuild is doordat er bijvoorbeeld veel graffiti, wildplassers of glazen op straat te zien zijn, wordt de kans op uitgaansoverlast groter. Het is daarom belangrijk om de omgeving goed te onderhouden en schoon te houden, zodat de omgeving als een positieve plek gezien kan worden (Van Aalst et al., 2014).

Naarmate er minder normen en wetten overtreden worden, hoe kleiner de kans op uitgaansoverlast en hoe groter tegelijkertijd de kans op het ervaren van een gevoel van veiligheid (Van Aalst et al., 2014).

Een derde factor is de invloed van normen. Er wordt een onderscheid gemaakt tussen descriptieve en injunctieve normen (Cialdini et al., 1991). Descriptieve normen gaan over welk gedrag mensen normaal gesproken vertonen in een samenleving en injunctieve normen gaan over welk gedrag vertoond zou moeten worden in een samenleving. Beide normen spelen een rol bij uitgaansoverlast. Een descriptieve norm kan bijvoorbeeld zijn om niet wild te plassen en een injunctieve norm is bijvoorbeeld om iemand aan te spreken als diegene ongepast gedrag vertoont. Een belemmering hierbij is echter dat normen die in het dagelijks leven als normaal worden beschouwd in het nachtleven sneller aan de kant worden gezet (Van Der Land et al., 2014; Brands et al., 2015). Hierdoor ontstaat er ruimte voor andere nieuwe, meer losbandige normen die als vanzelfsprekend worden gezien tijdens het uitgaan. Het is tijdens het uitgaan bijvoorbeeld normaler om uit je dak te gaan dan in het dagelijks leven (Van Der Land et al., 2014). Daarnaast kan een norm binnen een vriendengroep of omgeving zijn om alcohol te nuttigen tijdens het uitgaan. In een omgeving waar te zien is dat bepaalde normen overtreden zijn (zoals glazen op straat), worden andere normen ook eerder overtreden (zoals wildplassen). Dit wordt het ‘cross-norm inhibition effect’ genoemd (Keizer et al., 2008). De invloed van normen gaat dus ook samen met de invloed van alcoholgebruik en de omgeving. Dit soort normen kunnen ervoor zorgen dat de zelfbeheersing vermindert, waardoor de kans op uitgaansoverlast toeneemt. Daarnaast vinden individuen het belangrijk om zich te gedragen zoals de rest, vooral als dit mensen zijn die dichtbij ons staan (Cialdini et al., 1991; Van Aalst et al., 2014). De reden hiervoor is dat we een identiteit willen ontwikkelen (Dijkstra & Miedema, 2006) en dat dit kan door ons bij bepaalde sociale groepen aan te sluiten. Deze groepen hanteren bepaalde normen en door het naleven van deze normen krijgen we sociale goedkeuring van de groep (Veenstra & Lodder, 2022). Er wordt bepaald gedrag binnen een groep verwacht, waardoor we zelf eerder dat gedrag vertonen (Dijkstra & Miedema, 2006; Veenstra & Lodder, 2022). Het is daarom belangrijk om in uitgaansgebieden injunctieve normen te hanteren voor bezoekers, zoals gematigd alcoholgebruik, zodat de kans op uitgaansoverlast kleiner wordt. Hierbij kan het effectief zijn om ook descriptieve normen te hanteren, omdat mensen door het zien van een descriptieve norm zich eerder aan een injunctieve norm houden (Keizer et al., 2008). Het houden aan een injunctieve norm gaat zowel op een bewuste als een onbewuste manier (Nilsson & Jahnke, 2018). Bij de injunctieve norm van gematigd alcoholgebruik zou het bijvoorbeeld effectief kunnen zijn om mensen in te zetten die frisdrank bestellen in plaats van alcohol. Op deze manier zien de bezoekers de descriptieve norm.

2.2 Discrepantie uitgaansbeleid en uitvoering uitgaansbeleid

Ondanks het uitgaansbeleid en de kennis van factoren die van invloed zijn op het creëren van een veilige (uitgaans)omgeving, is er nog steeds sprake van uitgaansoverlast in uitgaansgebieden. Zo ook bij de

uitgaansgelegenheden op de Kaden. Hiervoor kunnen verschillende redenen zijn. Eén reden die in dit onderzoek wordt behandeld, is de discrepantie tussen uitgaansbeleid en de uitvoering ervan. Deze discrepantie kan door verschillende factoren ontstaan. Onderstaand wordt eerst kort verteld over de achtergrond van de gebruikte theorieën, waarna vervolgens wordt ingegaan op de factoren die kunnen zorgen voor een discrepantie.

Er zijn weinig theorieën die verklaren waarom er afwijkingen bestaan tussen beleid en de uitvoering hiervan, vooral als specifiek gekeken wordt naar de politie als uitvoerende organisatie van het beleid. Er zijn twee theorieën die hierop ingaan. Deze theorieën zijn van Lipsky (1980) en Terpstra (2002) en spreken over beleid in zijn algemeenheid en kunnen dus ook betrokken worden op uitgaansbeleid. Lipsky (1980) heeft onderzoek gedaan naar waarom overheidsinstanties geregeld anders functioneren dan verwacht zou worden van die instanties kijkende naar hun doelstellingen en regels. In de ‘Street-Level Bureaucracy’ theorie worden organisaties die voor de overheid werken ‘street-level bureaucracies’ genoemd. Dit zijn organisaties met een bureaucratische en hiërarchische structuur. De werknemers die voor dit soort organisaties werken noemt Lipsky ‘street-level bureaucrats’. Deze werknemers zijn vaak een eerste contactpersoon voor de burger die behoefte heeft aan dienstverlening van de overheid en ze nemen beslissingen over anderen (Smit, 2008). Politieagenten vallen onder deze street-level bureaucrats. Politieagenten hebben een grote mate van discretionaire bevoegdheid, waardoor er een discrepantie kan ontstaan tussen beleid en de uitvoering ervan. Terpstra (2002) heeft onderzoek gedaan naar of en in hoeverre beleid kan doorwerken in de uitvoering van politiewerk. In de ‘Doorwerking van Sturing’ theorie worden factoren aangedragen die invloed hebben op deze doorwerking. Vaak blijkt namelijk dat beleid niet altijd wordt uitgevoerd op de manier zoals bedoeld is. Dit kan komen doordat voor veel politieagenten niet duidelijk is welke regels of overwegingen gehanteerd worden bij beslissingen in de uitvoering van het werk. Daarom worden keuzes vaak genomen op basis van gevoel in plaats van beleid.

2.2.1 Beschikbare middelen, hoeveelheid tijd en arbeidscapaciteit

Voor het kunnen uitvoeren van uitgaansbeleid is het belangrijk dat er voldoende beschikbare middelen en tijd aanwezig zijn en er voldoende arbeidscapaciteit is (Lipsky, 1980; Terpstra, 2002). Als er veel beschikbare middelen en tijd en voldoende arbeidscapaciteit is, is er meer mogelijkheid voor de politieagenten om het uitgaansbeleid uit te voeren (Lipsky, 1980; Terpstra, 2002). De politie heeft momenteel te maken met een arbeidstekort waardoor er weinig tijd en arbeidscapaciteit is (Terpstra, 2002). Daarnaast zijn de middelen bij de politieorganisatie chronisch schaars, waardoor het voor politieagenten lastig is om hun taken uit te voeren (Lipsky, 1980). Dit zorgt voor een hoge werkdruk waardoor er minder prioriteit wordt gegeven aan het uitvoeren van uitgaansbeleid (Smit, 2008). Door de schaarste van middelen is het niet altijd mogelijk om het aantal gevraagde diensten te verrichten (Lipsky, 1980). Hierdoor

ervaren politieagenten tijdsdruk en stress en hebben ze vaak onvoldoende informatie om goede keuzes te maken. Als gevolg hiervan kunnen politieagenten selectief te werk gaan op basis van hun gevoel waardoor uitgaansbeleid niet bij elke situatie uitgevoerd wordt (Smit, 2008). Daarnaast is het belangrijk dat er een balans is tussen de vraag naar diensten en het aanbod hiervan voor de doorwerking van uitgaansbeleid. Zodra het aanbod groter wordt, wordt de vraag naar diensten ook groter (Lipsky, 1980). Hierbij is er sprake van een vicieuze cirkel; zodra er meer vraag naar diensten is, zullen meer middelen vrijgemaakt moeten worden waardoor meer diensten kunnen worden aangeboden. De toename van het aanbod zorgt opnieuw voor een toenemende vraag, waardoor er weer een tekort aan diensten is (Lipsky, 1980). Van de politie wordt door verschillende partijen verwacht dat ze veel verschillende diensten oppakken, waardoor de vraag naar diensten dus (te) groot is. Hierdoor kunnen politieagenten selectief te werk gaan waardoor uitgaansbeleid niet altijd uitgevoerd wordt (Smit, 2008).

2.2.2 Aansluiting uitgaansbeleid op werkzaamheden

Daarnaast is het belangrijk dat het uitgaansbeleid aansluit op de werkzaamheden van de politieagenten (Terpstra, 2002). Deze aansluiting is belangrijk voor het kunnen uitvoeren van de werkzaamheden, vooral als er sprake is van schaarste in middelen. Als deze aansluiting niet goed is, zal het uitgaansbeleid minder goed doorwerken. Politieagenten kunnen hun werkzaamheden en doelen dan aanpassen zodat deze haalbaarder worden gemaakt (Lipsky, 1980; Terpstra, 2002). De politieorganisatie heeft conflicterende en vage doelen en verwachtingen waardoor de taken die politieagenten moeten verrichten ook conflicterend en vaag zijn (Lipsky, 1980). Hierdoor kan het lastig zijn voor politieagenten om de taken uit te voeren en de doelen te behalen. Daardoor wordt uitgaansbeleid niet altijd uitgevoerd op de manier zoals bedoeld was (Smit, 2008). Binnen de politie is te zien dat bij het thema uitgaansoverlast de verantwoordelijkheid voornamelijk bij de horecaondernemers zelf wordt neergelegd. Dit zou kunnen betekenen dat veel politieagenten de aansluiting van het uitgaansbeleid op het werk als niet goed beschouwen en daarom eerder met andere werkzaamheden bezig gaan.

2.2.3 Steun partijen

Voor het uitvoeren van uitgaansbeleid is het van belang dat de politie steun ervaart vanuit de andere partijen die meewerken bij het tegengaan van een probleem (Terpstra, 2002). In dit geval zijn dat de gemeente en de horecaondernemers. De politie is de uitvoerende partij van het uitgaansbeleid, maar de gemeente stelt dit beleid op. De gemeente kan de politie steunen of tegenwerken door wel of niet goed samen te werken en door wel of geen extra aandacht aan een onderwerp te schenken (Terpstra, 2002). Als er weinig steun is kan de politie op een afwachtende manier reageren waardoor haar werkzaamheden in mindere mate worden uitgevoerd. Hierdoor wordt het uitgaansbeleid in de praktijk minder goed door-

gevoerd (Smit, 2008). Daarnaast kan de steun in mindere mate aanwezig zijn als de gemeente haar verantwoordelijkheid niet (voldoende) neemt. Veel politieagenten zijn van mening dat de gemeente meer maatregelen kan nemen om uitgaansoverlast aan te pakken, zoals het frequenter inzetten van handhavers in het gebied voor controles. Het is ook belangrijk dat de horecaondernemers de politie steunen en verantwoordelijkheid nemen bij het tegengaan van uitgaansoverlast. Het is bij deze factor belangrijk om als partijen in te zien dat er sprake is van een wederzijdse afhankelijkheid (Terpstra, 2002). Op deze manier zouden de partijen elkaar meer steun kunnen geven, waardoor het uitgaansbeleid eerder wordt uitgevoerd. Binnen de politie is te zien dat de steun van de partijen als wisselend wordt ervaren, wat kan betekenen dat het uitgaansbeleid in mindere mate wordt uitgevoerd.

2.2.4 Zinnig uitgaansbeleid

Het is belangrijk dat het uitgaansbeleid als zinnig wordt ervaren om uitgaansoverlast tegen te gaan. Het idee moet ontstaan dat de bijdrage van de politie nuttig is voor het oplossen van een probleem. Als dit het geval is, wordt de wil groter om mee te werken met het beleid (Terpstra, 2002). Als een probleem lastig op te lossen is, zal het gemaakte uitgaansbeleid hiervoor niet snel worden uitgevoerd door de politieagenten (Smit, 2008). De politieagenten moeten namelijk het gevoel hebben dat het zinnig is om hun tijd aan een probleem te besteden door middel van het uitvoeren van beleid. Uitgaansoverlast is lastig aan te pakken, waardoor het idee bij de politie kan ontstaan dat het weinig nut heeft om hun tijd te besteden aan het uitvoeren van uitgaansbeleid.

2.2.5 Aansluiting uitgaansbeleid op normen, waarden, opvattingen en belangen

Als laatste is het belangrijk dat het beleid aansluit op de normen, waarden, opvattingen en belangen van de politie (Terpstra, 2002). Zo moeten de politieagenten het probleem als serieus beschouwen. Dit hangt onder meer af van de impact van het probleem op de burgers. Mocht een probleem niet als serieus worden gezien, kan geprobeerd worden om de eigen opvattingen te volgen in plaats van het beleid. Daarnaast hangt de uitvoering van uitgaansbeleid af van in hoeverre deze werkzaamheid gezien wordt als werk voor de politie. Als het uitvoeren van uitgaansbeleid niet wordt gezien als een werkzaamheid voor de politie, zal het beleid minder snel uitgevoerd worden. Veel politieagenten zien het veilig houden van het uitgaansgebied deels als een verantwoordelijkheid voor de politie. Dit zou kunnen betekenen dat ze uitgaansoverlast als serieus probleem zien en ook deels als taak van de politie om het tegen te gaan.

2.3 Samenwerking

Een andere reden voor het plaatsvinden van uitgaansoverlast die in dit onderzoek wordt behandeld, is een niet-effectieve samenwerking. In de literatuur is veel te vinden over factoren die de samenwerking tussen partijen kunnen bevorderen. In deze paragraaf wordt aandacht besteed aan deze factoren en het belang van een goede samenwerking om uitgaansoverlast tegen te gaan, te beginnen met ontwikkelingen die hebben plaatsgevonden op het gebied van samenwerking tussen partijen om uitgaansoverlast tegen te gaan.

De aandacht voor samenwerking tussen verschillende partijen om uitgaansoverlast tegen te gaan is relatief nieuw. De aandacht was voorheen vooral gericht op de politie. Deze aandacht verschoof midden jaren tachtig van de vorige eeuw naar andere partijen (Terpstra, 2004; Van Liempt, 2014), onder meer doordat de politie machteloosheid ervaarde in de aanpak van uitgaansoverlast (Salet, 2019). Daarnaast stegen de criminaliteitscijfers sinds de jaren tachtig van de vorige eeuw substantieel (Terpstra, 2004; Salet, 2019). Door deze zogenoemde ‘high crime society’ verwachtten de burgers dat de politie meer deed om criminaliteit tegen te gaan (Terpstra, 2004; Salet, 2019). De politie kon niet voldoen aan deze verwachting, waardoor samenwerking tussen verschillende partijen aandacht kreeg. Te zien is dat de gemeente sindsdien een grotere rol heeft gekregen om uitgaansoverlast tegen te gaan. De politie en de gemeente moeten samenwerken, omdat ze afhankelijk van elkaar zijn (Thomson & Perry, 2006; Salet, 2019). Deze wederzijdse afhankelijkheid kan leiden tot spanning, bijvoorbeeld doordat de gemeente afhankelijk is van informatie verkregen door de politie en doordat de politie het gevoel kan hebben dat de gemeente niet vaak genoeg haar bevoegdheden gebruikt (Salet, 2019; Bessems, 2021). Daarnaast hebben de politie en de gemeente bepaalde percepties over het doel van de samenwerking (Gorissen & Johannink, 2015). Het is belangrijk om te kijken naar factoren die de samenwerking kunnen bevorderen, zodat een optimale samenwerking tussen partijen kan ontstaan. Deze samenwerking is belangrijk, omdat door middel van samenwerking doelen beter en eerder kunnen worden behaald (Thomson & Perry, 2006; Patel et al., 2012; Whelan & Dupont, 2017).

In de literatuur komen bepaalde punten om de samenwerking te bevorderen meermaals terug. Dit zijn zowel interne als externe factoren en hangen veelal met elkaar samen. Deze factoren worden hieronder besproken.

2.3.1 Wederzijdse afhankelijkheid

Een eerste factor om de samenwerking te bevorderen is door middel van wederzijdse afhankelijkheid. Dit betekent dat de partijen van elkaar afhankelijk zijn bij de samenwerking om gezamenlijke doelen te behalen (Benson, 1975; Dozy, 2012; Posklinsky, 2022). Het is hierbij van belang dat de gemeente, de politie en de horecaondernemers op de hoogte zijn van deze wederzijdse afhankelijkheid, zodat wordt ingezien dat samenwerking noodzakelijk is om de gezamenlijke doelen te kunnen behalen (Thomson &

Perry, 2006; Dozy, 2012; Van Gestel & Verhoeven, 2011). Op deze manier kan uitgaansoverlast tegen gegaan worden. Hierdoor kan het besef ontstaan dat de politie, de gemeente en de horecaondernemers een gedeelde verantwoordelijkheid hebben, waardoor vertrouwen in elkaar belangrijk is (Bessems, 2021). Daarnaast is het belangrijk dat beschikbare middelen worden samengevoegd (Bessems, 2021; Posklinsky, 2022). Deze middelen bestaan bijvoorbeeld uit geld, personeel en kennis (Patel et al., 2012). Het is belangrijk dat zowel de politie, de gemeente als de horecaondernemers zich realiseren dat ze allemaal verschillende middelen tot hun beschikking hebben die, wanneer ze worden gecombineerd, kunnen bijdragen aan het sneller en beter behalen van de gestelde doelen (Thomson & Perry, 2006; Bessems, 2021). Dit slaat ook weer op de wederzijdse afhankelijkheid.

2.3.2 Imago

Een tweede factor dat samenhangt met de wederzijdse afhankelijkheid is het imago wat de partijen van elkaar hebben. Het imago gaat over percepties die anderen hebben van een organisatie en is vaak gebaseerd op beperkte kennis van die organisatie (Van Raaij et al., 2002). Partijen hebben vaak voorafgaand aan een ontmoeting al een beeld van elkaar (Dozy, 2012). Dit beeld kan zowel negatief als positief zijn. Bij een negatief beeld worden alle aspecten van een organisatie als negatief beschouwd, ook al bestaan er ook positieve aspecten (Van Raaij et al., 2002). Hierdoor is het moeilijker voor partijen om het goede van elkaar in te zien waardoor minder snel informatie naar elkaar wordt gedeeld (Van Raaij et al., 2002). Dit bemoeilijkt de samenwerking. Voor een goede samenwerking is het daarom belangrijk dat de politie, de gemeente en de horecaondernemers een positief beeld van elkaar hebben, zodat het belang van elkaars werk wordt ingezien (Benson, 1975; Dozy, 2012; Salet, 2019). Als dit belang wordt ingezien, is de kans op het inzien van de wederzijdse afhankelijkheid ook groter. Hierbij is het hebben van respect voor elkaar ook van belang voor het bevorderen van de samenwerking (Thomson & Perry, 2006; Van den Berg & Maas, 2013).

2.3.3 Communicatie

Een derde factor om de samenwerking te bevorderen is door middel van een goede communicatie (Patel et al., 2012). Relaties tussen partijen verbeteren als er sprake is van een open en frequente communicatie (Schuilenburg & Van der Wagen, 2011; Salet, 2019; Posklinsky, 2022). Vaak werkt een informele communicatie tussen de politie, de gemeente en de horecaondernemers hierbij het beste (Schuilenburg & Van der Wagen, 2011; Bessems, 2021; Posklinsky, 2022). Een goede communicatie tussen de politie, de gemeente en de horecaondernemers houdt in dat er op een heldere en transparante manier wordt gecommuniceerd over de doelen, de verwachtingen en de aanpak (Bessems, 2021). De doelen moeten hierbij concreet worden geformuleerd (Van Steden, 2011). Als hier concretisering in ontstaat, is het makkelijker voor de politie, de gemeente en de horecaondernemers om gezamenlijk uitgaansoverlast

tegen te gaan. Door een goede communicatie wordt eerder het belang van samenwerken ingezien (Salet, 2019), waardoor ook weer eerder bewustzijn wordt gecreëerd over de wederzijdse afhankelijkheid om uitgaansoverlast tegen te gaan. Daarnaast zou een goede communicatie kunnen bijdragen aan een positief imago van de andere partijen. Bij een goede samenwerking is het ook voordelig als bij de communicatie vaste contactpersonen worden aangesteld (Salet, 2019; Posklinsky, 2022). Hierdoor wordt de afstand tussen de politie, de gemeente en de horecaondernemers kleiner en is het gemakkelijker om informatie met elkaar te delen (Van Steden, 2011; Salet, 2019). Niet alleen een goede communicatie tussen partijen is noodzakelijk voor een goede samenwerking, ook een goede interne communicatie is van belang (Salet, 2019). Als medewerkers van de politie, de gemeente en de horeca niet goed op de hoogte zijn van gemaakte afspraken over uitgaansoverlast en de doelen die hierbij behaald moeten worden, hebben ze vrijwel geen kennis van de achtergrond van het samenwerkingsverband, waardoor verwarring kan ontstaan (Van Gestel & Verhoeven, 2011). Hierdoor kan begrip voor het samenwerkingsverband uitblijven, waardoor er niet wordt gewerkt aan een goede samenwerking (Van Gestel & Verhoeven, 2011). Daarom is ook een goede interne communicatie belangrijk voor het bevorderen van samenwerking tussen de politie, de gemeente en de horecaondernemers om uitgaansoverlast tegen te gaan.

2.3.4 Vertrouwen

Een vierde factor dat samenhangt met een goede communicatie is het vertrouwen in de andere partijen (Thomson & Perry, 2006; Schuilenburg & Van der Wagen, 2011; Patel et al., 2012; Head & Alford, 2015; Salet, 2019). Door een goede communicatie raken de politie, de gemeente en de horecaondernemers bekend met elkaars taken en ontstaat een open sfeer waarin de partijen het gevoel hebben dat ze op elkaar kunnen rekenen (Van Steden, 2011; Van Liempt, 2014; Posklinsky, 2022). Bij het tegengaan van uitgaansoverlast is dit erg belangrijk. Daarnaast kan op deze manier respect voor elkaar ontstaan (Salet, 2019). Deze zaken zorgen ervoor dat de politie, de gemeente en de horecaondernemers eerder open staan voor het delen van informatie met elkaar en zijn er korte lijnen met elkaar (Head & Alford, 2015; Salet, 2019). Dit kan zorgen voor het krijgen van meer vertrouwen in elkaar (Van Liempt, 2014; Posklinsky, 2022). Voor het behouden van vertrouwen is het ook belangrijk dat er vaste contactpersonen voor de communicatie worden aangesteld (Terpstra & Kouwenhoven, 2004; Van Steden, 2011). Daarnaast is het hebben van vertrouwen in andere partijen van belang voor een goede samenwerking bij het tegengaan van uitgaansoverlast, omdat de partijen vaak (privacy)gevoelige informatie over bijvoorbeeld daders met elkaar moeten uitwisselen (Salet, 2019). Deze uitwisseling vindt gemakkelijker plaats wanneer er sprake is van vertrouwen (Head & Alford, 2015; Salet, 2019). Daarnaast zorgt vertrouwen ervoor dat informatie met betrekking tot uitgaansoverlast ook eerder op een informele manier wordt uitgewisseld wat kan zorgen voor een betere onderlinge taakverdeling van de werkzaamheden (Salet, 2019). Dit werkt ook andersom; informele informatie-uitwisseling kan zorgen voor meer vertrouwen in de andere

partijen (Salet, 2019). Dit komt doordat mensen elkaar door informele relaties beter leren kennen en beter weten te vinden en te bereiken (Terpstra & Kouwenhoven, 2004).

2.3.5 Duidelijkheid

Een vijfde factor om de samenwerking te bevorderen is door middel van duidelijkheid. Deze duidelijkheid heeft betrekking op domeinconsensus, de gehanteerde probleemdefinitie, de opgestelde doelen en de verwachtingen van elkaar. De politie, de gemeente en de horecaondernemers hebben vaak andere belangen en bij samenwerking wordt vaak gekeken naar welk eigen belang er voor de partijen in zit (Thomson & Perry, 2006; Dozy, 2012; Posklinksy, 2022). Als er geen eigen belang in het te bereiken doel zit, verloopt de samenwerking stroever (Thomson & Perry, 2006; Van Gestel & Verhoeven, 2011; Dozy, 2012). Daarom is het van belang om zowel de gedeelde belangen als het eigen belang van de partijen uit te spreken, zodat hier duidelijkheid over is en rekening mee gehouden kan worden bij het gezamenlijk tegengaan van uitgaansoverlast. Bij domeinconsensus is het belangrijk dat voor elke partij duidelijk is wat de aanpak voor het tegengaan van uitgaansoverlast is en welke taken en werkzaamheden de partijen hebben en uitvoeren (Benson, 1975; Bryson et al., 2006; Van Gestel & Verhoeven, 2011; Dozy, 2012; Waardenburg et al., 2016). Als hier duidelijkheid over bestaat, is het gemakkelijker om bij deze taken en werkzaamheden samen te werken en verwachtingen hierover uit te spreken. Het uitspreken van verwachtingen wordt vaak namelijk niet voldoende gedaan (Dozy, 2012; Van Liempt & Van Aalst, 2012). Als verwachtingen naar elkaar worden uitgesproken, bestaat er duidelijkheid over wie wat zou moeten doen bij het tegengaan van uitgaansoverlast. Hierdoor kan de samenwerking beter verlopen (Van Gestel & Verhoeven, 2011). Daarnaast is het belangrijk om een heldere probleemdefinitie op te stellen (Terpstra & Kouwenhoven, 2004; Van Liempt & Van Aalst, 2012; Waardenburg et al., 2016). Hierdoor is het voor de politie, de gemeente en de horecaondernemers duidelijk hoe uitgaansoverlast wordt gezien. Het opstellen van gezamenlijke doelen zorgt voor duidelijkheid en is dus belangrijk voor een goede samenwerking (Bryson et al., 2006; Van Gestel & Verhoeven, 2011). Als er geen gezamenlijke doelen zijn, bestaat de kans dat het belang van de samenwerking niet wordt ingezien (Bryson et al., 2006; Van Gestel & Verhoeven, 2011).

2.4 Slotsom

In dit hoofdstuk is ten eerste gekeken naar hoe een veilige (uitgaans)omgeving gecreëerd kan worden. Hierbij is gefocust op de invloed van portiers van uitgaansgelegenheden op de veiligheid in een uitgaansgebied. Uit onderzoek blijkt dat mensen zich veiliger voelen als er een portier aanwezig is en er lijkt bewijs te zijn dat de aanwezigheid van portiers kan zorgen voor minder uitgaansoverlast. Daarnaast is de invloed van alcoholgebruik, de omgeving en normen op de veiligheid in een uitgaansgebied belicht.

Door alcohol verandert het gedrag van mensen waardoor ze zich ontremd en agressief gedragen en daardoor uitgaansoverlast kunnen veroorzaken. Door alcoholgebruik kan een individu sneller beïnvloed worden door de omgeving. Daarnaast kunnen ook fysieke kenmerken van de omgeving zelf, zoals harde muziek en drukte, zorgen voor overprikkeling en een verminderde zelfbeheersing waardoor de kans op uitgaansoverlast toeneemt. Normen die gebruikelijk zijn in een omgeving kunnen ervoor zorgen dat iemand uitgaansoverlast veroorzaakt, doordat normen uit het dagelijks leven tijdens het nachtleven worden vervangen door nieuwe, meer losbandige normen. Deze nieuwe normen worden tijdens het nachtleven als vanzelfsprekend gezien, zoals de norm van veel alcohol nuttigen. Vaak is een samenspel te zien tussen deze drie factoren. Vervolgens is gekeken naar verklaringen en factoren die een rol spelen bij de discrepantie tussen uitgaansbeleid en de uitvoering ervan. Hiervoor zijn de theorieën van Lipsky (1980) en Terpstra (2002) gebruikt die samengevoegd zijn tot één theoretisch raamwerk. Als laatste is gekeken naar factoren die invloed hebben op de samenwerking tussen verschillende partijen. Deze factoren zijn de wederzijdse afhankelijkheid, het imago dat de partijen van elkaar hebben, de communicatie tussen en binnen de partijen, het vertrouwen tussen de partijen en de duidelijkheid voor de partijen over domeinconsensus, de gehanteerde probleemdefinitie, de doelen en de verwachtingen van elkaar.

3. Methoden

In dit hoofdstuk wordt eerst de keuze voor het doen van kwalitatief onderzoek besproken en het gebruik van het diepte-interview als onderzoeksmethode. Vervolgens wordt aandacht besteed aan de operationalisatie van de interviewschema's. Daarna wordt de procedure van werving beschreven en wordt ingegaan op de data-analyse. Vervolgens zal de wetenschappelijke nauwkeurigheid van het onderzoek worden besproken waarbij wordt ingegaan op de subjectiviteit en positionaliteit van de onderzoeker. Tot slot wordt aandacht besteed aan ethische principes.

3.1 Diepte-interview

Voor mijn scriptieonderzoek heb ik zelf kwalitatieve data verzameld. Deze manier van onderzoek doen is functioneel bij het uitvragen naar ervaringen en meningen van individuen op een gedetailleerde manier (Hennink et al., 2020). In dit onderzoek vraag ik naar ervaringen met uitgaansoverlast en meningen over het huidige uitgaansbeleid en de samenwerking tussen verschillende partijen. Door middel van kwalitatief onderzoek kan ik een gedetailleerd beeld krijgen van het uitgaansbeleid dat de partijen uitvoeren en hoe de partijen de samenwerking met elkaar ervaren. Hierbij wordt een interpretatief paradigma gehanteerd, omdat ik geïnteresseerd ben in hoe de participanten de situatie ervaren en bij dit paradigma meer de diepte in worden gegaan bij het vragen naar ervaringen.

Het onderzoek is uitgevoerd aan de hand van twaalf semigestructureerde diepte-interviews met de politie (4 interviews), de gemeente Smallingerland (4 interviews) en horecaondernemers (4 interviews) die een gelegenheid in het uitgaansgebied hebben. Deze partijen zijn geschikt om te interviewen, omdat ze direct te maken hebben met uitgaansoverlast en met elkaar. Interviews zijn fysiek afgenomen op de werklocatie van de participant. Bij semigestructureerde interviews worden van tevoren open vragen opgesteld, maar bestaat wel de mogelijkheid voor de interviewer om af te wijken van de vragen en de volgorde waarin ze worden gesteld (Hennink et al., 2020). Voor dit onderzoek is dit functioneel zodat het interview als een soepel gesprek verloopt en hierdoor onderwerpen niet verschillende keren aan bod komen, mochten onderwerpen al eerder behandeld worden dan volgens het interviewschema gepland. Daarnaast is het bij een diepte-interview mogelijk om tijdens het interview door te vragen, bijvoorbeeld aan de hand van zogenoemde 'topical probes' (doorvragen). Deze topical probes kunnen helpen om dieper in te gaan op onderwerpen of om naar onderwerpen te vragen die nog niet behandeld zijn (Hennink et al., 2020). In dit onderzoek is gebruik gemaakt van topical probes, omdat onderwerpen hierdoor op een gedetailleerdere manier aan bod kunnen komen, waardoor meer inzicht in deze onderwerpen kan ontstaan en de onderzoeksvragen beter beantwoord kunnen worden. De interviewschema's zijn terug te vinden in Bijlage 3.

3.2 Operationalisatie interviewschema's

Voor elke partij is een semigestructureerd interviewschema opgesteld die deels overeenkomstig waren en deels een specifiek onderwerp hadden behorende bij de partij. Het diepte-interview begon met een persoonlijke introductie en een introductie over het onderzoek. Hierbij is ook het doel van het onderzoek uitgelegd en toestemming gevraagd voor het opnemen van het diepte-interview. Alle participanten hebben hier toestemming voor gegeven. Bijlage 2 bevat het toestemmingsformulier. De reden voor het willen opnemen van het diepte-interview is dat er beter gefocust kan worden op de antwoorden van de participant, doordat er niet steeds meegeschreven hoeft te worden. Op deze manier kan beter doorgevraagd worden. Hierdoor kan het interview ook uitgetypt worden waardoor een transcript ontstaat. Dit transcript bevat de data die vervolgens gecodeerd wordt. Daarnaast is andere praktische informatie besproken, zoals dat de diepte-interviews gepseudonimiseerd zullen worden en er vertrouwelijk met de data zal worden omgegaan. Hierbij is ook aangegeven dat de opnames direct na de uitwerking ervan verwijderd zullen worden. Als laatste is gevraagd of de participant het transcript toegestuurd wil krijgen ter controle van de pseudonimisering en voor member checking. Dit laatste houdt in dat de transcripten naar de participanten worden gestuurd zodat de participanten kunnen kijken of ze zich herkennen in hetgeen dat is verteld.

Na deze introductie zijn enkele achtergrondvragen en inleidende vragen gesteld. Het doel hiervan is om inzicht te krijgen in de achtergrond van de participant en om rapport met de participant te bewerkstelligen door het gesprek luchtig te openen. Vervolgens zijn de kernvragen gesteld. Deze kernvragen hebben betrekking op wat in de literatuur is gevonden over factoren voor het creëren van een veilige (uitgaans)omgeving, over discrepantie tussen uitgaansbeleid en de uitvoering hiervan en over factoren die invloed hebben op de samenwerking tussen verschillende partijen. Het diepte-interview is afgesloten met enkele afsluitende vragen. Het doel hiervan is het creëren van afstand tussen de participant en het interview en zodat het diepte-interview niet abrupt ten einde komt (Hennink et al., 2020). Hierbij is ook gevraagd of de participant nog opmerkingen of vragen heeft. Bij de afsluiting is de participant bedankt voor de tijd en moeite voor het diepte-interview en voor de bijdrage die de participant heeft geleverd. De operationalisatie van de drie interviewschema's is opgenomen in Bijlage 4.

De meeste interviews duurden 30-40 minuten (gemiddelde is 33 minuten). Er waren echter ook een paar interviews die een stuk korter duurden, namelijk ongeveer 20 minuten. De reden hiervoor is dat een paar participanten geen uitgebreide antwoorden gaven of weinig zicht hadden op een bepaald interviewonderdeel.

3.3 Procedure werven participanten

Voor de participantselectie is in dit onderzoek gebruik gemaakt van een doelgerichte steekproef. Deze methode houdt in dat participanten bewust worden geworven die veel verstand hebben van het onderwerp om op die manier een beter begrip te krijgen van het onderwerp (Hennink et al., 2020). Deze participanten hebben direct te maken met uitgaansoverlast, uitgaansbeleid en de samenwerking tussen de partijen. Daarom kunnen zij een goed beeld geven van de huidige situatie en kan ik relevante informatie verzamelen. De meeste participanten (8) zijn fysiek aangesproken. De politieagenten zijn tijdens de stageperiode aangesproken op het bureau. Het relevante gemeentepersoneel en de relevante horecaondernemers zijn fysiek gevraagd om deel te nemen aan het onderzoek tijdens bijeenkomsten en kennismakingsgesprekken vanuit de politie. Het overgebleven gemeentepersoneel is via de mail gevraagd om mee te werken aan het interview. De emailadressen zijn verkregen via een eerder gevraagde participant vanuit de gemeente. De overgebleven horecaondernemers zijn via sociale media (Facebook) gevraagd om mee te werken aan het onderzoek. Eén van deze horecaondernemers reageerde niet en daarom is het telefoonnummer van de participant (met toestemming) aan mij gegeven. De participant gaf via WhatsApp mee te willen doen en graag telefonisch een afspraak in te plannen. De keren dat ik belde, werd niet opgenomen. Daarom is alsnog via een bericht op WhatsApp een afspraak ingepland. Bij een andere horecaondernemer duurde het vrij lang voordat ik antwoord kreeg op mijn berichten, waardoor het daadwerkelijk inplannen van deze participant ook langer duurde. Tijdens het werven van de participanten is aan hen uitgelegd wie ik ben, wat het onderwerp en doel van het onderzoek is en wat met de resultaten wordt gedaan. Tabel 2 bevat een bondig overzicht van de partijen waartoe de participanten behoren. Twee van de vier diepte-interviews met de horeca zijn afgenomen met twee participanten. De reden hiervoor is dat ik vragen had opgesteld bedoeld voor de portiers. Helaas waren er geen portiers beschikbaar om te interviewen, maar waren er bij twee van de vier diepte-interviews wel participanten die af en toe de functie van portier bekleedden. Daarom konden deze participanten alsnog de vragen opgesteld voor de portiers beantwoorden.

Tabel 2: Overzicht van functies participanten

Participant	Partij
Participant 1	Politie
Participant 2 + 3	Horeca
Participant 4	Gemeente
Participant 5	Gemeente

Participant 6 + 7	Horeca
Participant 8	Gemeente
Participant 9	Politie
Participant 10	Politie
Participant 11	Gemeente
Participant 12	Horeca
Participant 13	Horeca
Participant 14	Politie

3.4 Data-analyse

De data is geanalyseerd op basis van een thematische analyse waarbij de codeboekbenadering is aangehouden (Braun & Clarke, 2019; Braun & Clarke, 2023). Bij deze benadering heeft de onderzoeker een actieve rol in het produceren van kennis en wordt ingezien dat de onderzoeker invloed heeft op het interpreteren van de data (Braun & Clarke, 2019; Braun & Clarke, 2023). Hierbij is het realisme het uitgangspunt, waarbij kritisch wordt gekeken naar wat de participant zegt. Het realisme houdt in dat erkend wordt dat de realiteit van sociale fenomenen begrepen kan worden door het gebruik van concepten (Wilson & McCormack, 2006). De codes die zijn opgesteld zijn dan ook een interpretatie van de onderzoeker van stukken tekst die de onderzoeker belangrijk lijkt te vinden voor het beantwoorden van de onderzoeksvraag (Byrne, 2022). Bij de codeboekbenadering is het coderen een flexibel en creatief proces (Braun & Clarke, 2019; Braun & Clarke, 2023). De thema's worden in een vroeg stadium opgesteld, waarbij aanpassing hiervan in een later stadium mogelijk is. Vaak zijn deze thema's zogenoemde topic summaries, wat inhoudt dat het thema het overkoepelende onderwerp samenvat. Ten slotte is het bij de codeboek benadering mogelijk om open te staan voor zowel deductieve als inductieve resultaten.

Bij het analyseren van de data zijn de zes fases van de thematische analyse doorlopen (Braun & Clarke, 2012). De eerste stap bij de thematische analyse is het verdiepen in de data. Dit is gedaan door de interviews te transcriberen en zorgvuldig door te lezen. De interviews zijn verbatim getranscribeerd. Bij het transcriberen is privacygevoelige informatie gepseudonimiseerd zodat niet te achterhalen is van wie welke informatie afkomstig is. Daarnaast zijn zaken die in verscheidene diepte-interviews terugkwamen opgeschreven.

De tweede stap is het geven van codes aan delen van de data die gebruikt kunnen worden bij het beantwoorden van de onderzoeksvraag (Braun & Clarke, 2012; Byrne, 2022). Het programma dat hiervoor is gebruikt is ATLAS.ti (Archiv für Technik, Lebenswelt und Alltagssprache, versie 23). Een deel van de codes is deductief opgesteld aan de hand van de gebruikte literatuur. Daarnaast is ook een deel van de codes inductief opgesteld op basis van de data. De reden hiervoor is dat uit de diepte-interviews interessante inzichten naar voren kwamen die niet vooraf in deductieve codes waren opgenomen. Hierdoor kunnen de inductieve codes een bijdrage leveren aan de bestaande literatuur. De transcripten zijn verscheidene keren doorgenomen waardoor zorgvuldig is gecodeerd. Na het coderen is gekeken of de codes niet te vaag of te breed waren, waardoor sommige codes zijn hernoemd of opgesplitst in verschillende codes. Bij deze stap is ook gekeken naar de relevantie van de opgestelde codes. Deze relevantie gaat over het opstellen van bondige codes waarin voldoende context zit, zodat overeenkomsten tussen stukken data duidelijk worden (Byrne, 2022). Codes die niet relevant waren voor het beantwoorden van de onderzoeksvragen zijn verwijderd.

De derde stap is het opstellen van thema's. De codes die overeenkomsten hebben zijn geplaatst onder eenzelfde thema (Braun & Clarke, 2012; Byrne, 2022). Een deel van de thema's is deductief opgesteld aan de hand van de literatuur en een deel van de thema's is inductief opgesteld aan de hand van de data. Bij deze stap is gekeken of de thema's samenhang met elkaar hebben. Er is een initieel codeboek opgesteld. Deze is terug te vinden in Bijlage 5. Hierin staan de 'oude' thema's waarbij nog geen aanpassingen zijn gemaakt.

De vierde stap is kijken of de thema's een goede weerspiegeling zijn van de verzamelde data (Braun & Clarke, 2012; Byrne, 2022). Hiervoor is gekeken naar de transcripten om te kijken of de thema's terug te zien zijn in de data. Hieruit kwam naar voren dat de opgestelde deductieve thema's te letterlijk waren overgenomen van de deelvragen. Daarom is inhoudelijk gekeken naar wat de thema's inhielden en zijn de thema's aangepast naar meer inhoudelijke thema's. De inductieve thema's waren ook nog niet inhoudelijk genoeg opgesteld. Bij deze thema's is ook gekeken naar waar de bijbehorende codes over gingen en is aan de hand hiervan een aanpassing gemaakt. Aangezien sommige thema's erg breed waren, zijn hierbij subthema's opgesteld. De aanpassingen zijn met behulp van de begeleider gedaan.

De vijfde stap is het opstellen van de uiteindelijke thema's. Hiervoor is een thematisch overzicht gemaakt waarin de relaties tussen de thema's duidelijk wordt. Figuur 1 (hoofdstuk 4) toont dit overzicht. Op basis van de aanpassingen is een finaal codeboek gemaakt. Bijlage 6 bevat dit finale codeboek. Per thema en subthema staan de deductieve codes bovenaan waarna de inductieve codes volgen.

De zesde en laatste stap is het rapporteren van de resultaten zodat antwoord gegeven kan worden op de onderzoeksvragen. Deze resultaten worden in hoofdstuk vier besproken. Binnen dit hoofdstuk is gekozen voor een opbouw aan de hand van de deelvragen. Elke deelvraag heeft in ieder geval één bijbehorend thema. Per deelvraag worden de bijbehorende (sub)thema's besproken. De reden hiervoor is om structuur aan te brengen in wat er wordt verteld. Op deze manier is het voor de lezer inzichtelijk welke (sub)thema's gebruikt worden om antwoord te geven op de deelvragen.

3.5 Wetenschappelijke nauwkeurigheid (Trustworthiness)

Een begrip wat bij kwalitatief onderzoek een grote rol speelt, is 'trustworthiness'. Dit begrip gaat over de kwaliteit van het kwalitatieve onderzoek (Lincoln & Guba, 1986). Hierbij zijn er vier concepten van belang. Het eerste concept is geloofwaardigheid (credibility) en gaat over in hoeverre de bevindingen de werkelijkheid representeren (Lincoln & Guba, 1986; Shenton, 2004; Nowell et al., 2017). Dit kan gedaan worden door gebruik te maken van goede onderzoeksmethoden (Lincoln & Guba, 1986; Shenton, 2004; Nowell et al., 2017). In dit onderzoek is gebruik gemaakt van richtlijnen over een diepte-interview aan de hand van literatuur (Hennink et al., 2020) en worden de vragen voor de diepte-interviews op basis van de literatuur opgesteld. Op deze manier wordt de geloofwaardigheid vergroot. Daarnaast is overlegd met de begeleider over de gebruikte onderzoeksmethode en over de opgestelde interviewvragen, waardoor sprake is van 'peer-scrutiny' (collegiale toetsing op nauwkeurigheid). Dit kan ervoor zorgen dat de geloofwaardigheid wordt vergroot (Shenton, 2004). Bij het diepte-interview is ook aangegeven dat de antwoorden van de participant worden gepseudonimiseerd, wat kan zorgen voor het verkrijgen van eerlijkere antwoorden (Shenton, 2004). De reden hiervoor is dat de antwoorden van de participanten niet naar hen te herleiden zijn, waardoor participanten zich vrijer durven te uiten.

Het tweede concept betreft de overdraagbaarheid (transferability) en gaat over het kunnen generaliseren van de gevonden resultaten naar andere situaties (Shenton, 2004; Nowell et al., 2017). Bij kwalitatief onderzoek kan dit lastig zijn doordat het onderzoek vaak over een specifiek geval gaat waarbij enkele individuen een rol spelen in plaats van een algemeen geval waarbij veel individuen een rol spelen zoals bij kwantitatief onderzoek het geval is (Shenton, 2004). Desondanks is het mogelijk om de overdraagbaarheid te vergroten door concreet te beschrijven hoe het onderzoek is uitgevoerd, waardoor individuen voor zichzelf een beslissing kunnen maken over of de resultaten ook voor hen gelden (Shenton, 2004). In dit onderzoek is de overdraagbaarheid geprobeerd te vergroten door concreet de uitvoering te beschrijven en door achtergrondinformatie over de situatie en de participanten te geven (zie respectievelijk hoofdstuk 1 en paragraaf 3.3). Hierdoor is de context van het onderzoek verduidelijkt.

Het derde concept is afhankelijkheid (dependability) en gaat over het geven van een gedetailleerde beschrijving over hoe het onderzoek is uitgevoerd (Shenton, 2004; Nowell et al., 2017). Op deze manier zou het onderzoek te herhalen zijn door andere onderzoekers. Het vergroten van de afhankelijkheid kan ook lastig zijn bij kwalitatief onderzoek doordat de resultaten situatieafhankelijk zijn (Shenton, 2004). In dit onderzoek is de afhankelijkheid geprobeerd te waarborgen door het onderzoeksproces tot in detail te beschrijven en methodologische keuzes te verantwoorden. Dit is ook geprobeerd door te kiezen voor een bekende analysemethode, namelijk de thematische analyse waarbij het proces stap voor stap is uitgelegd. Afhankelijkheid valt te vergelijken met de betrouwbaarheid dat een rol speelt bij kwantitatief onderzoek (Shenton, 2004).

Het vierde concept betreft de overtuigingskracht (confirmability) en gaat over het beperken van de invloed van de onderzoeker (Shenton, 2004; Nowell et al., 2017). Het is namelijk belangrijk dat de meningen, ideeën en verhalen van de participanten worden vastgelegd in de data en niet die van de onderzoeker (Shenton, 2004). Het is lastig om objectiviteit te bereiken doordat er vanuit de onderzoeker keuzes worden gemaakt tijdens het interviewen en coderen (Shenton, 2004). Daarom is het belangrijk om de gebruikte onderzoeksmethode gedetailleerd uit te leggen, zodat individuen kunnen bepalen of de conclusies terecht zijn. In dit onderzoek wordt geprobeerd de objectiviteit te vergroten door als onderzoeker bewust te zijn van de invloed die ik heb op de objectiviteit en te reflecteren op de subjectiviteit en positionaliteit (Shenton, 2004). Bij de subjectiviteit spelen zaken als de achtergrond, identiteit en houding van een onderzoeker een rol bij de kwaliteit van de data doordat deze zaken invloed hebben op wat de participant met de onderzoeker wil delen en wat niet (Hennink et al., 2020). Hier is tijdens het onderzoek rekening mee gehouden door open de diepte-interviews in te gaan zonder eventuele beïnvloeding vanuit de politie te laten merken. De eigen mening wordt dan ook niet getoond richting de participanten. De positionaliteit gaat over de (machts)positie van de onderzoeker binnen het onderzoek en heeft invloed op de uitvoering en resultaten van het onderzoek (Hennink et al., 2020). Deze positie kan ook invloed hebben op het ontwikkelen van rapport (Hennink et al., 2020). Hierdoor is het belangrijk om aan zelfreflectie te doen zodat de positionaliteit geïdentificeerd en geconstrueerd kan worden waarna het kan worden bekritiseerd en verwoord (Hennink et al., 2020). Tijdens de diepte-interviews is geprobeerd om een vriendelijke uitstraling uit te stralen en eventuele onenigheden niet te laten merken bij non-verbale uitingen. In het discussiehoofdstuk wordt hier dieper op ingegaan.

3.6 Ethiek

Tijdens het onderzoek is het belangrijk om rekening te houden met ethische principes. De reden hiervoor is dat bij onderzoek doen geen schade aan de participanten mag worden aangedaan en dat gevoelige informatie verkregen kan worden (Hennink et al., 2020). The Belmont Report (1978)

geeft aan dat er hierbij drie hoofdzaken zijn. De eerste hoofdzaak is het hebben van respect voor de participanten. Respect gaat hier over het respectvol behandelen van de participanten, het geven van een vrijwillige keuze om mee te doen aan het onderzoek en het informeren over de inhoud van het onderzoek (Hennink et al., 2020). Hierbij is het van belang dat het welzijn van de participanten zwaarder weegt dan de belangen van de wetenschap of van de maatschappij (Hennink et al., 2020). De tweede hoofdzaak is de voordeligheid en gaat over de bijdrage van het onderzoek aan de maatschappij (Hennink et al., 2020). Dit betekent dat er voordelen voor de maatschappij moeten zijn die afkomstig zijn van het onderzoek. Hierbij is het weer van belang dat eventuele schade voor de participanten wordt geminimaliseerd. De derde hoofdzaak is rechtvaardigheid en gaat over het eerlijk laten verlopen van het onderzoek en dat de participanten niet worden uitgebuit (Hennink et al., 2020). Deze zaken worden per fase van het onderzoek hieronder besproken.

3.6.1 Ontwerpfase

Het is belangrijk om tijdens de ontwerpfase rekening te houden met wie voordeel kan hebben van het onderzoek (Hennink et al., 2020). In dit onderzoek kunnen de politie, de gemeente en de horecaondernemers voordeel hebben van het onderzoek, aangezien het een onafhankelijk onderzoek is en dus alle partijen zo objectief mogelijk worden bekeken. Aan de participanten is aangegeven dat ze de resultaten van het onderzoek opgestuurd kunnen krijgen mocht hier behoefte aan zijn. Daarnaast is dit onderzoek voor de wetenschap voordelig, omdat het bijdraagt aan de literatuur (Hennink et al., 2020). Als laatste kan het onderzoek voordelig zijn voor de maatschappij, omdat door middel van dit onderzoek meer bekend wordt over uitgaansoverlast en de samenwerking hierbij. Vervolgens is het belangrijk om tijdens deze fase rekening te houden met hoe je je wil introduceren bij je (eventuele) participanten (Hennink et al., 2020). Het is belangrijk om je als jezelf voor te stellen, wat betekent dat je je niet voordoeft als een ander. In dit onderzoek stel ik me aan de participanten voor als een student van de master Sociologie aan de Rijksuniversiteit Groningen en vertel ik de participanten dat ik dit onderzoek uitvoer in opdracht van de politie, maar dat het wel een onafhankelijk onderzoek is.

3.6.2 Dataverzamelingsfase

Tijdens de dataverzamelingsfase is een onderdeel het werven van de participanten. In dit onderzoek zal geïnformeerde toestemming van de participanten worden verkregen voor het meewerken aan het onderzoek. Dit betekent dat de participanten worden geïnformeerd over belangrijke informatie van het onderzoek zodat ze een weloverwogen keuze kunnen maken om wel of niet deel te nemen aan het onderzoek (Hennink et al., 2020). Hierbij is aangegeven voor welke studie en welk opleidingsinstituut het onderzoek wordt uitgevoerd, dat de politie de opdrachtgever is, waar het onderzoek over gaat,

het doel van het onderzoek en wat er met de data worden gedaan. De participanten zullen op vrijwillige basis deelnemen aan het onderzoek wat betekent dat hen wordt gevraagd voor toestemming voor deelname. Dit betekent ook dat een participant tijdens het onderzoek alsnog mag besluiten om geen medewerking meer te verlenen zonder dat hier nadelige gevolgen aan vastzitten (Hennink et al., 2020). Daarnaast is het van belang om eventuele schade aan de participanten te minimaliseren (Hennink et al., 2020). Dit geldt voor fysieke, sociale en economische schade (Hennink et al., 2020). In dit onderzoek worden de participanten met respect behandeld en worden meningen over de participanten niet naar hen geuit. Daarnaast zal het interview niet lang duren, waardoor de economische schade wordt geminimaliseerd doordat ze niet te lang van hun (eventuele) werk worden gehouden. Tijdens het verzamelen van de data is het belangrijk om de data anoniem te verwerken (Hennink et al., 2020). In dit onderzoek zal daarom geen persoonlijke of vertrouwelijke informatie in de transcripten worden weergegeven. Op deze manier is het voor derden niet te achterhalen wie de participanten zijn.

3.6.3 Analysefase

Tijdens de analysefase wordt in dit onderzoek ook de anonimiteit van de participanten gegarandeerd. Persoonlijke informatie wordt uit de transcripten gehaald, waardoor eventuele persoonlijke informatie in quotes gepseudonimiseerd is. Verder zal alleen de partij waartoe de participanten behoren kenbaar worden gemaakt en niet de functies van de participanten. Er zal vertrouwelijk met de data worden omgegaan door de opnames na uitwerking ervan direct te verwijderen, zodat deze opnames niet openbaar kunnen worden. De data zal op een veilige schijf worden bewaard en niet met derden worden gedeeld (Hennink et al., 2020). Na afronding van het onderzoek worden deze data verwijderd van de beveiligde RuG schijf. De uitkomsten van het onderzoek worden toegestuurd naar de participanten die hier behoefte aan hebben. Op deze manier kunnen de participanten een voordeel hebben aan de deelname aan het onderzoek, doordat ze de resultaten zouden kunnen toepassen. De data die in de resultaten staan, zijn voor hen niet terug te herleiden naar anderen.

4. Resultaten

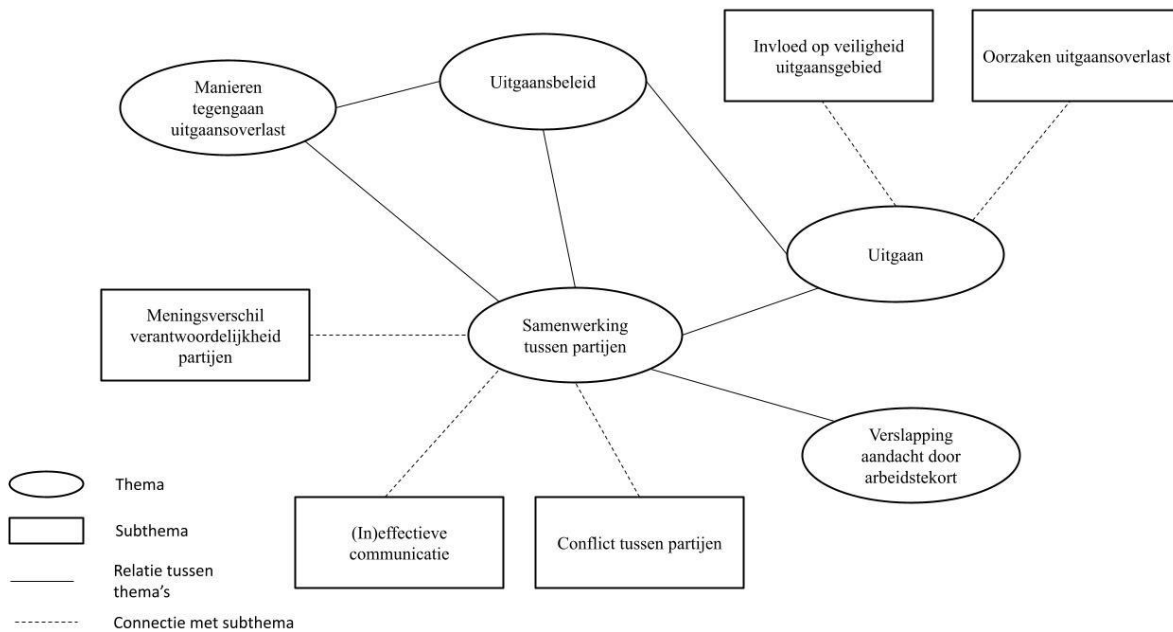
In dit hoofdstuk worden de resultaten van de diepte-interviews besproken. Deze resultaten geven antwoord op de hoofdvraag: *Wat zijn de ervaringen met uitgaansoverlast en visies over het uitgaansbeleid bij uitgaansgelegenheden gevestigd op de Kaden in Drachten van de politie, de gemeente Smallingerland en de horeca?* In dit hoofdstuk wordt ook een interpretatie van de resultaten gegeven. Daarnaast wordt op zaken ingegaan die wel in de literatuur naar voren kwamen, maar die niet in de diepte-interviews zijn benoemd of waarover zelfs tegenovergestelde uitspraken zijn gedaan. Er wordt nog geen antwoord gegeven op de deelvragen, dit wordt in hoofdstuk 5 gedaan. De resultaten worden per deelvraag gegeven waarbij wordt gefocust op de corresponderende thema's. Tabel 1 bevat een overzicht van de opgestelde thema's en op welke bijbehorende deelvragen de thema's antwoord proberen te geven. Er is aangegeven welke thema's en subthema's deductief en inductief zijn opgesteld, subthema's zijn cursief weergegeven.

Tabel 1: Overzicht thema's en bijbehorende deelvragen

Deelvraag	Thema/subthema	Deductief/inductief
Wat zijn de ervaringen van de partijen met uitgaansoverlast en welke factoren zien zij die invloed hebben op de veiligheid van een (uitgaans)omgeving?	Uitgaan <i>Oorzaken uitgaansoverlast</i> <i>Invloed op veiligheid uitgaansgebied</i>	Deductief Deductief Deductief
Welk beleid wordt door de verschillende partijen gevoerd om uitgaansoverlast op de Kaden tegen te gaan en wat vinden de partijen van dit beleid?	Uitgaansbeleid	Deductief
Is in de praktijk daadwerkelijk een discrepantie tussen uitgaansbeleid en de uitvoering hiervan waar te nemen bij de politie en de horecaondernemers en zo ja, waar komt dit door?	Verslapping aandacht door arbeidstekort partijen	Inductief
Hoe wordt de samenwerking betreffende het tegengaan van uitgaansoverlast tussen en binnen de partijen ervaren?	Samenwerking tussen partijen <i>(In)effectieve communicatie</i> <i>Meningsverschil verantwoordelijkheid partijen</i> <i>Conflict tussen partijen</i>	Deductief Inductief Inductief Inductief
Welke ideeën hebben de partijen om uitgaansoverlast	Manieren tegengaan uitgaansoverlast	Inductief

op de Kaden verder tegen te gaan?		
-----------------------------------	--	--

Figuur 1 geeft de (sub)thema's in een thematisch overzicht weer. Hierin is de samenhang tussen de thema's te zien waarbij het thema *Samenwerking tussen partijen* veel in verbinding staat met de andere thema's. Deze verbinding met andere thema's werkt beide kanten op. Zo heeft de samenwerking tussen de partijen invloed op de manieren die worden aangedragen voor het tegengaan van uitgaansoverlast. Daarnaast hebben deze manieren ook invloed op de samenwerking, aangezien een bepaalde manier eventueel een andere samenwerking vereist. Dit geldt ook voor de verbindingen van het thema *Samenwerking* naar de thema's *Uitgaansbeleid*, *Uitgaan* en *Verslapping aandacht door arbeidstekort*. Bij sommige thema's zijn subthema's te zien. Deze zijn verbonden door middel van een stippellijn met het bijbehorende thema.

Figuur 1: Thematische overzicht van samenhang tussen thema's

4.1 Wat zijn de ervaringen van de partijen met uitgaansoverlast en welke factoren zien zij die invloed hebben op de veiligheid van een (uitgaans)omgeving?

4.1.1 Uitgaan

In de diepte-interviews is gevraagd naar hoe een gemiddelde uitgaansnacht eruit ziet, welke soorten uitgaansoverlast veelal voorkomen en of er bepaalde leeftijdsgroepen zijn die vaker naar voren lijken

te komen bij het plegen van uitgaansoverlast. Deze vragen zijn samengevoegd onder het thema *Uitgaan*. Dit thema is een vrij breed thema, waardoor twee subthema's zijn opgesteld (*Oorzaken uitgaansoverlast* en *Invloed op veiligheid* uitgaansgebied). Deze subthema's worden in de paragrafen 4.1.2 en 4.1.3 besproken. Ten eerste worden de ervaringen van de participanten behorende bij de horeca benoemd en vervolgens de ervaringen van de participanten behorende bij de politie. De gemeente staat verder weg van de praktijk, waardoor zij weinig directe ervaringen hebben met uitgaansoverlast. De ervaringen van de gemeente komen dan ook in mindere mate terug bij dit thema. Daarnaast worden de overeenkomsten tussen de ervaringen van de partijen besproken.

Twee participanten behorende bij de horeca geven aan dat zij weinig uitgaansoverlast ervaren. De sfeer binnen en rondom hun uitgaansgelegenheden omschrijven ze als gemoedelijk en gezellig. Hierbij geven beide participanten aan dat uitgaansoverlast wel voorkomt, maar dat dit minder is dan vroeger en dat deze incidenten vaak van lichtere aard zijn. Hierbij kan gedacht worden aan wildplussen en woordenwisselingen. Hoewel participant 13 aangeeft weinig last te hebben van uitgaansoverlast, kwam ik er na het interview achter dat een week voor het interview nog een mishandeling in de uitgaansgelegenheid had plaatsgevonden. Daarnaast bleek uit rapporten dat er ook geregeld ruzies en vechtpartijen voorkomen. Een reden voor het achterhouden van deze incidenten zou kunnen zijn dat de participant een goed imago van de uitgaansgelegenheid wilde schetsen.

Twee andere participanten behorende bij de horeca geven juist aan meer last te hebben van uitgaansoverlast, zowel binnen als rondom hun uitgaansgelegenheden. De sfeer zou eerder onrustig en grimmig worden, waardoor ook vaker incidenten van zwaardere aard voorkomen. Hierbij kan gedacht worden aan (grote) ruzies en vechtpartijen. Deze twee participanten gaven aan vrijwel geen mishandelingen mee te maken, terwijl één participant in de weken voorafgaand aan het interview verscheidene mishandelingen in en voor de uitgaansgelegenheid heeft meegemaakt. Ook dit kan te maken hebben met het willen schetsen van een goed imago. De twee participanten geven aan dat de hoeveelheid incidenten per uitgaansavond of -weekend kan verschillen. Participant 2 zegt hierover het volgende:

“Ja, dat is heel erg wisselend per avond. Op andere avonden is het gewoon hartstikke gezellig en is er niks aan de hand, dus ja, er is geen pijn op te trekken in dat opzicht zeg maar. Het is niet dat er constant iets is, het is heel erg wisselend daarin.”

Verscheidene participanten behorende bij de gemeente en bij de politie geven ook aan dat het voorkomen van uitgaansoverlast per uitgaansavond of -weekend verschilt. De participanten die het hierover hebben, zeggen dat de drukte in het uitgaansgebied bepalend is voor de hoeveelheid incidenten. Deze drukte hangt volgens verscheidene participanten behorende bij de politie en de horeca vooral af van het weer en of er feesten of evenementen worden georganiseerd. Als het warm weer is, lijkt uitgaansoverlast volgens hen dan ook meer voor te komen dan wanneer het een koude en regenachtige

avond is. Daarnaast zorgt het organiseren van bepaalde soorten feesten of evenementen er volgens hen voor dat er meer uitgaanspubliek in het uitgaansgebied aanwezig is dan op een gemiddelde uitgaansnacht. Hierdoor kan volgens de participanten eerder een chaotische sfeer ontstaan waarin mensen zich sneller met elkaar bemoeien en er eerder opstootjes kunnen ontstaan.

Elke participant behorende bij de politie geeft aan dat bij een gemiddelde uitgaansavond en uitgaansnacht weinig politie nodig is. Veel incidenten die voorkomen lijken dus voornamelijk door de horeca of het publiek zelf opgelost te worden. Dit kan echter ook te maken hebben met de terugtrekkende beweging die de politie uit het uitgaansgebied maakt. Hierdoor zien zij minder incidenten, waardoor het idee kan ontstaan dat er weinig politie nodig lijkt te zijn.

De politie en de horeca hebben het over verschillende soorten uitgaansoverlast die geregeld voorkomen in het uitgaansgebied. Over geweldincidenten wordt het vaakst gesproken, waarbij het merendeel van de participanten aangeeft dat het voornamelijk vechtpartijen en ruzies zijn die geregeld voorkomen. Af en toe vindt ook een mishandeling plaats, maar dit is minder frequent. De andere soorten uitgaansoverlast zijn vooral vandalisme (spullen binnen en buiten de zaak vernielen en glaswerk op straat gooien) en proberen binnen te komen met een valse identiteitskaart. Participant 10 zegt hierover het volgende:

“Uhm, ja, vooral die vechterijen waar ik het eigenlijk al over had. Ik zie soms ook wel dat er behoorlijk geweld wordt uitgeoefend. [...] Uhm, we krijgen ook meldingen, wat ik net al eerder zei, valse ID als iemand nog niet oud genoeg is en probeert hij met de ID-kaart van een ander toch binnen te komen. [...] Vernielingen komen wel voor. Ik denk dat de ruzies, de opstootjes, dat dat het grootste gedeelte van de meldingen is.”

Uit de diepte-interviews met de horeca en de politie komt ten slotte naar voren dat het lijkt alsof het jongere uitgaanspubliek sneller ruzie met elkaar krijgt. Onder deze categorie vallen mensen van ongeveer 16 jaar tot 25 jaar. Participant 10 zegt hierover dat het enigszins logisch is dat voornamelijk deze groep meer opvalt, aangezien het vooral deze leeftijdsgroep is die zich in het uitgaansgebied bevindt tijdens het uitgaan. Verscheidene participanten behorende bij de horeca en de politie geven tegelijkertijd aan te zien dat uitgaansoverlast bij elke leeftijdsgroep voorkomt, hoewel het bij het jongere uitgaanspubliek dus eerder lijkt voor te komen.

4.1.2 Oorzaken uitgaansoverlast

In de diepte-interviews is daarnaast gevraagd naar oorzaken die de participanten zien voor uitgaansoverlast. Deze oorzaken zijn samengevoegd onder het subthema *Oorzaken uitgaansoverlast* behorende

bij het thema *Uitgaan*. In dit subthema wordt gesproken over belangrijke oorzaken van uitgaansoverlast die de participanten terug zien. Aangezien veel participanten van elke partij dezelfde oorzaken aangaven, wordt in deze paragraaf per oorzaak ingegaan op welke partij wat zegt.

Elke participant van elke partij gaf hierbij als eerste aan dat volgens hen (overmatig) alcoholgebruik de grootste aanleiding is voor uitgaansoverlast. De participanten ervaren dat mensen door alcoholgebruik minder snel tot rede vatbaar zijn, de rem er eerder af gaat waardoor grenzen eerder worden overschreden, mensen worden prikkelbaarder en vertonen agressief gedrag doordat ze een korter lontje hebben. Daarnaast lijkt drugsgebruik ook een grote invloed te hebben op het gedrag van mensen, waardoor uitgaansoverlast eerder plaatsvindt. Alleen de participanten behorende bij de politie en gemeente geven dit aan als oorzaak en zeggen hierover dat ze zien dat mensen een ander persoon worden, makkelijker over hun grenzen heengaan en hun beeld van de situatie vertroebelt. Geen één participant behorende bij de horeca geeft dit als oorzaak aan. De reden hiervoor zou kunnen zijn dat mensen die onder invloed van drugs zijn zich voor een groot deel hetzelfde gedragen als dat ze onder invloed van alcohol zijn, waardoor voor de horeca het verschil minder goed te zien is. De politie daarentegen voert alcohol- en drugstesten uit, waardoor te zien is dat drugs een rol speelt. De gemeente krijgt dit waarschijnlijk weer te horen van de politie en van andere partijen, waardoor ook de gemeente dit als oorzaak noemt. Participant 8 zegt over het gebruik van alcohol en drugs het volgende:

“Er zijn vaak veel verdovende middelen, dus drugs, alcohol, waardoor mensen natuurlijk makkelijker over hun grenzen heen gaan.”

Daarnaast geven van elke partij verscheidene participanten aan dat de sociale omgeving invloed lijkt te hebben op het gedrag van het uitgaanspubliek en hierdoor een aanleiding kan zijn voor uitgaansoverlast. Dit lijkt vooral in combinatie met (overmatig) alcoholgebruik een rol te spelen. Mensen lijken eerder beïnvloed te worden door de mensen om hen heen zodra er alcohol genuttigd wordt. Participant 11 zegt hierover dat mensen elkaar opjuttten en uitdagen, waardoor de kans op uitgaansoverlast groter wordt. Mensen kunnen hierdoor ook eerder normen overschrijden doordat de sociale omgeving iemand kan uitdagen dit te doen. Geen enkele participant benoemt de invloed van de fysieke omgeving. Hiermee wordt de invloed van harde muziek en felle lichten bedoeld waardoor overprikkeling kan optreden. Dit kwam wel als oorzaak uit de literatuur naar voren. Een reden voor het niet benoemen van de fysieke omgeving kan zijn dat deze invloed minder snel te zien is dan de invloed van de sociale omgeving.

Enkele participanten behorende bij de politie geven ook aan dat ze zien dat een nieuwe norm onder het jongere uitgaanspubliek (waaronder minderjarigen) is om meer en sterkere alcohol te nuttigen. Als gevolg hiervan merken de participanten dat ze vaker een grote mond krijgen van deze groep

en dat deze groep minder snel iets aanneemt van de politie of van een portier. Daarnaast spreken verscheidene participanten van elke partij over het vervagen van normen die in het dagelijks leven als normaal worden beschouwd. Zo lijkt het alsof een deel van het uitgaanspubliek het gevoel heeft alsof ze alles mag doen zonder dat hier consequenties aan vastzitten en lijkt het alsof sommigen niet goed weten hoe ze zich moeten gedragen in een groep. Hierover wordt gezegd dat dit te maken zou kunnen hebben met corona, aangezien grote groepen destijds niet samen mochten komen. Een deel van het uitgaanspubliek lijkt dan ook niet goed te weten wat de normen en regels tijdens het uitgaan zijn.

Verschillende invloeden lijken dus in samenspel met elkaar te werken bij het plaatsvinden van uitgaansoverlast, waarbij (overmatig) alcoholgebruik een hoofdrolspeler is. Participant 5 zegt over deze combinatie van invloeden het volgende:

“Ook daarin denk ik dat dat een combinatie is met het alcoholgebruik en het drugsgebruik. Ik denk dat ze overdag thuis zijn en dat ze niet denken van ik ga vanavond alles even kort en klein slaan, maar op het moment dat ze alcohol in het lichaam hebben of drugs in het lichaam hebben, dan vervagen die normen. Ik denk dat ze dan vaak het gevoel hebben dat ze alles mogen.”

4.1.3 Invloed op veiligheid uitgaansgebied

In de diepte-interviews komen factoren naar voren die invloed hebben op de veiligheid van het uitgaansgebied. Deze factoren vallen onder het subthema *Invloed op veiligheid uitgaansgebied* behorende bij het thema *Uitgaan*. In dit subthema wordt gesproken over belangrijke factoren die volgens de participanten invloed hebben op de veiligheid van het uitgaansgebied. In de volgende paragraaf worden de belangrijkste factoren gegeven die door verscheidene participanten van elke partij zijn genoemd.

De invloed van wapengebruik wordt door verscheidene participanten behorende bij de gemeente en de horeca genoemd. Participanten behorende bij de horeca geven aan dat ze minder wapens zien dan voorheen, hoewel participanten behorende bij de gemeente juist het idee hebben dat er meer wapens in omloop zijn. De reden voor dit verschil zou kunnen zijn dat de horecaondernemers bang zijn voor imagoschade mocht naar buiten komen dat zowel in als rondom de uitgaansgelegenheden wapens aanwezig zijn, aangezien dat geen goed beeld geeft van de sfeer in en rondom de uitgaansgelegenheden. Daarnaast is opvallend dat de politie dit niet als factor heeft aangegeven. Dit zou simpel kunnen komen doordat ze zijn vergeten dit te benoemen. Het is volgens de gemeente en de horeca belangrijk om hierop te controleren bij de entree en eventuele wapens in te nemen zodat het uitgaansgebied veilig gehouden kan worden. Participant 6 zegt hierover het volgende:

“Maar in mijn ogen zijn er veel minder wapens daardoor en dat komt absoluut omdat we samenwerken. Vroeger hadden ze een uitsmijter bij de deur staan en nu heb je een gastheer staan die tassencontrole doet, met detectiepoortjes hebt, je hebt een hele andere beleving en daardoor nemen mensen minder mee. Ze zijn zich bewust ervan.”

Uit deze quote blijkt dat de portier een preventieve rol kan hebben bij het voorkomen van uitgaansoverlast door tassen te controleren en mensen door detectiepoortjes te laten gaan. Daarnaast heeft de portier een preventieve rol binnen de zaak door mensen vroegtijdig aan te spreken op ongewenst gedrag. Elke participant behorende bij de horeca geeft aan dat de portiers hier een opleiding voor hebben gevolgd. Wat in ieder geval één horecaondernemer hierbij niet vertelde is dat de pas die de portiers krijgen bij het afronden van een opleiding niet voor elke portier nog geldig is. Dit bleek uit een eerder introductiegesprek met deze horecaondernemer, waarbij werd aangegeven dat het proces voor het aanvragen van verlenging van de portierspas lang duurt en enkele portiers daardoor geen geldige portierspas hebben. De reden voor het achterhouden hiervan zou kunnen zijn dat de horecaondernemer bang was dat de identiteit bekend zou kunnen worden bij de politie en de gemeente waardoor een sanctie opgelegd kan worden, hoewel de politie hier al wel van op de hoogte was.

Verscheidene participanten behorende bij de horeca en de gemeente en één participant behorende bij de politie hebben het ook over de aanwezigheid van de politie ter preventie. Participanten zeggen hierover dat de aanwezigheid van de politie in het uitgaansgebied kan afschrikken doordat het publiek door hen gezien wordt en ze daardoor beter nadenken over hun gedrag. De meeste participanten behorende bij de horeca geven daarom ook aan dat ze het fijn vinden als de politie aanwezig is in het uitgaansgebied. Participant 2 zegt hierover het volgende:

“Als er zo nu en dan politie over de Kaden heen rijdt, dat schrikt ook wel af zeg maar. Ik heb ook wel eens een incidentje gehad, nou er reed een politieauto voorbij en het was klaar, meer hoefde er ook niet te gebeuren. Het was alleen het zicht van de politieauto, dat ze gezien werden, dat was al meer dan voldoende.”

De overige participanten behorende bij de politie geven hierbij aan dat ze niet vinden dat de politie de preventieve rol op haar zou moeten nemen. Participant 10 zegt hierover dat de gemeente als eerste plek deze rol heeft door het uitgaansgebied zo in te richten dat uitgaansoverlast minder kans heeft om plaats te vinden. Vervolgens zouden volgens de participanten behorende bij de politie de horecaondernemers deze preventieve rol hebben door goed deurbeleid op te stellen. Daarnaast geeft ook één participant behorende bij de gemeente aan liever te willen zien dat de horecaondernemers deze preventieve rol meer op zich nemen door eerder te handelen mocht er een gevaarlijke situatie ontstaan. Participant 11 zegt hierover het volgende:

“Uhm, mijn mening is dat men eerder kan handelen. En eerder kan waarnemen wat er gebeurt. Dus er zit ook wel een- ik zou soms wel willen dat ze iets eerder wat zouden doorgeven wat ze gesignaleerd hebben.”

4.2 Welk beleid wordt door de verschillende partijen gevoerd om uitgaansoverlast op de Kaden tegen te gaan en wat vinden de partijen van dit beleid?

4.2.1 Uitgaansbeleid

In de diepte-interviews is gevraagd naar welk uitgaansbeleid elke partij uitvoert om uitgaansoverlast proberen tegen te gaan. Per partij zal worden gerapporteerd welk uitgaansbeleid de partijen uitvoeren en wat de meningen hierover zijn aan de hand van het thema *Uitgaansbeleid*, te beginnen met de gemeente, waarna vervolgens de politie en de horeca worden besproken.

Het vorige uitgaansbeleid stamt uit 2007 en de gemeente is momenteel bezig met het vernieuwen van dit beleid. De gemeente stelt het uitgaansbeleid op voor de horecaondernemers. Dit uitgaansbeleid komt tot stand door, onder meer, informatie van de politie te vergaren over het uitgaansgebied. Op deze manier kunnen trends ontdekt worden en kan hierop ingespeeld worden binnen de gemeente. Nadat informatie is vergaard en trends zijn ontdekt, wordt eerst intern overlegd wat in het uitgaansbeleid komt te staan. Vervolgens wordt een conceptversie naar buiten gebracht waar alle partners op kunnen reageren. De gemeente kan vervolgens besluiten om bepaalde aspecten aan te passen. Hierbij zijn veel partners betrokken, waaronder de politie, de Horecabond (en de horecaondernemers), handhaving, het Centrum voor Criminaliteitspreventie Veiligheid, Verslavingszorg Nederland en taxibedrijven. Uit de diepte-interviews komt naar voren dat het uitgaansbeleid niet wordt geëvalueerd. Wel wordt gekeken wat uit het oude uitgaansbeleid meegenomen kan worden in het nieuwe uitgaansbeleid. Hierbij wordt echter niet gekeken welke onderdelen effectief lijken te zijn en welke niet. Veelgenoemde onderdelen uit het uitgaansbeleid zijn de Algemene Plaatselijke Verordening waar bijvoorbeeld artikelen in staan wat alcohol- en wapengebruik betreft, de Alcoholwet en het tweejaarlijkse horecaoverleg. Bij het uitgaansbeleid van de gemeente wordt veel op alcoholgebruik gefocust. Hier is een koppeling te maken met het subthema *Oorzaken uitgaansoverlast*, aangezien uit dit thema blijkt dat (overmatig) alcoholgebruik de voornaamste oorzaak lijkt te zijn voor uitgaansoverlast. Het uitgaansbeleid van de gemeente lijkt dus inderdaad opgesteld te worden aan de hand van informatie en trends, onder meer verkregen in samenwerking met de politie. Bij het horecaoverleg kunnen de horecaondernemers en de politie aansluiten op het gemeentehuis en vertellen wat ze goed en minder goed vinden gaan, zowel in het uitgaansgebied zelf als in de samenwerking met elkaar. Participant 4 zegt hierover:

“Maar verder, ja, we hebben één keer in de zoveel maanden, dat is één keer in het half jaar of zo, hebben we een groot horecaoverleg. Dan nodigt de gemeente alle partijen- de Horeca Nederland, de politie, de horecaondernemers. En dan wordt er gesproken over hoe het gaat en wat voor verbeterpunten zien wij en- dus dat is ook een stukje goed alcoholbeleid zeg maar.”

Uit de diepte-interviews met de participanten behorende bij de politie komt naar voren dat er geen uitgeschreven uitgaansbeleid binnen de politieorganisatie is en dat hier ook weinig over wordt gecommuniceerd. Participant 10 zegt dat de politie een zerotolerancebeleid uitvoert waarbij alle strafbare gedragingen worden bestraft in het uitgaansgebied. De participant geeft aan dat de aanwezigheid van de politie in het uitgaansgebied belangrijk is. De politie vertoont echter een tendens om zich minder te laten zien. Participant 14 benadrukt eveneens dat het belangrijk is om aanwezig te zijn in het uitgaansgebied, maar dat door de terugtrekkende beweging van de politie mogelijke problemen in het uitgaansgebied over het hoofd kunnen worden gezien, waarop de politie kan reageren. Dit vindt de participant een kwalijke zaak.

De participanten behorende bij de politie geven dan ook losse onderdelen van beleid die ze uitvoeren. Twee participanten spreken over het hebben van een briefing ‘s avonds voordat de nachtdienst begint. In deze briefing wordt het personeel bijvoorbeeld op de hoogte gesteld van eventuele feesten of evenementen die georganiseerd zijn in en rondom het uitgaansgebied. De participanten ervaren de briefing als efficiënt, doordat ze op deze manier op de hoogte worden gesteld van ontwikkelingen in het uitgaansgebied. Hier is een koppeling te maken met het eerdergenoemde subthema *Invloed op veiligheid uitgaansgebied*, aangezien het in dit thema onder meer ging over de invloed van de voorbereiding van de politie op de veiligheid in het uitgaansgebied. Door de briefing wordt de politie namelijk beter voorbereid op wat er die avond te verwachten valt.

Daarnaast spreken enkele participanten over de horecatelefoon. Dit is een rechtstreekse verbinding tussen de horecaondernemers en het basisteam van de politie en wordt gebruikt als de politie nodig is in het uitgaansgebied. Daarnaast kan de horecatelefoon ook preventief werken doordat de horecaondernemers het kunnen doorgeven aan de politie als ze een onrustige sfeer zien ontstaan. Er zijn plannen vanuit de politie om de horecatelefoon op te heffen. De meningen over dit plan verschillen zowel binnen de politie als tussen de partijen. Enkele participanten behorende bij de politie geven aan het een goed idee te vinden. Dit heeft volgens hen voornamelijk te maken met de veiligheid van de agenten op straat. Hierover wordt gezegd dat als er een grote melding is, de agenten op straat hier geen helikopterblik over hebben, wat kan leiden tot gevaarlijke situaties voor hen. Als meldingen via de meldkamer worden opgepakt, is de veiligheid meer zeker doordat de meldkamer deze helikopterblik wel heeft. Andere participanten behorende bij de politie geven juist aan dat de horecatelefoon amper wordt gebruikt voor grote zaken, omdat de horecaondernemers of portiers daar 112 voor inschakelen.

Het behouden van de horecatelefoon zou volgens hen handig kunnen zijn bij kleinere zaken. Daarnaast is de horecatelefoon een korte en directe lijn. Als meldingen via de meldkamer opgepakt worden, verloopt dit via een omweg waardoor het langer kan duren voordat de politie ter plaatse is. Participant 10 zegt hierover het volgende:

“Voor de huidige situatie zoals 'ie nu is voor de samenwerking vind ik het een mooi kort lijntje. Want als er geen horecatelefoon is betekent het dat de ondernemer naar de meldkamer moet bellen, die meldkamer moet de melding uitzetten naar ons, nou dat is een omweg zoals je begrijpt. En dan duurt het natuurlijk langer voordat wij geïnformeerd zijn en ter plaatse komen.”

Alle participanten behorende bij de gemeente en de horeca geven aan de horecatelefoon een goed middel te vinden en zouden het dan ook fijn vinden als dit middel blijft. Het laagdrempelige contact vinden participanten behorende bij de horeca aangenaam. Daarnaast wordt aangegeven dat het preventief kan werken doordat snel kan worden doorgegeven als escalatie dreigt op te treden. Dit vinden ook participanten behorende bij de gemeente prettig. Participant 8 zegt hierover het volgende:

“Ik denk dat het wel belangrijk is dat 'ie blijft zeg maar, in de zin van dat je dan wel een direct contact hebt tussen de ondernemers en de politie. Ook een laagdrempelig contact. Uhm, met name omdat je incidenten, dreigende conflicten zeg maar, aan de voorkant misschien in de kiem kunt smoren.”

Ten slotte komt naar voren dat alle horecaondernemers deurbeleid hebben opgesteld. Elke horecaondernemer geeft aan dat de portiers bij de deur doen aan ID-controle en tassencontrole. Te zien is dus dat het opgestelde uitgaansbeleid van de gemeente ten uitvoer wordt gebracht door de horeca, aangezien door ID-controle wordt voorkomen dat minderjarigen alcohol nuttigen (Alcoholwet) en door tassencontrole wordt voorkomen dat het uitgaanspubliek wapens meeneemt (artikel wapengebruik APV). Participant 13 geeft aan momenteel geen portier te hebben, waardoor geen deurbeleid wordt uitgevoerd. Hiernaast geven enkele participanten aan dat ze erop letten dat er geen glaswerk mee naar buiten wordt genomen door het uitgaanspubliek en dat er wordt gewerkt met veiligheidsglas. Verder geven enkele participanten aan dat de portiers ervoor zorgen dat de situatie onder controle wordt gehouden door op tijd in te haken bij ongeregelheden en door te communiceren met het uitgaanspubliek. Op deze manier kan uitgaansoverlast voorkomen worden. Bij de uitgaansgelegenheid zonder portier wordt dit momenteel ook niet gedaan. Ten slotte geven enkele participanten aan dat ze met andere horecaondernemers een Collectieve Horecaontzegging (CHO) kunnen opleggen aan overlastgevers die overlast veroorzaken in verschillende uitgaansgelegenheden. Hierdoor wordt de toegang tot die uitgaansgelegenheden de overlastgevers verboden. Dit gaat in samenwerking met de politie en de gemeente. Verscheidene participanten behorende bij de horeca geven aan dat ze graag zouden willen

zien dat naast een CHO ook een gebiedsverbod voor het uitgaansgebied gemakkelijker opgelegd kan worden. De participanten geven aan dat het opleggen van een gebiedsverbod lastig is en dat het opleggen van een CHO vaak niet voldoende is om de overlastgevers geen kans te geven uitgaansoverlast te plegen. Overlastgevers mogen bij een CHO namelijk wel buiten de uitgaansgelegenheden staan. Dit zorgt er geregeld voor dat de overlastgevers voor de deur vervelend gaan doen en de sfeer grimmig wordt. Participant 6 zegt hierover het volgende:

“Maar om hem van de Kaden te weigeren is heel moeilijk en dat zou ik heel graag zien. Want wat gebeurt er dan met zulke jongens, die gaan voor de zaak hangen en die mogen nergens naar binnen dus die gaan een beetje schelden, een beetje irriteren. [...] Maar dat zou ik een, gewoon een gebiedsverbod, dat zou ik heel mooi vinden.”

4.3 Is in de praktijk daadwerkelijk een discrepantie tussen uitgaansbeleid en de uitvoering hiervan waar te nemen bij de politie en de horecaondernemers en zo ja, waar komt dit door?

4.3.1 Verslapping aandacht door arbeidstekort partijen

In de diepte-interviews is gevraagd naar de hoeveelheid arbeidscapaciteit, de tijd en de middelen die de drie partijen hebben om het uitgaansbeleid uit te voeren. Aan de hand van het thema *Verslapping aandacht door arbeidstekort partijen* worden de resultaten behorende bij deze deelvraag besproken, te beginnen met de horeca, waarna vervolgens de gemeente en de politie worden besproken.

Uit de diepte-interviews met participanten behorende bij de horeca komt naar voren dat de meeste participanten een voldoende hoeveelheid arbeidscapaciteit, tijd en middelen ervaren. Vaak vinden ze het werk te doen met de arbeidskrachten die ze hebben. De participant die momenteel geen portier in de uitgaansgelegenheid heeft, ervaart wel dat de portier een belangrijke functie heeft, waardoor de participant zo snel mogelijk weer een portier wil. De participant geeft aan dat een portier een rol heeft bij het voorkomen van uitgaansoverlast. Momenteel lijkt bij deze uitgaansgelegenheid dus onvoldoende arbeidskracht te zijn, hoewel dit niet letterlijk is uitgesproken. Participant 3 geeft aan een arbeidstekort te ervaren als er incidenten zijn voorgekomen. Dit komt doordat de week van de horeca-ondernemer en zijn bedrijfsleider volgepland zit met werkzaamheden en er eigenlijk geen tijd overblijft om je bezig te houden met werkzaamheden ten gevolge van incidenten. Hierbij kan gedacht worden aan het filteren van camerabeelden, gesprekken voeren met de politie en het invullen van schade-rapporten. De participant ervaart hiervan stress, vooral tijdens feestdagen zoals Koningsdag, omdat het dan extra druk is waardoor meer incidenten voorkomen. Participant 3 zegt hierover het volgende:

“Alle uren zijn eigenlijk al ingedeeld in zijn hele week. En als je dan een incident hebt, ertussendoor krijgt, dan lopen andere dingen weer in de soep. Zijn hele week is al ingevuld. [...] Ja, als er dan iets tussendoor komt wat heel tijdrovend is dan loop je aan een andere kant natuurlijk vast.”

Bij de gemeente komt naar voren dat er sprake lijkt te zijn van een arbeidstekort. Zo geven de participanten aan dat de teams die gaan over het opstellen en handhaven van uitgaansbeleid capaciteit missen. Participant 5 zegt met veel verschillende onderwerpen bezig te zijn en dat dit niet is omdat de participant interesse in al deze onderwerpen heeft. Het team is volgens de participant te klein, waardoor het personeel met veel verschillende zaken tegelijkertijd bezig moeten zijn. Hierdoor wordt minder tijd besteed aan zaken die in het uitgaansgebied spelen dan nodig is, waardoor ook zaken blijven liggen. De participant geeft aan dit vervelend te vinden en dat stress een groot woord is, maar dat er zeker sprake is van werkdruk en er meer werk ligt dan de participant aan kan.

Bij de politie lijkt ook sprake te zijn van een arbeidstekort. De participanten geven aan dat het per weekenddienst verschilt in welke mate ze een arbeidstekort ervaren. De participanten geven aan in sommige weekenden meer personeel te willen zien, terwijl in andere weekenden de hoeveelheid capaciteit volstaat. In weekenden waarin een arbeidstekort wordt ervaren, geven enkele participanten aan dat dit lastig kan zijn. De reden hiervoor is volgens hen dat als de politie in het uitgaansgebied aanwezig is en er een arbeidstekort is, de participanten enige stress kunnen ervaren van de ongelijke verhoudingen tussen de politie en het uitgaanspubliek. Dit zorgt er volgens de participanten voor dat het personeel zich op dat soort momenten onveilig kan voelen. Participant 14 zegt dat de politie meer taken heeft gekregen terwijl de arbeidscapaciteit moest krimpen waardoor het arbeidstekort duidelijk wordt. Door het arbeidstekort bij de politie komt daarnaast naar voren dat de politie haar werkzaamheden aanpast en niet elke werkzaamheid evenveel prioriteit krijgt. Hierdoor worden keuzes gemaakt in welke werkzaamheden wel en niet worden uitgevoerd en wordt het werk anders ingericht. Dit zou de reden kunnen zijn voor het feit dat de politie geen uitgeschreven uitgaansbeleid heeft, omdat ze geen prioriteit geven aan surveillance in het uitgaansgebied. Het lijkt dan ook alsof het uitvoeren van uitgaansbeleid als niet zinnig wordt gezien. Het proberen uit te voeren van alle werkzaamheden die de politie heeft zorgt daarnaast bij enkele participanten voor werkdruk of stress. Participant 14 zegt hierover het volgende:

“En daarnaast zegt men van joh, je hoeft geen 120 meer maar je krijgt 80 man. Dus dat bijt aan alle kanten. Want het is niet rustiger geworden, het is alleen maar meer geworden, drukker geworden. Het basisteam heeft heel veel taken opgelegd gekregen. Taken die wij eerst niet hadden. En die wel iets doen met je workload en met je bezetting. En je capaciteit wordt verminderd en je moet meer werk verzetten en ook in de maatschappij is het niet echt rustiger geworden. Dat heeft ook een enorme druk gelegd, nog steeds.”

Participanten behorende bij de gemeente en de horeca merken het arbeidstekort bij de politie ook op. Ze zeggen hier bijvoorbeeld over dat het lang kan duren voordat de politie ingaat op een melding van de horecaondernemers en dat ze de politie steeds minder zien surveilleren in het uitgaansgebied. Dit is vooral het geval als er in omliggende gebieden feesten of evenementen zijn georganiseerd waardoor de politie haar capaciteit snel kwijt is in het uitgaansgebied. Voornamelijk door dit arbeidstekort bij de politie zet de politie in op een terugtrekkende beweging vanuit het uitgaansgebied. De politie is in het weekend namelijk druk bezig met andere meldingen, waardoor er geregeld te weinig capaciteit is om in het uitgaansgebied te surveilleren.

Binnen de politieorganisatie wisselen de meningen over deze beweging. Enkele participanten geven aan dat de horecaondernemers meer verantwoordelijkheid zouden moeten nemen om het uitgaansgebied veilig te houden, waardoor ze de terugtrekkende beweging zien als middel om deze verantwoordelijkheid te vergroten. Andere participanten geven juist aan het een negatieve ontwikkeling te vinden, bijvoorbeeld doordat zaken op die manier gemist kunnen worden en ze het handhaven van de openbare orde als belangrijke taak van de politie zien. Participanten behorende bij de gemeente en de horeca zien deze terugtrekkende beweging ook als negatief. Er wordt aangegeven dat de aanwezigheid van de politie in het uitgaansgebied een preventieve rol kan hebben en dat door de terugtrekkende beweging deze rol wegvalt, waardoor de kans op uitgaansoverlast groter wordt. Participant 8 zegt hierover het volgende:

“En dan heb je ook niet echt meer die preventieve werking en dat laagdrempelige aanspreekpunt eigenlijk. Dus dan bestaat het gevaar dat de politie alleen komt als er sprake is van escalatie, dus dat is wel iets waarvan je denkt van nou, dat kan wel nadelige gevolgen hebben als de politie zich dan steeds verder terugtrekt.”

4.4 Hoe wordt de samenwerking betreffende het tegengaan van uitgaansoverlast tussen en binnen de partijen ervaren?

4.4.1 Conflict tussen partijen

In de diepte-interviews kwam naar voren dat er sprake is van een conflict tussen de partijen. Aan de hand van het subthema *Conflict tussen partijen* behorende bij het thema *Samenwerking* wordt dit conflict besproken. Er zijn verschillende aspecten die invloed hebben op dit conflict. Deze aspecten worden per stuk aangehaald, waarna vervolgens de meningen van de partijen hierover naar voren komen.

Uit de diepte-interviews komt naar voren dat de partijen verschillende belangen hebben, waardoor er sprake is van een belangenconflict. Dit conflict bestaat vooral tussen de horecaondernemers als

partij aan de ene kant en de gemeente en politie als partijen aan de andere kant. De horecaondernemers zouden als voornaamste belang hebben om geld te verdienen, waardoor er bijvoorbeeld minder wordt gelet op het niet schenken van alcohol aan dronken mensen. Dit kan leiden tot uitgaansoverlast. De politie en de gemeente hebben als voornaamste belang om het uitgaansgebied veilig te houden. Deze belangen kunnen dan ook botsen met elkaar waardoor een spanningsveld ontstaat. Participant 5 zegt hierover het volgende:

“En dat hebben de horecaondernemers ook, maar daar blijft altijd het belang dat ze geld willen verdienen. En ik weet bijvoorbeeld toen lachgas nog niet verboden was, wilden we heel graag met de ondernemers daarmee aan de slag. Maar die waren daar gewoon heel erg op tegen, omdat het een verdienmodel is. [...] Dus ja, je hebt niet bij alle ondernemers altijd het idee dat ze 100% dezelfde kant op willen als wij willen.”

Door dit spanningsveld ergeren de partijen zich aan elkaar. Zo geven participanten behorende bij de gemeente aan dat ze het frustrerend vinden dat de horecaondernemers geregeld iets anders doen dan ze zeggen en geven participanten behorende bij de politie en de gemeente aan dat ze het frustrerend vinden dat de horecaondernemers hun gasten erg dronken op straat zetten als ze vervelend doen en verwachten dat de politie het afhandelt. Sommige horecaondernemers hebben volgens deze participanten een laconieke houding waarbij ze zelf weinig verantwoordelijkheid lijken te nemen om het uitgaansgebied veilig te houden. Enkele participanten behorende bij de horeca geven aan dat ze het frustrerend vinden dat de gemeente weinig met de horecaondernemers overlegt over plannen voor het uitgaansgebied. Daarnaast geven deze participanten aan dat ze vaak dankbaarheid van de gemeente missen. De horecaondernemers zouden vaak worden neergezet als slechte mensen, terwijl ze proberen om een gezellig uitgaansgebied te onderhouden. Participant 6 zegt hierover het volgende:

“Daar kan ik me wel eens aan irriteren, dat ze de horeca als slechte mensen zien, wij worden wel eens als crimineel gezien. En dan denk ik van wij zijn hardwerkende mensen weet je, we zijn ondernemers die heel veel plezier willen geven in een stad. Dus die waardering wordt door heel veel ondernemers wel eens gemist bij deze gemeente.”

Ten slotte geven enkele participanten behorende bij de gemeente en de politie aan dat de partijen naar elkaar wijzen bij het tegengaan van uitgaansoverlast en het veilig houden van het uitgaansgebied. Hierover wordt gezegd dat de horecaondernemers naar de gemeente en de politie wijzen en de verantwoordelijkheid van zich afschuiven. De horecaondernemers zouden vinden dat de gemeente en de politie op straat de verantwoordelijkheid hebben. Dit zorgt voor het vergroten van het ergeren aan de horecaondernemers en het spanningsveld.

4.4.2 Meningsverschil verantwoordelijkheid partijen

In de diepte-interviews komt naar voren dat er sprake is van een meningsverschil over de verantwoordelijkheid die de partijen zouden moeten hebben bij het tegengaan van uitgaansoverlast. Aan de hand van het subthema *Meningsverschil verantwoordelijkheid partijen* behorende bij het thema *Samenwerking* wordt dit verschil besproken door eerst in te gaan op overeenkomsten en vervolgens verschillen tussen de partijen te bespreken.

De meeste participanten zien in dat er een gedeelde verantwoordelijkheid is om uitgaansoverlast tegen te gaan en dat hierbij een wederzijdse afhankelijkheid is. Zo geven van elke partij enkele participanten aan dat ze elkaar nodig hebben om uitgaansoverlast tegen te gaan. Daarnaast wordt ook het gemeenschappelijke belang van het veilig houden van het uitgaansgebied ingezien, hoewel de horecaondernemers vooral het belang van geld verdienen lijken te hebben. Echter, zoals in het vorige thema al naar voren kwam, geven enkele participanten behorende bij de horeca aan dat ze vinden dat de politie meer verantwoordelijkheid heeft op straat. Participanten behorende bij de politie geven aan dat de horecaondernemers juist meer verantwoordelijkheid kunnen nemen en minder zouden moeten wijzen naar de politie. Hierbij vinden zowel participanten behorende bij de politie en de gemeente dat de horecaondernemers de eerste schakel zouden moeten zijn en de politie de laatste schakel bij het veilig houden van het uitgaansgebied. Het veilig houden van het uitgaansgebied wordt dus wel als werkzaamheid voor de politie gezien, maar door de meeste participanten wordt het niet als hoofdrol voor de politie gezien. Dit zou een reden kunnen zijn voor het feit dat de politie geen uitgeschreven uitgaansbeleid heeft, omdat de politie het uitvoeren van uitgaansbeleid niet als werkzaamheid voor zichzelf lijkt te zijn. Participant 1 zegt over deze aspecten het volgende:

“Volgens mij gaat hier weer hetzelfde op, we hebben een gemeenschappelijk belang, dus niet kijken van hé wat is van de politie en wat is van de gemeente naar elkaar zitten wijzen, eigen verantwoordelijkheid nemen, elkaar opzoeken en kijken hoe we het samen beter kunnen doen.”

Uit de diepte-interviews komt daarnaast naar voren welke verantwoordelijkheden de partijen voor zichzelf zien en welk idee de andere partijen daarvan hebben. De verantwoordelijkheid die de gemeente voor haarzelf ziet, is het verlenen van vergunningen voor de horecaondernemers, het hebben van een regierol om de partijen samen te brengen en een toezichhoudende rol. Hier zijn de andere partijen het mee eens. Participanten behorende bij de politie zouden graag willen zien dat de gemeente strenger optreedt en de horecaondernemers meer stimuleert om zich aan de regels te houden. Participant 14 zegt hierover het volgende:

“Er moet echt een stevig leiderschap op. Mensen die elkaar samenbrengen. Het moet ook geen bully wezen, maar wel iemand die mensen samenbrengt, En dat is er gewoon nog niet. Strenger optreden, meer het initiatief nemen, meer mensen samenbrengen.”

De verantwoordelijkheid die de horecaondernemers voor zichzelf zien, is het behouden van een gezellige sfeer en zorgen voor de veiligheid in hun uitgaansgelegenheid. Participanten behorende bij de gemeente en de politie zouden daarnaast graag zien dat de horecaondernemers ook buiten hun uitgaansgelegenheid deze verantwoordelijkheid nemen en in de zaak geen alcohol schenken aan dronken mensen.

De verantwoordelijkheid die de politie voor haarzelf ziet, is er zijn in het uitgaansgebied als het nodig is, informatie geven aan de gemeente en de gemeente adviseren en het opsporen van personen mocht dit nodig zijn. Hier zijn de andere partijen het mee eens. De horecaondernemers zouden hierbij wel liever zien dat de politie meer preventief aanwezig is in het uitgaansgebied en niet alleen op het moment dat er een incident heeft plaatsgevonden, terwijl de politie aangeeft dit een verantwoordelijkheid voor de horecaondernemers zelf te vinden.

4.4.3 (In)effectieve communicatie

In de diepte-interviews komt naar voren dat er sprake is van een wisselende communicatie tussen de partijen. Aan de hand van het subthema *(In)effectieve communicatie* behorende bij het thema *Samenwerking* wordt de ineffectiviteit en de effectiviteit van de communicatie tussen de partijen besproken. Ten eerste wordt de communicatie tussen de politie en de horecaondernemers besproken, daarna wordt de communicatie tussen de politie en de gemeente besproken, vervolgens wordt de communicatie tussen de gemeente en de horecaondernemers besproken en als laatste wordt de interne communicatie van de partijen besproken.

De communicatie tussen de partijen wordt als wisselend ervaren. De communicatie tussen de politie en de horecaondernemers is redelijk frequent, doordat de politie elk weekend langskomt om kort bij te praten over het verloop van de avond. Dit contact wordt door zowel de politie als de horecaondernemers als fijn ervaren. Elke horecaondernemer geeft aan dat ze de nieuwe wijkagent een energiek persoon vinden die moeite doet om de communicatie met de horecaondernemers goed te onderhouden. Ze geven aan dat ze de wijkagent altijd kunnen bellen of een appje kunnen sturen en dat hij over het algemeen snel reageert en meedenkt.

De communicatie tussen de politie en de gemeente wordt als wisselend ervaren. De participanten behorende bij de gemeente geven aan de communicatie met de politie als goed te ervaren. Het contact is frequent en er wordt informatie naar de gemeente toegespeeld over wat er in het weekend is ge-

beurd. Enkele participanten behorende bij de politie geven aan dit contact ook als fijn te ervaren en geven aan dat het samenwerkingsverband steeds beter lijkt te worden. Er zijn echter ook enkele participanten die aangeven dat de communicatie met de gemeente beter kan. Zo geven ze aan dat de gemeente lang niet altijd het advies van de politie aanneemt of dat de gemeente laat ingrijpt. Hierdoor ontstaat frustratie. Participant 14 zegt hierover het volgende:

“De gemeente is daarin de lead en moet hem dan wijzen op dit en dit is geconstateerd, doe je het nog een keer dan heeft het gevolgen voor de vergunning. En dat gebeurt niet altijd en daar is wel eens wat frustratie over. En dat noem ik dan stroef, frustratie, elkaar niet helemaal begrijpen, misschien ook niet helemaal begrip voor elkaars mogelijkheden en onmogelijkheden en instrumenten die tot iemands beschikking staan.”

De communicatie tussen de gemeente en de horecaondernemers kan volgens de participanten ook beter. Participanten behorende bij de gemeente geven aan dat ze het contact met de horecaondernemers over het algemeen als prima ervaren, maar dat dit per horecaondernemer verschilt. Het contact tussen de partijen is niet frequent en uit de diepte-interviews komt naar voren dat enkele horecaondernemers niet op de hoogte zijn van nieuwe ontwikkelingen op het gebied van uitgaansbeleid. De gemeente organiseert twee keer per jaar een horecaoverleg waarbij de horecaondernemers worden uitgenodigd. Participanten behorende bij de gemeente geven aan dat de opkomst van de horecaondernemers vaak laag is. Enkele participanten behorende bij de horeca geven aan dat ze niet bij het horecaoverleg aanwezig zijn doordat ze het gevoel hebben dat de gemeente weinig doet met hun input. Participanten behorende bij de horeca geven aan dat de gemeente vaak niet of laat reageert op aanvragen, wat zorgt voor frustratie.

Uit de diepte-interviews komt naar voren dat er vaste contactpersonen vanuit de gemeente en de politie zijn met wie de partijen contact op kunnen nemen. De horecaondernemers hebben geen collectief verband, waardoor de horecaondernemers allemaal individuen zijn. Het contact over plannen van de gemeente loopt vaak via de Horecabond. De meeste participanten behorende bij de horeca geven aan wel onderling contact met elkaar te hebben. Dit contact verloopt vaak via een groepsapp en minder fysiek. Hierbij wordt aangegeven dat met de ene horecaondernemer meer contact is dan met de andere horecaondernemer. De portiers hebben vaak onderling contact met elkaar door middel van een oortje. Hierbij geldt ook dat sommige portiers meer contact hebben met elkaar dan met andere portiers.

De interne communicatie binnen de gemeente over plannen en ontwikkelingen verloopt volgens de participanten goed. De participanten houden elkaar op de hoogte en er is vaak overleg voordat een actie wordt uitgevoerd. De interne communicatie binnen de politie kan beter. De participanten geven aan dat de communicatie over gebeurtenissen in het uitgaansgebied goed wordt gecommuniceerd,

maar dat er vrijwel geen communicatie is over welk beleid de politie uitvoert of zou moeten uitvoeren om uitgaansoverlast tegen te gaan. Dit komt volgens één participant doordat er binnen de politie verschillende meningen zijn over welke rol de politie zou moeten spelen in het uitgaansgebied. Participant 14 zegt hierover het volgende:

“Dat is er niet. [(naam teamchef)] heeft een ander doel en beleid dan wij en [(naam wijk-agent)] heeft een andere visie en het evenementenbureau heeft weer een andere visie. Het is op los zand, mag ik het zo omschrijven, ja.”

4.4.4 Samenwerking tussen partijen

In de diepte-interviews komt naar voren dat de samenwerking tussen de partijen als wisselend wordt ervaren. Hier spelen verschillende aspecten een rol. Aan de hand van de subthema's *Conflict tussen partijen*, *Meningsverschil verantwoordelijkheid partijen* en *(In)effectieve communicatie* zijn sommige aspecten die invloed hebben op de samenwerking al besproken. De aspecten van het hebben van begrip voor elkaar, de duidelijkheid van afspraken en verwachtingen, vertrouwen, steun en imago worden in de volgende paragraaf besproken. Dit zal per aspect worden gedaan waarbij de ervaringen van de partijen worden aangehaald.

Ondanks het ergeren van de partijen aan elkaar, geven de partijen ook aan begrip voor elkaars situatie te hebben. Zo zien de partijen van elkaar in dat er sprake lijkt te zijn van een arbeidstekort bij zowel de gemeente als de politie, waardoor deze partijen vaak minder en op een tragere snelheid kunnen doen dan ze zouden willen. Daarnaast zien de gemeente en de politie in dat het lastig kan zijn om de situatie onder controle te houden als horecaondernemer zijnde.

Uit de diepte-interviews komt naar voren dat de afspraken die met elkaar gemaakt zijn over het algemeen duidelijk zijn, maar dat deze afspraken voornamelijk mondeling worden gemaakt en niet op papier worden gezet. Enkele participanten geven aan dat ze zouden willen zien dat deze afspraken op papier worden gezet, zodat duidelijk is welke verwachtingen de partijen van elkaar hebben. Deze verwachtingen gaan over welke taken en bevoegdheden de partijen hebben of zouden moeten hebben. Enkele participanten behorende bij de gemeente geven aan dat de afspraken richting de horecaondernemers duidelijker en concreter opgesteld kunnen worden, zodat het voor hen duidelijker wordt aan welke eisen ze moeten voldoen. In het thema *(In)effectieve communicatie* kwam al naar voren dat enkele horecaondernemers niet op de hoogte zijn van ontwikkelingen, waardoor het inderdaad lijkt alsof afspraken duidelijker opgesteld kunnen worden. Participant 8 zegt hierover het volgende:

“Dat dat niet heel erg doorleefd is, dat ondernemers niet echt de focus daarop hebben, wat zijn de eisen en waar moet het aan voldoen. Dus het zou nog wel een niveautje omhoog kunnen eigenlijk. [...]

Uhm, nou ja, die samenwerking dat dat wel beter kan. Duidelijke afspraken maken van wat zijn ieders taken en bevoegdheden en ook verantwoordelijkheden, om dat duidelijker te hebben.”

Daarnaast komt naar voren dat het vertrouwen van de partijen in elkaar over het algemeen goed is. Hierbij geven participanten behorende bij de gemeente en de politie wel aan dat het vertrouwen in de horecaondernemers wisselt, doordat ze het gevoel hebben dat de horecaondernemers niet altijd willen meewerken aan de plannen voor het veilig houden van het uitgaansgebied. De steun die de partijen van elkaar ervaren bij het tegengaan van uitgaansoverlast wordt als wisselend ervaren. De steun van de politie ervaren de meeste participanten behorende bij de gemeente en de horeca als goed, hoewel de wens vanuit beide partijen wel is dat de politie vaker surveilleert in het uitgaansgebied. De steun van de gemeente ervaren de meeste participanten behorende bij de politie en de horeca als redelijk, maar volgens beide partijen kan meer op elkaars wensen ingespeeld worden. Participanten behorende bij de politie geven hierbij aan dat de gemeente meer naar advies vanuit de politie zou kunnen luisteren en participanten behorende bij de horeca geven aan dat ze vanuit de gemeente meer steun willen krijgen op het moment dat er evenementen worden georganiseerd, zoals op Koningsdag. De steun van de horecaondernemers ervaren de meeste participanten behorende bij de gemeente en de politie als onbevredigend, voornamelijk doordat ze vinden dat de horecaondernemers eerder kunnen handelen op het moment dat er een onrustige sfeer in het uitgaansgebied ontstaat. Hierbij wordt aangegeven dat de steun vanuit de portiers wel als goed wordt beschouwd. Hierdoor is het imago dat de partijen van de horecaondernemers hebben minder goed. Participanten behorende bij de horeca hebben een minder goed imago van de gemeente, doordat de gemeente vaak laat reageert en niet altijd luistert of vraagt naar de input van de horecaondernemers. Het imago van de politie wordt door de partijen als goed omschreven. Daarnaast geven enkele participanten behorende bij de politie ook aan dat het imago dat ze van de gemeente hebben minder goed is. Dit komt vooral doordat de gemeente volgens de politie strenger zou moeten optreden en meer de leiding zou moeten nemen. Participant 14 zegt hierover het volgende:

“Ik heb de gemeente niet zo hoog zitten, nee. Er kan nog wel een professionaliseringsslag worden gemaakt op dit onderwerp. Dat heeft met regie pakken te maken en leiderschap tonen.”

4.5 Welke ideeën hebben de partijen om uitgaansoverlast op de Kaden verder tegen te gaan?

4.5.1 Manieren tegengaan uitgaansoverlast

In de diepte-interviews is gevraagd naar welke ideeën de participanten hebben om uitgaansoverlast verder tegen te gaan. Uit de diepte-interviews kwamen veel ideeën naar voren. Daarom zal gefocust

worden op ideeën die door minimaal twee participanten zijn benoemd. De resultaten worden besproken aan de hand van het bijbehorende thema *Manieren tegengaan uitgaansoverlast*.

Er is een overkoepelend onderwerp voortgekomen uit de diepte-interviews waaronder verscheidene ideeën vallen. Dit onderwerp is de inrichting van de ruimtelijke omgeving. De ideeën die hieronder vallen zijn het inzetten van cameratoezicht, het plaatsen van verlichting, het aanwijzen van plaatsen voor fietsen en scooters en het regelen van taxivervoer. Ten eerste komt uit elk diepte-interview naar voren dat het idee van het inzetten van cameratoezicht in het uitgaansgebied zou kunnen helpen bij het tegengaan van uitgaansoverlast. Dit cameratoezicht zou dan via de gemeente geregeld worden. Hier zijn de participanten behorende bij de gemeente het mee eens. De participanten geven aan dat cameratoezicht in het uitgaansgebied een preventieve werking zou kunnen hebben en handig kan zijn bij de opsporing van overlastgevers en het verzamelen van bewijs tegen hen. Een bezwaar hierbij is dat de privacy van het uitgaanspubliek in het geding zou kunnen zijn. Hierop zeggen participanten dat andere steden (zoals Leeuwarden en Groningen) ook cameratoezicht hebben, dus dat het cameratoezicht geregeld zou kunnen worden zoals deze steden dat hebben gedaan zodat er op een adequate manier wordt omgegaan met de privacy. Participant 6 zegt hierover het volgende:

“Nou ja, ik ben groot voorstander voor camera's, dus ook buiten. Groningen is het grote voorbeeld, daar hebben ze gewoon camera's in de stad en dat werkt gigantisch preventief en het lost ook veel op. Als er eentje vervelend is dan kan je hem volgen en dan kan je zeggen hij is de dader, hij heeft dit gedaan, je hebt ook bewijs.”

Ten tweede komt uit verscheidene diepte-interviews naar voren dat de verlichting in het uitgaansgebied beter geregeld kan worden. Er is momenteel wel verlichting, maar deze zou niet sfeervol en adequaat genoeg zijn volgens de participanten. Ten derde komt uit één diepte-interview naar voren dat fietsen en scooters beter geplaatst kunnen worden in het uitgaansgebied. Momenteel zijn hier weinig aangegeven ruimtes voor, waardoor de fietsen en scooters vaak in de weg staan waardoor ze kapot gemaakt kunnen worden. Ten vierde is het beter regelen van taxivervoer een punt dat uit verscheidene diepte-interviews naar voren komt. Participanten vertellen hierover dat het taxivervoer gescheiden zou moeten worden van de uitgaansgelegenheden, omdat er vaak overlast plaatsvindt als taxi's voor een uitgaansgelegenheid stilstaan. Hierover wordt gezegd dat mensen momenteel niet in een wachtrij kunnen staan en er daarom bijvoorbeeld voorgedrongen wordt. Dit kan leiden tot ruzies. Daarnaast wordt gezegd dat er geen gescheiden taxiplaatsen zijn voor publiek dat het uitgaansgebied in komt en voor publiek dat het uitgaansgebied uit gaat. Hierdoor komen mensen elkaar tegen, wat volgens sommige participanten kan leiden tot ruzies. De participanten zouden dan ook graag een betere taxiregeling willen zien waarbij de plaatsen voor afzetten en ophalen gescheiden zijn. Participant 11 zegt hierover het volgende:

“Op een gegeven moment komen er gasten aan en die willen uitgaan en die komen met de taxi. Nou, zo'n taxi komt dus ergens mensen afleveren, maar diezelfde taxi moet ook weer mensen meenemen. Nou, dan is het eigenlijk al heel lastig als die twee groepen elkaar tegen zouden komen. Dus dat zijn van die oplossingen waar men aan denkt van ja ergens is een drop off punt en die taxi moet dan doorrijden naar de andere kant waar mensen weer kunnen instappen.”

Een ander idee dat uit de diepte-interviews naar voren komt, is dat verscheidene participanten graag een vorm van sfeerbeheer in het uitgaansgebied willen zien. Dit sfeerbeheer zou vervuld kunnen worden door een zogenoemd sus-team. Een sus-team weet hoe te communiceren met het uitgaanspubliek en heeft een preventieve rol door mensen die vervelend zijn aan te spreken. Op deze manier zou uitgaansoverlast tegen gegaan kunnen worden. Participant 11 zegt hierover het volgende:

“Kijk en dat noemen ze in sommige steden sus-wachten of noemen ze dat uitgaanscoaches, geef het maar een naam. Maar het moeten mensen zijn die de taal spreken, die overwicht hebben, die kunnen handelen. En goede mensen die kunnen communiceren met het publiek.”

4.6 Slotsom

In deze paragraaf wordt een terugblik gegeven van de behandelde thema's en subthema's. Hierbij wordt vooral ingegaan op de koppeling tussen de thema's.

Uit de diepte-interviews kwam naar voren dat de ervaringen met uitgaansoverlast wisselend zijn. De ene horecaondernemer heeft meer last van uitgaansoverlast dan de ander. Er werd aangegeven dat alcoholgebruik de grootste aanleiding is voor uitgaansoverlast. De gemeente speelt hierop in door zich in het uitgaansbeleid voornamelijk te focussen op het verminderen van alcoholgebruik. Daarnaast kwam naar voren dat bij de politie sprake is van een arbeidstekort, waardoor de politie haar werkzaamheden aanpast. Hierdoor krijgen de werkzaamheden in het uitgaansgebied minder prioriteiten komt de terugtrekkende beweging die de politie maakt uit het uitgaansgebied terug. Dit arbeidstekort kan een reden zijn voor het feit dat de politie geen uitgeschreven uitgaansbeleid heeft, aangezien de werkzaamheden die hierbij horen dus geen prioriteit hebben ten opzichte van andere werkzaamheden. De horecaondernemers verwachten ondanks dit arbeidstekort dat de politie de voornaamste verantwoordelijkheid neemt bij het tegengaan van uitgaansoverlast. De gemeente en de politie zijn het niet eens met deze verwachting van de horecaondernemers, waardoor de partijen zich aan elkaar ergeren en er sprake is van een spanningsveld waarin de partijen naar elkaar wijzen. Dit belemmert de samenwerking tussen de partijen. Daarnaast wordt de communicatie tussen de partijen als wisselend ervaren.

Voornamelijk de communicatie tussen de gemeente en de horecaondernemers wordt als ineffectief ervaren, doordat de communicatie niet frequent is en de horecaondernemers hierdoor niet altijd even goed op de hoogte zijn van ontwikkelingen over plannen van de gemeente. De horecaondernemers geven aan het gevoel te hebben dat de gemeente weinig met hun input doet, waardoor de horecaondernemers niet vaak komen opdagen bij het tweejaarlijkse horecaoverleg. Waarschijnlijk is dit de reden dat de horecaondernemers niet allemaal goed op de hoogte zijn van ontwikkelingen. Hieruit blijkt dat er geen duidelijke afspraken zijn tussen deze de gemeente en de horeca. De duidelijkheid van afspraken en verwachtingen kan ook tussen de politie en de horeca en de politie en de gemeente beter, evenals de steun die de partijen elkaar geven bij het tegengaan van uitgaansoverlast.

5. Conclusie en discussie

In dit hoofdstuk wordt antwoord gegeven op de deelvragen en de hoofdvraag van het onderzoek. Volgens wordt in de discussie aandacht besteed aan zowel de sterke als minder sterke punten van het onderzoek en wordt ingegaan op de reflexiviteit aan de hand van een reflexieve beoordeling. Ten slotte wordt aandacht besteed aan enkele aanbevelingen, voor zowel vervolgonderzoek als de praktijk.

5.1 Conclusie

Met dit onderzoek is geprobeerd inzicht te krijgen in ervaringen met uitgaansoverlast, visies over het uitgaansbeleid en de samenwerking die hierbij komt kijken tussen de politie, de gemeente en de horecaondernemers. Hiervoor is kwalitatief onderzoek uitgevoerd waarbij twaalf diepte-interviews zijn afgenomen met deze partijen. In de volgende paragrafen wordt antwoord gegeven op de deelvragen, waarna afsluitend antwoord wordt gegeven op de hoofdvraag.

5.1.1 Deelvraag 1

Deelvraag 1 was als volgt: *Wat zijn de ervaringen van de partijen met uitgaansoverlast en welke factoren zien zij die invloed hebben op de veiligheid van een (uitgaans)omgeving?* Door middel van deze deelvraag is onderzocht welke ervaringen de partijen hebben met uitgaansoverlast, welke oorzaken zij zien voor het plegen van uitgaansoverlast en welke factoren invloed hebben op de veiligheid van het uitgaansgebied. Alle partijen ervaren dat uitgaansoverlast geregeld voorkomt, hoewel het per uitgaansgelegenheid en uitgaansavond verschilt. De ene horecaondernemer gaf namelijk aan meer last te hebben van uitgaansoverlast dan de ander. Er lijkt meer uitgaansoverlast voor te komen op avonden waarop het drukker is in het uitgaansgebied, bijvoorbeeld doordat een feest of evenement is georganiseerd. In hoeverre de politie nodig is, verschilt per weekend. De sfeer in uitgaansgebied de Kaden is over het algemeen gemoedelijk, maar kan ook snel omslaan naar een grimmige en onrustige sfeer. Geweldsincidenten lijken het meest voor te komen, waarbij ruzies en vechtpartijen vaak werden benoemd. Af en toe komt een mishandeling voor. Er werd aangegeven dat het jongere uitgaanspubliek (16-25 jaar) eerder ruzie lijkt te krijgen met elkaar, hoewel hierbij wel werd aangegeven dat uitgaansoverlast bij elke leeftijdsgroep voorkomt.

De belangrijkste oorzaken die de partijen zien voor het plegen van uitgaansoverlast zijn alcoholgebruik, drugsgebruik, de invloed van de omgeving (sociaal en drukte in het uitgaansgebied) en de invloed van normen. Alcoholgebruik speelt hierbij een hoofdrol en werd vaak in combinatie met de

andere oorzaken genoemd. Uit de literatuur kwam ook naar voren dat alcoholgebruik de grootste oorzaak is voor uitgaansoverlast. De oorzaken van de omgeving en normen kwamen ook uit de literatuur naar voren. Opvallend is dat in de literatuur werd gesproken over de invloed van de fysieke omgeving, waarbij de drukte in het uitgaansgebied of een uitgaansgelegenheid en de harde muziek een belangrijke rol speelden bij het plegen van uitgaansoverlast. Uit de diepte-interviews kwam de drukte in het uitgaansgebied wel naar voren, maar werd niks genoemd over de invloed van harde muziek. In de literatuur is harde muziek wel een onderwerp dat vaak naar voren komt. Het zou zorgen voor het overprikkeld raken van het uitgaanspubliek, waardoor de zelfbeheersing vermindert en ongepast gedrag eerder wordt vertoond (Van der Land et al., 2014). Hierdoor komt uitgaansoverlast eerder voor. Daarnaast is opvallend dat in de literatuur niet werd gesproken over de oorzaak van drugsgebruik, terwijl dit wel uit de diepte-interviews naar voren kwam. Verrassend genoeg is relatief weinig onderzoek gedaan naar de invloed van drugsgebruik op uitgaansoverlast (Schnitzer et al., 2009; Van Amsterdam et al., 2020). De onderzoeken die hier wel naar gekeken hebben, hebben wisselende resultaten. Vooral het gebruik van cocaïne en amfetaminen zouden kunnen zorgen voor het vertonen van agressief gedrag (Schnitzer et al., 2009). Toch blijkt uit een recent onderzoek dat maar ongeveer 1,5% tot 18% van de geweldsdelicten tijdens het uitgaan wordt veroorzaakt door drugsgebruik (Van Amsterdam et al., 2020). Drugsgebruik kan dus wel een oorzaak zijn voor uitgaansoverlast zoals in de diepte-interviews werd benoemd, maar de oorzaak hiervan lijkt een kleinere rol te spelen dan de andere oorzaken en daarnaast is hier nog erg weinig onderzoek naar gedaan.

De meest genoemde factor die invloed heeft op de veiligheid in het uitgaansgebied is de rol van de portiers. Dit komt doordat ze een rol hebben bij het voorkomen van uitgaansoverlast, bijvoorbeeld doordat ze tassen controleren. Uit de diepte-interviews met de horeca kwam naar voren dat het uitgaanspubliek zich door de portiers meer gezien wordt, waardoor ze minder snel over zouden gaan op het plegen van uitgaansoverlast. Dit kwam ook uit de literatuur naar voren. Hier werd namelijk gezegd dat de portiers belangrijk zijn voor het creëren van een fijne en veilige sfeer, doordat het uitgaanspubliek het gevoel heeft dat iedereen in de gaten wordt gehouden en uitgaansoverlast daardoor voorkomen kan worden. Daarnaast wordt de aanwezigheid van de politie in het uitgaansgebied genoemd als preventief door participanten behorende bij de gemeente en de horeca, terwijl dit niet uit de literatuur naar voren kwam. Uit verscheidene onderzoeken blijkt dat de aanwezigheid van de politie niet helpt bij het voorkomen van uitgaansoverlast (Van de Veer et al., 2012). De aanwezigheid kan er echter wel voor zorgen dat het uitgaanspubliek zich veiliger voelt, hoewel er ook onderzoeken zijn die juist aangeven dat de aanwezigheid kan zorgen voor een onveiliger gevoel (Van de Veer et al., 2012). Er is dus geen bewijs voor het daadwerkelijk voorkomen van uitgaansoverlast als de politie aanwezig is in het uitgaansgebied. Ten slotte hebben verscheidene partijen het over wapengebruik als factor. Enkele horecaondernemers gaven aan minder wapens in omloop te zien, terwijl participanten behorende

bij de gemeente aangaven meer wapens te zien. De invloed van wapengebruik kwam niet uit de literatuur naar voren. Uit gegevens van de politie blijkt dat in 2022 1268 jongeren tot zeventien jaar aangehouden zijn wegens verboden wapenbezit terwijl dit in 2019 nog 315 jongeren waren (Politie Nederland, 2022). Het blijkt dat deze wapens ook daadwerkelijk gebruikt worden tijdens het uitgaansleven (Politie Nederland, 2022). Ook in Drachten komen af en toe meldingen van wapenbezit en/of -gebruik voor. Zo zijn in juni 2023 twee mannen aangehouden nadat ze ervan verdacht werden wapens bij zich te hebben in het uitgaansgebied (Leeuwarder Courant, 2023). Wapengebruik lijkt dus inderdaad invloed te hebben op de veiligheid in een uitgaansgebied.

5.1.2 Deelvraag 2

Deelvraag 2 was als volgt: *Welk beleid wordt door de verschillende partijen gevoerd om uitgaansoverlast op de Kaden tegen te gaan en wat vinden de partijen van dit beleid?* Door middel van deze deelvraag is onderzocht welk uitgaansbeleid de partijen uitvoeren en welke mening ze over dit beleid hebben. Ten eerste kwam uit de diepte-interviews met de gemeente naar voren dat het huidige uitgaansbeleid gedateerd is en de gemeente bezig is met het vernieuwen van dit beleid. Hierbij wordt echter geen evaluatie van het huidige uitgaansbeleid uitgevoerd. De focus van het uitgaansbeleid ligt voornamelijk op het tegengaan van overmatig alcoholgebruik en alcoholgebruik onder minderjarigen. Dit ligt in lijn met alcoholgebruik als grootste oorzaak van uitgaansoverlast. Er zijn veel partijen betrokken bij de totstandkoming van het uitgaansbeleid, waarbij de politie en de Horecabond (en de horecaondernemers) de belangrijkste partijen zijn met betrekking tot dit onderzoek.

Bijna elke horecaondernemer voert deurbeleid uit om aan het uitgaansbeleid van de gemeente proberen te voldoen. Echter, dat de meeste horecaondernemers deurbeleid uitvoeren, kan worden verklaard vanwege het winstbelang van de ondernemers. Uit onderzoek blijkt namelijk dat deurbeleid vaak is gericht op winst, omdat het uitgaanspubliek meer geld uitgeeft door de toegenomen veiligheid die wordt gecreëerd met het uitvoeren van uitgaansbeleid (Koren, 2023). Het deurbeleid houdt bijvoorbeeld in dat er tassen en identiteitskaarten worden gecontroleerd. Aangezien de meeste horecaondernemers het uitgaansbeleid van de gemeente in de praktijk doorvoeren, lijkt het alsof deze horecaondernemers het beleid als effectief ervaren. Eén horecaondernemer heeft momenteel geen portier, waardoor het lijkt alsof deze horecaondernemer het uitgaansbeleid als niet effectief beschouwt, aangezien het voornamelijk de taak van de portier is om het uitgaansbeleid van de gemeente uit te voeren. Deze horecaondernemer gaf tijdens het diepte-interview ook aan te vinden dat de politie meer verantwoordelijkheid heeft op straat, waardoor het nog meer lijkt alsof deze horecaondernemer het uitgaansbeleid niet een taak voor de horecaondernemers vindt. Een andere horecaondernemer gaf dit ook aan, ook al voert deze horecaondernemer wel het uitgaansbeleid van de gemeente uit.

De politie heeft geen uitgeschreven uitgaansbeleid. De participanten behorende bij de politie benoemen allemaal andere soorten uitgaansbeleid, waardoor duidelijk wordt dat er weinig uitgaansbeleid mondeling wordt besproken. Het uitgaansbeleid dat deze participanten benoemen willen enkele participanten het liefste ingeperkt zien worden. Zo willen enkele participanten behorende bij de politie af van de horecatelefoon en geven enkele participanten behorende bij de politie aan het goed te vinden dat de politie zich terugtrekt uit het uitgaansgebied. De meningen over welk uitgaansbeleid de politie uitvoert of zou moeten uitvoeren verschilt dus binnen de politie. Hieruit blijkt dat deze participanten het uitvoeren van uitgaansbeleid niet effectief vinden. Het is echter wel belangrijk om uitgaansbeleid binnen de politie op te stellen, omdat beleid zorgt voor overeenstemming binnen een organisatie en omdat beleid kan zorgen voor het verkleinen van het risico op een ongewild fenomeen (Kelly, 2020). In dit geval is dat fenomeen uitgaansoverlast. Daarnaast zorgt het opstellen van beleid voor het ontwikkelen van een fijne cultuur (Kelly, 2020). Door beleid weten werknemers hoe ze te werk moeten gaan en welke prioriteiten er onderliggend aan het beleid zijn (Kelly, 2020). Hierdoor ontstaat er meer effectiviteit bij het tegengaan van een probleem, zoals uitgaansoverlast.

5.1.3 Deelvraag 3

Deelvraag 3 was als volgt: *Is in de praktijk daadwerkelijk een discrepantie tussen uitgaansbeleid en de uitvoering hiervan waar te nemen bij de politie en de horecaondernemers en zo ja, waar komt dit door?* Door middel van deze deelvraag is onderzocht of er sprake is van een discrepantie tussen het uitgaansbeleid en de uitvoering hiervan bij de politie en de horecaondernemers. Hierbij is ook gekeken naar, mocht er sprake zijn van deze discrepantie, waardoor dit zou komen. Uit de diepte-interviews met de horeca kwam naar voren dat de meeste horecaondernemers voldoende arbeidscapaciteit hebben. Eén horecaondernemer heeft echter geen portier, waardoor het uitgaansbeleid niet of in mindere mate wordt uitgevoerd. Hierdoor lijkt het alsof deze horecaondernemer te weinig arbeidscapaciteit heeft. Een andere horecaondernemer gaf aan vooral te weinig arbeidscapaciteit te ervaren zodra er een incident heeft plaatsgevonden. De reden hiervoor is dat de planning van deze participant en de bedrijfsleider redelijk vol zit, dus zodra een incident plaatsvindt moeten andere werkzaamheden opgeschoven worden. Hierdoor kan het uitgaansbeleid van de gemeente in mindere mate bij deze horecagelegenheid worden uitgevoerd, doordat de prioriteit van werkzaamheden verschuift.

Uit de diepte-interviews met de politie kwam naar voren dat er sprake is van een arbeidstekort bij de politie. Dit verschilt per weekenddienst en hangt vooral af van de drukte in het uitgaansgebied door het organiseren van feesten en evenementen. De politie heeft daarnaast meer taken gekregen, terwijl de arbeidscapaciteit vanuit de landelijke politie is afgeschaald. Er moet dus meer gedaan worden met minder man. Hierdoor moeten keuzes gemaakt worden over welke werkzaamheden de politie uit-

voert. De politie past haar werkzaamheden daardoor aan, waardoor werkzaamheden in het uitgaansgebied minder prioriteit krijgen. Hierdoor trekt de politie zich terug uit het uitgaansgebied. Daarnaast gaven enkele participanten behorende bij de politie aan het niet hun (hoofd)taak te vinden om het uitgaansgebied veilig te houden door uitgaansoverlast proberen tegen te gaan. Dit vinden deze participanten voornamelijk de taak van de horecaondernemers zelf. Hieruit blijkt dat deze participanten het als niet zinnig ervaren om hun tijd te besteden aan het tegengaan van uitgaansoverlast. Dit is volgens literatuur echter wel belangrijk. De politie moet het idee hebben dat de bijdrage van de politie nuttig is bij het tegengaan van uitgaansoverlast, zodat beleid wordt uitgevoerd (Terpstra, 2002; Smit, 2008). Ten slotte gaf elke participant behorende bij de politie aan de steun van zowel de gemeente als de horecaondernemers als wisselend te ervaren. Dit kan zorgen voor het innemen van een afwachtende houding van de politie, waardoor de werkzaamheden in het uitgaansgebied in mindere mate worden uitgevoerd (Terpstra, 2002; Smit, 2008). Dit blijkt uit de diepte-interviews het geval te zijn. Bovengenoemde zaken kunnen de reden zijn voor het niet opstellen van uitgaansbeleid binnen de politie, aangezien het uitgaansgebied geen prioriteit is voor de politie. Daarnaast zijn alle bovengenoemde zaken in lijn met de literatuur. Er lijkt dus sprake te zijn van een discrepantie tussen het uitgaansbeleid en de uitvoering daarvan.

Bij de gemeente is ook sprake van een arbeidstekort. Hierdoor worden niet alle werkzaamheden op het gebied van het tegengaan van uitgaansoverlast uitgevoerd met de gewenste snelheid. Een gevolg hiervan is dat het opstellen van het nieuwe uitgaansbeleid lang heeft geduurd en dat het voorbereiden op grote feesten en evenementen in het uitgaansgebied lang duurt, waardoor de voorbereiding niet altijd even goed is. Hierdoor kan het voor de horecaondernemers lastig zijn om het uitgaansbeleid goed uit te voeren. Het arbeidstekort bij de gemeente kan dus invloed hebben op de discrepantie tussen het uitgaansbeleid en de uitvoering ervan bij de horecaondernemers.

5.1.4 Deelvraag 4

Deelvraag 4 was als volgt: *Hoe wordt de samenwerking betreffende het tegengaan van uitgaansoverlast tussen en binnen de partijen ervaren?* Door middel van deze deelvraag is onderzocht hoe de samenwerking tussen de partijen wordt ervaren. Uit de diepte-interviews kwam naar voren dat er sprake is van een conflict tussen de partijen, doordat sprake is van een belangenconflict tussen de partijen en er frustratie en irritatie aan elkaar is. Hierdoor ontstaat een spanningsveld tussen de partijen en wijzen de partijen naar elkaar bij de aanpak van uitgaansoverlast. De horecaondernemers zouden volgens de politie en de gemeente geregeld een laconieke houding hebben.

Door dit spanningsveld is het imago dat de partijen van elkaar hebben wisselend. Er is vooral een negatief imago richting de horecaondernemers van de politie en de gemeente. Dit is nadelig, omdat bij een negatief imago vaak elk aspect van een organisatie of persoon als negatief wordt beschouwd, ook al zijn er ook positieve aspecten te benoemen (Van Raaij et al., 2002). Dit kan dan ook de samenwerking tegenwerken, doordat door een negatief imago minder snel informatie met elkaar wordt gedeeld (Van Raaij et al., 2002). Het vertrouwen in elkaar is daarentegen redelijk, hoewel ook hier de politie en de gemeente over het algemeen minder vertrouwen hebben in de horecaondernemers.

Daarnaast bleek dat er geen consensus is over welke partij welke verantwoordelijkheid heeft bij het veilig houden van het uitgaansgebied. De horecaondernemers gaven aan te vinden dat zij vooral binnen hun uitgaansgelegenheid de verantwoordelijkheid hebben, maar dat de politie op straat de eerste schakel zou moeten zijn. De gemeente en de politie vinden echter dat de horecaondernemers zelf de eerste schakel zouden moeten zijn en dat de politie zou moeten optreden wanneer dit nodig is als er incidenten voorkomen of als een situatie lijkt te escaleren. Wel is er onder de meeste participanten besef van een gemeenschappelijk belang en de gedeelde verantwoordelijkheid en wederzijdse afhankelijkheid die hierbij horen. Dit zijn belangrijke aspecten om een goede samenwerking te bewerkstelligen volgens de literatuur. Hierdoor wordt namelijk ingezien dat samenwerking noodzakelijk is voor het tegengaan van uitgaansoverlast (Thomson & Perry, 2006; Dozy, 2012; Van Gestel & Verhoeven, 2011).

De communicatie tussen de partijen wordt als wisselend ervaren, waarbij vooral de communicatie tussen de gemeente en de horecaondernemers beter lijkt te kunnen. Dit komt doordat de communicatie niet frequent is en de gemeente vaak laat reageert op de horecaondernemers. Daarnaast kan de communicatie tussen de gemeente en de politie volgens de politie beter. Dit zou komen doordat de gemeente niet altijd het advies van de politie overneemt en volgens de politie vaak te laat ingrijpt zonder dat hierover wordt gecommuniceerd. Dit, terwijl een goede communicatie erg belangrijk is voor een goede samenwerking (Schuilenburg & Van der Wagen, 2011; Patel et al., 2012; Salet, 2019; Posklinsky, 2022). Er zijn vaste contactpersonen bij de gemeente en de politie. De horecaondernemers hebben echter geen collectief verband, waardoor zij individuen zijn. Volgens de literatuur is het aanstellen van vaste contactpersonen belangrijk voor een goede samenwerking, omdat de afstand tussen de partijen hierdoor kleiner wordt en meer informatie met elkaar wordt gedeeld (Van Steden, 2011; Salet, 2019; Posklinsky, 2022). De meeste horecaondernemers hebben onderling contact, evenals de portiers. De interne communicatie binnen de gemeente wordt als goed en duidelijk ervaren, terwijl de interne communicatie binnen de politie effectiever kan. Er wordt momenteel namelijk nauwelijks tot niet gecommuniceerd over de aanpak van de politie bij het tegengaan van uitgaansoverlast, waardoor er geen uitgaansbeleid is opgesteld. Volgens de literatuur is het echter wel belangrijk om een goede

interne communicatie te hebben, zodat binnen een organisatie duidelijkheid is rondom gemaakte afspraken en doelen om uitgaansoverlast tegen te gaan.

5.1.5 Deelvraag 5

Deelvraag 5 was als volgt: *Welke ideeën hebben de partijen om uitgaansoverlast op de Kaden verder tegen te gaan?* Door middel van deze deelvraag is onderzocht welke ideeën de partijen hebben om uitgaansoverlast in het uitgaansgebied tegen te gaan. Uit de diepte-interviews kwamen enkele ideeën naar voren die door verscheidene participanten werden benoemd. De meest genoemde ideeën zijn samen te voegen onder het onderwerp inrichting ruimtelijke omgeving. De ideeën die hieronder vallen zijn het inzetten van cameratoezicht in het uitgaansgebied vanuit de gemeente, het verbeteren van de verlichting in het uitgaansgebied, het beter kunnen plaatsen van fietsen en scooters in het uitgaansgebied en het beter regelen van taxivervoer in het uitgaansgebied. Uit literatuur blijkt inderdaad dat de inrichting van de ruimtelijke omgeving in een uitgaansgebied invloed heeft op in welke mate uitgaansoverlast wordt gepleegd (Galetzka et al., 2019). Daarnaast werd door verscheidene participanten van elke partij genoemd dat het inzetten van een sus-team voor sfeerbeheer een goed idee zou kunnen zijn. Een sus-team weet hoe te communiceren met het uitgaanspubliek en kan preventief optreden mocht er sprake zijn van een uit de hand lopende situatie. Hoewel de inzet van een sus-team nog weinig is geëvalueerd, blijkt uit verscheidene onderzoeken wel dat deze inzet veelbelovend kan zijn (Van Aalst et al., 2014). Zo is in Haarlem in 2012 een evaluatie uitgevoerd waaruit bleek dat er minder geweldsincidenten in het uitgaansgebied voorkwamen (Van Aalst et al., 2014). Daarnaast blijkt dat de relatie tussen de politie en de horeca (en portiers) en de gemeente verbetert door de inzet van een sus-team en dat het uitgaanspubliek zich vaak veiliger voelt bij aanwezigheid van een sus-team (Van Aalst et al., 2014).

5.1.6 Hoofdvraag

De hoofdvraag van dit onderzoek was: *Wat zijn de ervaringen met uitgaansoverlast en visies over het uitgaansbeleid bij uitgaansgelegenheden gevestigd op de Kaden in Drachten van de politie, de gemeente Smalingerland en de horeca?* Hierboven zijn de verschillende deelvragen besproken om antwoord te geven op deze vraag. Samengevoegd is het antwoord op de hoofdvraag dat op de Kaden geregeld sprake is van uitgaansoverlast, waarbij vooral ruzies en vechtpartijen veel voorkomen. Per uitgaansgelegenheid en per uitgaansavond verschilt de mate waarin uitgaansoverlast voorkomt wel. De gemeente stelt het uitgaansbeleid voor de horecaondernemers op en de meeste horecaondernemers voeren dit beleid in de praktijk uit. Binnen de politie is geen uitgeschreven uitgaansbeleid en geven de participanten geen één keer hetzelfde beleid aan wat uitgevoerd wordt, waardoor geconcludeerd kan

worden dat hier mondeling ook niet veel over wordt gecommuniceerd binnen de politie. Hoewel verscheidene participanten aangeven dat de samenwerking tussen de partijen steeds beter wordt, zijn er verscheidene verbeterpunten te benoemen waardoor de samenwerking beter kan verlopen. Dit heeft vooral te maken met duidelijkheid creëren over afspraken over welke partij welke verantwoordelijkheid heeft en welke verwachtingen de partijen van elkaar hebben, aangezien door deze onduidelijkheid en onenigheid een spanningsveld is ontstaan tussen de partijen.

5.2 Discussie

Dit onderzoek kent zowel sterke als minder sterke punten. Deze punten worden hieronder besproken. Vervolgens zal een reflexieve beoordeling worden gegeven waarin wordt ingegaan op de rol van de onderzoeker op de objectiviteit van het onderzoek.

5.2.1 Minder sterke punten

Ten eerste is een minder sterk punt van het onderzoek dat ik weinig ervaring had met het afnemen van interviews, waardoor het in het begin spannend was om de diepte-interviews af te nemen. Door deze spanning merkte ik tijdens de eerste diepte-interviews dat ik niet altijd doorvroeg bij antwoorden waar dit wel nuttig bij zou zijn geweest. Daarnaast merkte ik dat ik door mijn geringe ervaring met het afnemen van interviews het soms lastig vond om met participanten die erg kortaf antwoord gaven om te gaan. Door de korte antwoorden vond ik het lastig om door te vragen en kreeg ik het gevoel dat de participant eigenlijk geen zin en behoefte had in het gesprek. Dit kwam gelukkig weinig voor en tijdens deze diepte-interviews wende ik eraan om korte antwoorden te krijgen. Ik heb geprobeerd zo veel mogelijk door te vragen, zodat ik toch een helder beeld kreeg van de situatie en van de ervaringen en meningen van deze participanten.

Ten tweede is een minder sterk punt dat het mogelijk is dat een deel van de participanten sociaal wenselijke antwoorden heeft gegeven, waardoor de antwoorden minder betrouwbaar zijn. De reden hiervoor is dat ik tijdens het werven van de participanten heb aangegeven dat het onderzoek naar aanleiding van een vraag vanuit de politie wordt uitgevoerd. De participanten zouden hierdoor kunnen denken dat ik niet onafhankelijk ben doordat er beïnvloeding vanuit de politie op de onderzoeker kan zijn gewenst. Dit was in enkele interviews met participanten behorende bij de horeca te merken, doordat deze participanten aangaven dat ze de samenwerking met de politie als goed ervaarden en er weinig sprake was van uitgaansoverlast, terwijl uit eerdere gesprekken met deze participanten bleek dat de samenwerking geregeld stroef verliep en er ook elke week incidenten plaatsvonden. Ik was hier bij één participant niet op voorbereid, waardoor ik hier niet op heb doorgevraagd. Bij een andere participant verliep het gehele diepte-interview redelijk stroef, doordat de participant heel kort antwoord gaf. Hier-

door was ik redelijk gewend aan de sfeer geraakt en was ik meer voorbereid op het feit dat de participant aangaf de samenwerking als goed te ervaren en weinig last zou hebben van uitgaansoverlast. Ik probeerde hierop door te vragen door de participant te confronteren met wat de participant in een eerder gesprek aangaf. Hierop antwoordde de participant alsnog dat de samenwerking beter kon en er eigenlijk elke week wel sprake was van uitgaansoverlast, hoewel dit vaak wel kleinere incidenten waren.

Ten derde is een minder sterk punt dat het coderen en de interpretatie van de data beïnvloed wordt door de onderzoeker doordat de achtergrond en eigen visies hier invloed op hebben. Het coderen en interpreteren van de data is door één onderzoeker gebeurd, waardoor het belangrijk was om bewust te zijn van de eigen invloed. De rol als onderzoeker werd daarbij op de voorgrond geplaatst, waardoor geprobeerd is om zo onafhankelijk mogelijk te zijn. Deze rol van reflexiviteit wordt in paragraaf 5.2.3 besproken.

5.2.2 Sterke punten

Een sterk punt van dit onderzoek is dat een bekende onderzoeksmethode gebruikt is (thematische analyse) en dat de interviewvragen opgesteld zijn aan de hand van literatuur. Hierdoor is de geloofwaardigheid van het onderzoek geprobeerd te waarborgen. Daarnaast heeft mijn begeleider feedback gegeven op de initiële interviewvragen, waardoor sprake is geweest van peer scrutiny (collegiale toetsing). Door de open vraagstelling van de interviewvragen kregen de participanten de ruimte om hun eigen mening te geven over de situatie, zodat de antwoorden op de interviewvragen niet werden beperkt tot een bepaald aspect van de situatie. Daarnaast kon ik dankzij de semigestructureerde interviews door middel van topical probes doorvragen op hetgeen wat de participant vertelde. Hierdoor kon een gedetailleerder beeld van de situatie verkregen worden, waardoor nieuwe inzichten zijn ontstaan die niet in de interviewschema's waren opgenomen.

Daarnaast is een sterk punt dat dit onderzoek heeft bijgedragen aan de weinige literatuur die over dit onderwerp te vinden is. Vooral over de combinatie van de partijen is weinig te vinden, terwijl deze partijen de grootste verantwoordelijkheid hebben bij het tegengaan van uitgaansoverlast. Door dit onderzoek kan daarnaast gewerkt worden aan de samenwerking tussen de partijen en kunnen praktische aanbevelingen worden uitgevoerd in de hoop dat uitgaansoverlast verminderd kan worden.

5.2.3 Reflexieve beoordeling

Aangezien ik als onderzoeker invloed heb gehad op de subjectiviteit van het onderzoek is het belangrijk om een reflexieve beoordeling te geven. Dit heeft namelijk invloed op de uitvoering en interpretatie van het onderzoek (Shenton, 2004). Door geregeld overleg te hebben met mijn begeleider tijdens

het onderzoeksproces over het analyseren en interpreteren van de verzamelde data, is mijn subjectiviteit in het onderzoek verkleind. De interpretatie van de data blijft alsnog subjectief, aangezien ik er zelf betekenis aan heb gegeven. Ik ben me tijdens het gehele onderzoeksproces bewust geweest van de invloed die ik heb op de objectiviteit van het onderzoek door stil te staan bij mijn subjectiviteit en positionaliteit. Aangezien ik stage heb gelopen bij de politie heb ik veel meningen van hen meegekregen voorafgaand aan de diepte-interviews met de andere participanten. Ik heb geprobeerd deze meningen me niet te laten beïnvloeden tijdens het onderzoeksproces door me ervan bewust te zijn dat de situatie er anders uit kan zien voor de andere participanten dan voor de politie. Deze meningen kunnen ook als een sterk punt worden gezien, doordat ik voorafgaand aan de diepte-interviews al kennis van de situatie had. Toch zie ik het meer als een beperking, omdat deze meningen een negatieve invloed kunnen hebben op hoe ik me als onderzoeker richting de andere partijen heb opgesteld, doordat ik alleen negatieve aspecten van de andere partijen mee kreeg van de politie. Tijdens de diepte-interviews is geprobeerd rapport te ontwikkelen met de participanten. Ik heb een vriendelijke houding aangenomen en me voorafgaand aan de diepte-interviews geïntroduceerd. Dit kan ervoor zorgen dat de participant zich op z'n gemak voelt, waardoor rapport ontwikkeld wordt. Dit is ook geprobeerd te bereiken door het diepte-interview te beginnen met achtergrondvragen. Op deze manier wordt het gesprek luchtig geopend, wat kan zorgen voor het weghalen van eventuele zenuwen. Daarnaast is geprobeerd eventuele beïnvloeding vanuit de politie niet te laten merken en heb ik mijn eigen mening niet getoond en heb ik op non-verbale uitingen gelet bij onenigheden. Het opbouwen van rapport verliep bij de meeste participanten goed, doordat geregeld grapjes werden gemaakt en werd gelachen. Ten slotte is gedaan aan member checking, waardoor participanten konden aangeven of ze zich herkenden in hetgeen in de diepte-interviews is verteld. Geen enkele participant heeft aanvullingen toegestuurd en verscheidene participanten lieten weten zich te herkennen in de uitwerking van het interview.

5.3 Aanbevelingen

In dit onderzoek worden enkele suggesties gegeven voor vervolgonderzoek en aanbevelingen gegeven voor de partijen die ze kunnen uitvoeren. In de volgende paragraaf wordt ingegaan op vervolgonderzoek en in de paragrafen daarna worden aanbevelingen voor de praktijk gedaan.

5.3.1 Vervolgonderzoek

Het wordt aanbevolen om de diepte-interviews door een onafhankelijke organisatie af te laten nemen. Ik had namelijk vanuit de politie de opdracht gekregen om naar dit onderwerp onderzoek te doen, waardoor participanten kunnen denken dat ik niet onafhankelijk was of dat ik de diepte-interviews afnam op basis van inzichten van de politie. Hoewel ik wel een onafhankelijke positie had, kunnen de

participanten alsnog sociaal wenselijke antwoorden geven. Door het geven van sociaal wenselijke antwoorden is er een tegenstrijdigheid tussen wat de participant als waarheid ziet en wat de participant als waarheid vertelt (Bergen & Labonté, 2019). Hierdoor kunnen de antwoorden minder betrouwbaar zijn (Bergen & Labonté, 2019). Enkele participanten leken inderdaad sociaal wenselijke antwoorden te geven. Daarom wordt aanbevolen om vervolgonderzoek niet in opdracht van een partij uit te voeren die geïnterviewd wordt.

Daarnaast wordt aanbevolen om portiers te interviewen bij vervolgonderzoek. Het was de bedoeling om in dit onderzoek portiers te interviewen, maar er was geen portier beschikbaar hiervoor. Hoewel de meeste vragen gericht op de portiers te beantwoorden waren door de horecaondernemers of bedrijfsleiders, kon niet op elke vraag antwoord gegeven worden. Dit ging om vragen waar gevraagd werd naar de ervaringen en meningen van de portiers. Door het niet kunnen bevragen van de portiers is er nog een leemte, aangezien portiers een belangrijke rol spelen bij het samenwerkingsverband tussen de partijen om uitgaansoverlast tegen te gaan (Nabben et al., 2011; Veenhuis, 2012; Brands et al., 2015; Van Doorn & Brands, 2019).

5.3.2 Praktische aanbevelingen

Een eerste aanbeveling voor de praktijk is het inzetten van cameratoezicht in het uitgaansgebied vanuit de gemeente. Tijdens de diepte-interviews kwam dit idee vaak naar voren, ook van participanten behorende bij de gemeente. De camera's hoeven niet 24/7 aan te staan, maar kunnen bijvoorbeeld alleen worden aangezet op uitgaansavonden en -tijden waarop het druk is. Cameratoezicht kan de openbare orde behouden en daarnaast de veiligheid van het uitgaanspubliek, de horecaondernemers en de politie bewaken. De inzet van cameratoezicht zou ervoor zorgen dat de politie efficiënter en effectiever kan optreden, bijvoorbeeld bij de opsporing (Gemeente Groningen, 2021). Daarnaast heeft cameratoezicht een preventieve rol doordat eventuele overlastgevers worden 'gezien' (Gemeente Groningen, 2021). Cameratoezicht zou dus kunnen helpen bij het tegengaan van uitgaansoverlast, waardoor het uitgaansgebied veiliger blijft. Een twijfelpunt hierbij is dat in de diepte-interviews werd aangegeven dat de privacy van het uitgaanspubliek geschonden wordt. Dit zou een belangrijke reden vanuit de gemeente zijn om geen cameratoezicht in te zetten. Echter, in de Algemene Verordening Gegevensbescherming (AVG) staat dat cameratoezicht in openbare ruimtes (en dus ook in uitgaansgebieden) is toegestaan om de openbare orde te handhaven. De gemeente heeft toestemming om cameratoezicht in het uitgaansgebied in te zetten en de politie heeft toestemming om deze beelden vervolgens te bekijken en te gebruiken als dit nodig is. Aangezien persoonsgegevens hierbij worden verwerkt, moet wel aan bepaalde eisen voldaan worden. Ten eerste mag cameratoezicht alleen worden ingezet als in het uitgaansgebied geregeld sprake is van een onveilige situatie en als het noodzakelijk is voor het handha-

ven van de openbare orde door middel van cameratoezicht. Ten tweede moet de inzet van cameratoezicht door de gemeente voldoen aan de eisen die staan opgenomen in artikel 151c van de Gemeentewet en moet verwerking van de beelden door de politie aan de eisen voldoen die in de Wet Politiegegevens staan. Ten slotte mag cameratoezicht alleen worden ingezet als de gemeente ook andere maatregelen neemt, zoals verlichting in het uitgaansgebied. Het is belangrijk dat de inwoners op de hoogte zijn dat er cameratoezicht in het uitgaansgebied is, dit kan door middel van een bord worden aangegeven.

Een tweede aanbeveling voor de praktijk is het aanwezig blijven van de politie in het uitgaansgebied. Uit de diepte-interviews met de politie kwam naar voren dat de politie bezig is met een terugtrekkende beweging uit het uitgaansgebied. Uit de diepte-interviews met horecaondernemers kwamen verschillende praktijkvoorbeelden naar voren waarin het uitgaanspubliek zich rustig hield zodra ze merkten dat de politie aan het surveilleren was. Het wegvallen van deze preventieve rol van de politie zou optreden zodra ze zich terugtrekken. Het liefste willen de horecaondernemers dat de politie de hele avond en nacht aanwezig is. Daarom raad ik aan om een tussenweg hierin te kiezen. De aanbeveling is om als politie zijnde aan het begin van de uitgaansavond en aan het einde van de uitgaansnacht aanwezig te zijn, zodat het uitgaanspubliek zich gezien voelt voordat ze een uitgaansgelegenheid ingaan en nadat de uitgaansgelegenheid sluit. Dit zou een preventieve werking kunnen hebben en daarnaast kan de politie snel ingrijpen mocht er een dreigende situatie ontstaan. Verder wordt aanbevolen om tussen het begin en einde een aantal keren langs te rijden in het uitgaansgebied. Op deze manier zien de horecaondernemers ook dat de politie surveilleert en kan kort gecommuniceerd worden met de portiers over de sfeer en over eventuele ontwikkelingen, zoals over een groep jongeren die vervelend doen en ruzie lijken te zoeken. De politie kan deze groep dan preventief aanspreken, waardoor ze in het beeld zijn van de politie en de kans op uitgaansoverlast kleiner wordt. De politie hoeft dus niet de hele avond en nacht aanwezig te zijn, waardoor ook aandacht aan andere werkzaamheden en prioriteiten besteed kan worden.

Een derde aanbeveling voor de praktijk is de inzet van sus-teams voor sfeerbeheer in het uitgaansgebied. Een sus-team bestaat vaak uit beveiligers die vanuit de horeca (en gemeente) worden ingezet. Een sus-team bestaat vaak uit twee of drie personen en ziet er qua kleding niet uit als politie, maar als toezichthouder. Deze beveiligers hebben een preventieve rol door vervelende situaties te voorkomen en door het uitgaanspubliek op de regels in het uitgaansgebied en in de uitgaansgelegenheden te wijzen (Van Noordenberg, 2022). Het sus-team weet hoe te communiceren met het uitgaanspubliek en heeft een vriendelijke uitstraling. Mocht het uitgaanspubliek niet luisteren naar het advies van het sus-team of als een delict plaatsvindt, wordt de politie ingeschakeld. Dit zou passen bij de tweede aanbeveling, aangezien het sus-team als eerste een preventieve rol heeft, waarbij de politie pas als tweede een preventieve rol heeft door af en toe te surveilleren in het uitgaansgebied. De politie komt voornamelijk pas in beeld op het moment dat een situatie niet te corrigeren is door het sus-team of als

een delict heeft plaatsgevonden. Dit is hoe de politie de situatie graag zou willen zien en daarnaast krijgen de horecaondernemers hiermee ook hun zin, doordat er voortdurend surveillance is van de sus-teams met ondersteuning vanuit de politie. Daarnaast zou de inzet van een sus-team kunnen helpen bij het arbeidstekort dat de politie en de gemeente ervaren (Van Noordenberg, 2022). Momenteel zijn er weinig toezichthouders vanuit de gemeente beschikbaar en is vanuit de politie weinig capaciteit om constant aanwezig in het uitgaansgebied te zijn. De inzet van een sus-team zou ook kunnen helpen bij de opsporing van overlastgevers, doordat ze door hun oplettendheid getuige kunnen zijn van een delict (Van Noordenberg, 2022). De rol van de politie is het briefen van het sus-team voorafgaand aan de uitgaansavond en het aansturen en begeleiden van het sus-team (Van Noordenberg, 2022). De rol van de gemeente en de horeca is het bekostigen van het sus-team (Van Noordenberg, 2022). Onderling kan zelf worden bepaald hoeveel de gemeente bijdraagt. Mijn aanbeveling is om dit evenredig te verdelen (50-50), zodat beide partijen hun welwilligheid en verantwoordelijkheid laten zien bij het ondersteunen van elkaar en het veilig houden van het uitgaansgebied. Zodra bekend is hoe de kostenverdeling is, kan een offertetraject bij particuliere beveiligingsbedrijven worden uitgezet (Van Noordenberg, 2022). Als bij alle partijen bekend is welke rol het sus-team heeft en als er duidelijke afspraken zijn gemaakt over wanneer het sus-team wordt ingezet (dagen en tijden) en wanneer de politie wordt ingeschakeld, is het belangrijk om richting het uitgaanspubliek te communiceren over deze sus-team. Ten slotte is het belangrijk om uiteindelijk een evaluatie uit te voeren. Dit kan door middel van het meten van het aantal incidenten in het uitgaansgebied voor en tijdens de inzet van het sus-team, kijken of er verbetering in de samenwerking tussen de partijen heeft plaatsgevonden, vragen naar de veiligheidsgevoelens van verscheidene partijen (denk aan politie, horecapersoneel en uitgaanspubliek) en het aantal boetes voor het overtreden van de APV en het aantal aanhoudingen voor en tijdens de inzet van het sus-team (Van Noordenberg, 2022).

Een vierde en laatste aanbeveling voor de praktijk is om gezamenlijk een bijeenkomst te houden waarin wordt gesproken over de verwachtingen die de partijen van elkaar hebben, wie welke verantwoordelijkheid heeft bij het veilig houden van het uitgaansgebied en waarin afspraken worden gemaakt met elkaar. Deze afspraken en verantwoordelijkheden worden vervolgens schriftelijk opgesteld, zodat bij eventuele schending hiervan verwezen kan worden naar het opgestelde akkoord tussen de drie partijen. Het lijkt me handig als de Horecabond de individuele horecaondernemers hierbij vertegenwoordigt, waarbij aanwezigheid van de horecaondernemers wel belangrijk is. Daarnaast is het belangrijk om tijdens deze bijeenkomst duidelijk te maken dat de partijen eenzelfde belang hebben (het veilig houden van het uitgaansgebied) en dat de partijen elkaar nodig hebben om dit belang te realiseren. Door hier open over te zijn en door de eigen meningen en verwachtingen te uiten, kan de samenwerking beter worden. Tijdens deze bijeenkomst kunnen ook de aanbevelingen van cameratoezicht en het inzetten van een sus-team worden besproken, om te kijken wat de meningen van de partijen hier-

over zijn en welke voordelen en nadelen zij hierbij zien. Het is aan te raden tijdens de bijeenkomst alvast een datum in te plannen voor een volgende bijeenkomst. Bij een volgende bijeenkomst kan teruggeblikt worden op de afgelopen periode en kan geëvalueerd worden of de afspraken zijn nagekomen en wat eventuele vervolgstappen zijn. Door geregeld een bijeenkomst met elkaar te hebben, kunnen ontwikkelingen besproken worden en kan gekeken worden wat werkt om uitgaansoverlast tegen te gaan.

Literatuurlijst

Algemeen Dagblad. (2023). Uitgaansgeweld in Breda: trio slaat Oosterhouter in elkaar die opkomt voor twee vrouwen. *Algemeen Dagblad*. Geraadpleegd op 13 maart 2023, van <https://www.ad.nl/breda/uitgaansgeweld-in-breda-trio-slaat-oosterhouter-in-elkaar-die-opkomt-voor-twee-vrouwen>

ATLAS.ti Scientific Software Development GmbH [ATLAS.ti 23 Windows]. (2023). Verkregen van <https://atlasti.com>

Autoriteit Persoonsgegevens. (z.d.) *Cameratoezicht op openbare plaatsen*. <https://autoriteitpersoonsgegevens.nl/themas/cameratoezicht/cameratoezicht-op-openbare-plaatsen>

Baudains, P., Belur, J., Braithwaite, A., Marchione, E., & Johnson, S. D. (2019). The exacerbating effect of police presence: A multivariate point process analysis of the Naxal conflict. *Political Geography*, 68, 12–22. <https://doi.org/10.1016/j.polgeo.2018.10.008>

Benson, J.K. (1975). The interorganizational network as a political economy. *Administrative Science Quarterly*, 20(2), 229-249. <https://doi.org/10.2307/2391696>

Bessems, F. I. (2021). *Waakzaam samenwerken: Een onderzoek naar de succesfactoren en knelpunten binnen de samenwerking tussen de politie en de gemeente in het proces van bestuurlijke rapportages* [Masterscriptie]. Radboud Universiteit Nijmegen.

Berg, E. Van den & I. Maas (2013). Interorganisationele samenwerking in de publieke sector: een casestudie naar een netwerk van organisaties rond criminele jongeren. *Mens & Maatschappij*, 88(2), 206-232.

Bergen, N., & Labonté, R. (2019). “Everything is perfect, and we have no problems”: Detecting and limiting social desirability bias in qualitative research. *Qualitative Health Research*, 30(5), 783–792. <https://doi.org/10.1177/1049732319889354>

Binder, M., & Freytag, A. (2013). Volunteering, subjective well-being and public policy. *Journal of Economic Psychology*, 34, 97–119. <https://doi.org/10.1016/j.joep.2012.11.008>

Bolier, L., Voorham, L., Monshouwer, K., Van Hasselt, N., & Bellis, M. A. (2011). Alcohol and drug

- prevention in nightlife settings: A review of experimental studies. *Substance Use & Misuse*, 46(13), 1569–1591. <https://doi.org/10.3109/10826084.2011.606868>
- Brands, J., Van Aalst, I., & Schwanen, T. (2015). Safety, surveillance and policing in the night-time economy: (Re)turning to numbers. *Geoforum*, 62, 24–37. <https://doi.org/10.1016/j.geoforum.2015.03.008>
- Braun, V., Clarke, V. (2012). Thematic analysis. In: Cooper, H., Camic, P.M., Long, D.L., Panter, A.T., Rindskopf, D., Sher, K.J. (eds.) *APA Handbook of Research Methods in Psychology, Research Designs*, 2, 57–71. American Psychological Association, Washington.
- Braun, V., & Clarke, V. (2019). Reflecting on reflexive thematic analysis. *Qualitative Research in Sport, Exercise and Health*, 11(4), 589–597. <https://doi.org/10.1080/2159676x.2019.1628806>
- Braun, V., & Clarke, V. (2023). Is thematic analysis used well in health psychology? A critical review of published research, with recommendations for quality practice and reporting. *Health Psychology Review*, 1–24. <https://doi.org/10.1080/17437199.2022.2161594>
- Brunn, J., Brunner, S., & Mütsch, M. (2021). Preventive interventions for young adults in nightlife: Coproduction for a systematic literature assessment followed by a stakeholder dialogue process. *European Addiction Research*, 27(5), 311–325. <https://doi.org/10.1159/000511191>
- Bryson, J. M., Crosby, B. C., & Stone, M. M. (2006). The design and implementation of cross-sector collaborations: Propositions from the literature. *Public Administration Review*, 66(s1), 44-55. <https://doi.org/10.1111/j.1540-6210.2006.00665.x>
- Byrne, D. (2022). A worked example of Braun and Clarke’s approach to reflexive thematic analysis. *Quality & Quantity*, 56(3), 1391–1412. <https://doi.org/10.1007/s11135-021-01182-y>
- Centrum voor Criminaliteitspreventie en Veiligheid. (2015). *Trends uitgaansgeweld*. Centrum voor Criminaliteitspreventie en Veiligheid.
- Cialdini, R. B., Kallgren, C. A., & Reno, R. R. (1991). A focus theory of normative conduct: A theoretical refinement and reevaluation of the role of norms in human behavior. Elsevier, 24, 201–234. [https://doi.org/10.1016/s0065-2601\(08\)60330-5](https://doi.org/10.1016/s0065-2601(08)60330-5)
- De Stad Amersfoort. (2023). Uitgaansoverlast houdt aan, een jaar na de coronabeperkingen.

- Nieuws uit de regio Amersfoort*. <https://www.destadamersfoort.nl/lokaal/overig/907873/uitgaansoverlast-houdt-aan-een-jaar-na-de-coronabeperkingen>
- Dijkstra, J. K., & Miedema, S. (2006). Geweld in het publieke domein: ongewoon of onvermijdelijk? *Tijdschrift voor criminologie*, 48(01), 3–18. <https://pure.rug.nl/ws/files/9827475/11-DijkstraJK-Geweld-2006.pdf>
- Dozy, M. (2012). *Samenwerken tussen politie en partners: Specifieke kenmerken, knelpunten en aanknopingspunten voor oplossingen*. Politieacademie.
- Galetzka, M., van Hoof, J., & de Vries, P. (2016). *Verkenning beleidsexperimenten lokale veiligheid: Inzet van psychologische inzichten ter voorkoming van uitgaansoverlast*. Wetenschappelijk Onderzoek- en Documentatiecentrum (WODC).
- Galetzka, M., Van Hoof, J., De Vries, P., Abraham, M. H., Bloeme, R., & Van Soomeren, P. (2019). *Lokale veiligheid uitgaansgebieden: case Haarlem*. Wetenschappelijk Onderzoek- en Documentatiecentrum (WODC).
- Gray, B., & Wood, D. J. (1991). Collaborative alliances: Moving from practice to theory. *The Journal of Applied Behavioral Science*, 27(1), 3–22. <https://doi.org/10.1177/0021886391271001>
- Gemeente Groningen. (2021). *Besluit verlening cameratoezicht uitgaansgebied*. Gemeente Groningen.
- Gemeente Smallingerland. (2007). *Integraal horecabeleid gemeente Smallingerland 2007*. Gemeente Smallingerland.
- Gemeente Smallingerland. (2023). *Horecabeleid 2023*. Gemeente Smallingerland.
- Gorissen, I., & Johannink, R. H. (2015). *De bestuurlijke rapportage: Gezamenlijke inspanning in de aanpak van (georganiseerde) criminaliteit en overlast*. Politie & Wetenschap/PBLQ.
- Graham, K. & R. Homel (2008). *Raising the bar: Preventing aggression in and around bars, pubs and clubs*. Willan.
- Head, B. W., & Alford, J. (2015). Wicked problems: Implications for public policy and management. *Administration & Society*, 711-739.

Hennink, M., Hutter, I. & Bailey, A. (2020). *Qualitative research methods*. SAGE.

Hoogerwerf, A. (1993). De levensloop van problemen: Definiëring, precisering en oplossing. *Beleidswetenschap*, 1(2), 159-181.

Hughes, K., Bellis, M. A., Calafat, A., Juan, M., Schnitzer, S., & Anderson, Z. (2008). Predictors of violence in young tourists: a comparative study of British, German and Spanish holidaymakers. *European journal of public health*, 18(6), 569–574. <https://doi.org/10.1093/eurpub/ckn080>

Keizer, K., Lindenberg, S., & Steg, L. (2008). The spreading of disorder. *Science*, 322(5908), 1681–1685. <https://doi.org/10.1126/science.1161405>

Kelly, M. (2020). *Why It's Important to Have Policies and Procedures: 4 Reasons*. GAN Integrity. <https://ganintegrity.com/blog/why-its-important-to-have-policies-and-procedures/>

Koren, T. (2023). Beyond door policies: Cultural production as a form of spatial regulation in Amsterdam nightclubs. *European Journal of Cultural Studies*, 136754942311659. <https://doi.org/10.1177-/13675494231165923>

Leeuwarder Courant. (2021). Laatste keer uitgaan: onrust in Drachten, “agenten bekogeld met vuurwerk”. *Leeuwarder Courant*. <https://lc.nl/friesland/Laatste-keer-uitgaan-onrust-in-Drachten-agenten-bekogeld-met-vuurwerk-27156547.html>

Leeuwarder Courant. (2023). Twee mannen aangehouden na mogelijke bedreiging met wapens op Zuidkade in Drachten. *Leeuwarder Courant*. <https://lc.nl/friesland/smallingerland/Twee-aanhoudingen-na-mogelijke-bedreiging-met-wapens-in-Drachten-28476125.html>

Lincoln, Y. S., & Guba, E. G. (1986). But is it rigorous? Trustworthiness and authenticity in naturalistic evaluation. *New Directions for Program Evaluation*, 1986(30), 73–84. <https://doi.org/10.1002/ev.1427>

Lipsky, M. (1980). *Street-level bureaucracy. Dilemmas of the individual in public services*. Russell Sage.

Meneghini, A. M., Mikulincer, M., & Shaver, P. R. (2018). The contribution of caregiving

- orientations to volunteering-related motives, costs, and benefits. *Personal Relationships*, 25(4), 517–537. <https://doi.org/10.1111/pere.12258>
- Misztal, B. A. (2001). Normality and trust in Goffman's theory of interaction order. *Sociological Theory*, 19(3), 312–324.
- Nabben, A. L. W. M., Doekhie, J., & Korf, D. (2011). *Buitenstaander en bondgenoot: de werkbeleving van portiers in de Amsterdamse binnenstad: De werkbeleving van portiers in de Amsterdamse binnenstad*. Rozenberg.
- Nilsson, Å., & Jahnke, M. (2018). Tactics for norm-creative innovation. *She Ji: The Journal of Design, Economics, and Innovation*, 4(4), 375–391. <https://doi.org/10.1016/j.sheji.2018.11.002>
- Nowell, L., Norris, J. M., White, D. L., & Moules, N. J. (2017). Thematic analysis: Striving to meet the trustworthiness criteria. *International journal of qualitative methods*, 16(1), 160940691773384. <https://doi.org/10.1177/1609406917733847>
- Patel, H., Pettitt, M., & Wilson, J. R. (2012). Factors of collaborative working: A framework for a collaboration model. *Applied Ergonomics*, 43(1), 1–26. <https://doi.org/10.1016/j.apergo.2011.04.009>
- Pedersen, W., Copes, H., & Sandberg, S. (2016). Alcohol and violence in nightlife and party settings: A qualitative study. *Drug and Alcohol Review*, 35(5), 557–563. <https://doi.org/10.1111/dar.12395>
- Politie Nederland. (2022). *Meer jongeren met wapens aangehouden*. <https://www.politie.nl/nieuws/2022/december/30/wapenbezit-onder-jongeren-neemt-sterk-toe.html>
- Posklinsky, I. (2022). A universal partnership model: A whole that is greater when integrating its parts. *Human Service Organizations: Management, Leadership & Governance*, 46(5), 435–451. <https://doi.org/10.1080/23303131.2022.2114566>
- Salet, R. (2019). Verborgen strijd in het veiligheidsdomein: over samenwerking tussen politie en gemeente bij de bestuurlijke aanpak van overlast en criminaliteit. *Tijdschrift voor Veiligheid*, 18(1), 3–18. <https://doi.org/10.5553/tvv/187279482019018001001>

- Schnitzer, S., Bellis, M. A., Anderson, Z., Hughes, K., Calafat, A., Juan, M., & Kokkevi, A. (2009). Nightlife violence: A gender-specific view on risk factors for violence in nightlife settings: A cross-sectional study in nine European countries. *Journal of Interpersonal Violence, 25*(6), 1094–1112. <https://doi.org/10.1177/0886260509340549>
- Schuilenburg, M. & W. van der Wagen (2011). Samenwerking in de criminaliteitsbestrijding: kwalitatief onderzoek naar de integrale aanpak van illegale hennepteelt. *Tijdschrift voor Veiligheid, 10*(1), 10–25.
- Schwab-Stone, M., Ayers, T. S., Kaspro, W. J., Voyce, C., Barone, C., Shriver, T. C., & Weissberg, R. P. (1995). No safe haven: A study of violence exposure in an urban community. *Journal of the American Academy of Child and Adolescent Psychiatry, 34*(10), 1343–1352. <https://doi.org/10.1097/00004583-199510000-00020>
- Smetsers, F. (2007). *Samenwerken in teams, een vanzelfsprekendheid?* Radboud Universiteit Nijmegen (Dissertatie).
Opgevraagd van https://repository.ubn.ru.nl/bitstream/handle/2066/30069/30069%20_samen-tee.pdf?sequence=1
- Smit, L. (2008). *Doorwerking van het beleid in het politiestraatwerk op het gebied van uitgaansgeweld en -overlast in Enschede en Hengelo: Een verklaring van de factoren die een afwijking tussen beleid en uitvoering teweeg brengen* [Bachelorscriptie Bestuurskunde]. Universiteit Twente.
- Sönmez, S., Apostolopoulos, Y., Theocharous, A. L., & Massengale, K. E. C. (2013). Bar crawls, foam parties, and clubbing networks: Mapping the risk environment of a Mediterranean nightlife resort. *Tourism Management Perspectives, 8*, 49–59. <https://doi.org/10.1016/j.tmp.2013.05.002>
- Terpstra, J. (2002). *Sturing van politie en politiewerk. Een verkennend onderzoek tegen de achtergrond van een veranderende sturingscontext en sturingsstijl.* (Politiewetenschap; No. 3). Kerckbosch.
- Terpstra, J. (2004). Police, local government and citizens as participants in local safety networks. *Policing in Central and Eastern Europe: dilemmas of contemporary criminal justice, 91–102.*

- Terpstra, J. & R. Kouwenhoven (2004). *Samenwerking en netwerken in de lokale veiligheidszorg*. Apeldoorn/Enschede: Politie & Wetenschap/IPIT Instituut voor Maatschappelijke Veiligheidsvraagstukken Universiteit Twente.
- Thomson, A. M., & Perry, J. L. (2006). Collaboration processes: Inside the black box. *Public Administration Review*, 66(s1), 20-32.
- Van Aalst, M., Van Dijk, B., & Loef, L. (2014). Theoretische toetsing maatregelen tegen alcohol gerelateerd uitgaansgeweld. *Amsterdam eBooks*. https://repository.tudelft.nl/as-sets/uuid:622bb42b-849c-4eda-9120-d962fc5f174d/2413a-samenvatting_tcm28-73414.pdf
- Van Amsterdam, J., Ramaekers, J. G., Verkes, R. J., Kuypers, K. P. C., Goudriaan, A. E., & Van Den Brink, W. (2020). Alcohol- and drug-related public violence in Europe. *European Journal of Criminology*, 17(6), 806–825. <https://doi.org/10.1177/1477370819828324>
- Van de Veer, E., Lange, M. A., Haar, E., & Karremans, J. C. (2012). Feelings of safety: ironic consequences of police patrolling. *Journal of Applied Social Psychology*, 42(12), 3114-3125.
- Van der Land, M., De Groot, I., Boutellier, H., & Visser, R. (2014). Uitgaansgeweld en de morele setting van het uitgaan in Amsterdam. *Tijdschrift voor veiligheid*, 13(1), 3–19. <https://doi.org/10.5553/tvv/187279482014013001001>
- Van Doorn, J., & Brands, J. (2019). Vertrouwen in toezichtsactoren in uitgaansgebieden: een vergelijking tussen politie, portiers en cameratoezicht. *Proces*, 98(2), 89–102. <https://doi.org/10.5553/proces/016500762019098002002>
- Veenstra, R., & Lodder, G. M. (2022). On the microfoundations of the link between classroom social norms and behavioral development. *International Journal of Behavioral Development*, 46(5), 453–460. <https://doi.org/10.1177/01650254221100228>
- Van Gestel, B., & Verhoeven, M. (2011). Obstakels voor samenwerking: Bevindingen uit de procesevaluatie van de programmatische aanpak mensenhandel. *Justitiële Verkenningen*, 37(2), 23–39.
- Van Liempt, I. (2014). Safe nightlife collaborations: Multiple actors, conflicting interests and different power distributions. *Urban Studies*, 52(3), 486–500.

<https://doi.org/10.1177/0042098013504010>

Van Liempt, I., & Van Aalst, I. (2012). Urban surveillance and the struggle between safe and exciting nightlife districts. *Surveillance and society*, 9(3), 280–292.

<https://doi.org/10.24908/ss.v9i3.4270>

Van Noordenburg, C. (2022). Sus-teams. *Centrum voor Criminaliteitspreventie en Veiligheid (CCV)*.

<https://hetccv.nl/onderwerpen/keuzewijzer-veilig-uitgaan/aanpakken/best-practices/sus-teams/>

Van Noordenburg, C. (2023a). *Uitgaansleven*. Centrum voor Criminaliteitspreventie en Veiligheid

(CCV). <https://hetccv.nl/onderwerpen/wapens-en-jongeren/uitgaansleven/>

Van Noordenburg, C. (2023b). *Amersfoort heeft overlast van uitgaande jongeren*. Centrum voor Criminaliteitspreventie en Veiligheid (CCV).

<https://hetccv.nl/nieuws/amersfoort-heeft-overlast-van-uitgaande-jongeren/>

Van Raaij, W., Vinken, H., & Dun, L. (2002). *Het imago van de publieke sector als werkgever*. OSA Publicatie.

Van Steden, R. (2011). *Strategieën van lokale veiligheid: Een achtergrondstudie en drie reflecties*. Amsterdam University Press.

Veenhuis, T. D. (2012). *Veilig en professioneel toezicht in het uitgaansleven: De eerste effecten van de 'nieuwe' politieke aanpak in het uitgaansgebied van de Groninger binnenstad*. [Master-scriptie Recht en Bestuur]. Rijksuniversiteit Groningen.

Waardenburg, M., B. Keijser, M. Groenleer & J. de Jong (2016). Probleemanalyse is het halve werk: samenwerking en innovatie in de strijd tegen ondermijnende criminaliteit.

Bestuurswetenschappen, 70(2), 5-19.

Whelan, C., & Dupont, B. (2017). Taking stock of networks across the security field: A review, typology and research agenda. *Policing and Society* (27)6, 671-687.

<https://doi.org/10.1080/10439463.2017.1356297>

Wilson, J. F., & Kelling, G. L. (1982). The police and neighborhood safety Broken Windows. *The Atlantic*, 29–38. <https://doi.org/10.4324/9781315087863-11>

Wilson, V. J., & McCormack, B. (2006). Critical realism as emancipatory action: The case for realistic evaluation in practice development. *Nursing Philosophy*, 7(1), 45–57.
<https://doi.org/10.1111/j.1466-769x.2006.00248.x>

Bijlagen

Bijlage 1: Vergelijkingsbestand inleiding Groen vs. ChatGPT

~~Geregeld wordt er in~~ In verschillende media wordt regelmatig gesproken over uitgaansoverlast. ~~De ene keer gaat het over~~ en de incidenten die zich voordoen tijdens het uitgaan. Deze incidenten variëren van messagebruik en gevechten ~~tijdens het uitgaan en de andere keer gaat het over tot~~ wildplassen en overgeven na het uitgaan. Zo is in op straat. Onlangs is er bijvoorbeeld een bericht verschenen in het Algemeen Dagblad waarin werd gemeld dat een man in Noord-Brabant recentelijk een man in elkaar geslagen door drie anderen omdatin elkaar is geslagen toen hij opkwam voor twee vrouwen ~~opkwam~~ (Algemeen Dagblad, 2023) en Ook hebben de inwoners van Amersfoort elk weekend last van regelmatig te maken met overlast op straat, zoals urine, poepfeces en overgeef op straatbraaksel, achtergelaten door jongeren na het stappen (De Stad Amersfoort, 2023). Ook ,

Drachten heeft ook te maken met uitgaansoverlast. ~~In Tabel 1 hieronder zijn enkele veelvoorkomende type incidenten in het uitgaansleven op de Kaden te zien. De cijfers zijn afkomstig~~ Volgens gegevens van het BICC van de politie ~~en omvatten, die betrekking hebben op~~ de periode januari 2019 tot maart 2023. ~~Te zien is dat een vechtpartij, zijn er in~~ de afgelopen vijf jarenjaar in totaal 29 keer voorkwam, waarvan vechtpartijen gemeld op de Kaden. Hiervan vonden er vier keerplaats in de eerste maanden van 2023. ~~Overlast~~ Daarnaast is er in die periode 37 keer melding gemaakt van overlast door alcohol of drugs ~~is de afgelopen vijf jaren in totaal 37 keer voorgekomen. Daarnaast zijn honderden mensen eind~~. Eind 2021, op de laatste uitgaansavond voordat een vlak voor de gedeeltelijke lockdown tijdens de coronaperiode inging, vanwege de coronapandemie, deden zich ook ernstige incidenten voor. Op de laatste uitgaansavond bleven honderden mensen op straat hangen na sluitingstijd op straat blijven hangen en braken verschillende, wat leidde tot gevechten uit (Leeuwarder Courant, 2021). Ook ontstonden agressief gedrag richting politie en ambulancepersoneel ~~waarbij, Er werd zelfs~~ zwaar vuurwerk naar hen gegooid. Deze incidenten zijn verontrustend en kunnen een negatieve invloed hebben op het uitgaansklimaat en de veiligheid van zowel bezoekers als omwonenden. Het is (Leeuwarder Courant, 2021). essentieel dat er maatregelen worden genomen om dergelijke overlast te verminderen en de veiligheid te waarborgen.

Tabel 1: Overzicht veelvoorkomende type incidenten in het uitgaansleven

Type incident	2019	2020	2021	2022	2023	Totaal
Ruzie/twist	45	22	13	24	15	119
Vechtpartij	11	4	2	8	4	29
Eenvoudige mishandeling	11	3	6	4	1	25
Overlast ivm alcohol/drugs	9	8	4	10	6	37
Melding overlast jeugd	4	15	2	7	-	28
Rijden onder invloed van alcohol/drugs	10	4	1	4	2	21

~~Tabel 1: Overzicht veelvoorkomende type incidenten in het uitgaansleven~~

Veel uitgaansgebieden ~~krijgen dus hebben~~ te maken met uitgaansoverlast, zoals ~~met~~ geweld en vernieling (Galetzka et al., 2016). ~~Uit onderzoek (Centrum voor Criminaliteitspreventie en Veiligheid, 2015) blijkt~~ Onderzoek toont aan dat 83 procent van de Nederlandse gemeenten te maken heeft met uitgaansoverlast. ~~Daarnaast blijkt (Centrum voor Criminaliteitspreventie en Veiligheid, 2015). Bovendien is~~ uit onderzoek gebleken dat uitgaansoverlast in 2020 ~~voor, vóór~~ de coronaperiode, toenam, ~~net~~ alsevenals de ernst van de incidenten (Van Noordenburg, 2023a). ~~Tijdens~~ Hoewel er tijdens de coronaperiode ~~was er~~ door de lockdowns logischerwijs minder ~~sprake van~~ uitgaansoverlast, ~~maar tegenwoordig is in enkele steden (zoals Amersfoort en Zutphen) weer~~ was, is er momenteel een toename te zien in het aantal ernstiger ernstige incidenten in enkele steden, zoals Amersfoort en Zutphen (Van Noordenburg, 2023b).

Uitgaansoverlast wordt in dit onderzoek gedefinieerd ~~aan de hand van verschillende samengevoegde definities zodat een completere definitie opgesteld kan worden. Uitgaansoverlast gaat in dit onderzoek overals~~ vernieling, agressie en aantastingverstoring van de openbare orde tijdens het bezoeken van uitgaansgelegenheden op tijdstippen waarop grotere grote groepen personen deze gelegenheden bezoeken (Galetzka et al., 2016; Veenhuis, 2012). Uitgaansoverlast ~~Het~~ vindt ~~dan ook~~ voornamelijk plaats in het uitgaansleven. ~~Het uitgaansleven, dat~~ wordt ~~in dit onderzoek~~ afgebakend als een sociale activiteit en entertainment ~~dat die~~ na acht 20:00 uur ~~'s avonds~~ in openbare ruimtes plaatsvindt (Brunn et al., 2021). ~~Door uitgaansoverlast hebben gemeenten te maken met~~ Uitgaansoverlast zorgt voor sociale onveiligheid ~~wat inhoudt dat, waarbij~~ individuen zich onveilig voelen door menselijke acties zoals ~~(Galetzka et al., 2016). Bij uitgaansoverlast zijn dit bijvoorbeeld acties als~~ vechten, intimiderende opmerkingen roepen en vandalisme (Galetzka et al., 2016). plegen. Daarnaast hebben gemeenten door Bovendien brengt uitgaansoverlast ~~te maken met~~ materiële kosten met zich mee, zoals vandalisme en diefstal (Galetzka et al., 2016). ~~Dit komt bijvoorbeeld door vandalisme en door diefstal tijdens het uitgaan. Daarom is Om~~ uitgaansoverlast tegen te gaan, werd in 1998 het convenant Veilig Uitgaan opgesteld door de rijksoverheid. ~~Dit convenant had, met~~ als doel om steden een lokaal convenant voor de eigen uitgaanssituatie op

~~te laten stellen zodat er~~de samenwerking tussen verschillende partijen ~~kan plaatsvinden wat het uitgaansoverlast zou kunnen tegengaan~~te bevorderen (Smit, 2008).

~~De~~Belangrijke partijen ~~die een grote rol spelen~~ bij het opstellen en uitvoeren van het uitgaansbeleid zijn de politie, de gemeente en de horecaondernemers. ~~In~~Beleid wordt in dit onderzoek ~~wordt~~ ~~beleid~~gedefinieerd als een combinatie van doelen, middelen en keuzes ~~en daarnaast als een antwoordreactie~~ op een probleem (Hoogerwerf, 1993). Een goede samenwerking tussen ~~de politie, de gemeente en de horecaondernemers is van belang zodat uitgaansoverlast tegengegaan kan worden. Het concept samenwerking wordt in dit onderzoek gedefinieerd door verschillende definities samen te voegen zodat een completere definitie opgesteld kan worden.~~deze partijen is essentieel om uitgaansoverlast aan te pakken. Samenwerking wordt ~~in dit onderzoek~~gezien als een interactieproces ~~tussen in ieder geval twee personen waardoor~~waarbij verschillende partijen ~~die~~met verschillende aspecten van een probleem ~~ervaren deze verschillen kunnen identificeren waarna~~perspectieven ~~samenwerken om~~ oplossingen ~~worden gezocht te vinden~~ die verder gaan dan ~~de~~hun eigen ~~gelimiteerde~~beperkte visie ~~waardoor wordt toegewerkt naar, met als doel~~ gezamenlijke doelen ~~te bereiken~~ (Gray & Wood, 1991; Smetsers, 2007; Patel et al., 2012).

Ondanks een goede samenwerking ~~kan het kunnen er~~ nog steeds ~~zo zijn dat discrepanties ontstaan tussen het~~ uitgaansbeleid ~~op een andere manier wordt uitgevoerd dan bedacht. Deze discrepantie tussen uitgaansbeleid en de~~de feitelijke uitvoering ervan ~~kan ontstaan door de combinatie van. Verschillende factoren kunnen bijdragen aan deze discrepantie, zoals een hoge mate~~hoog niveau van uitgaansoverlast, een ~~arbeids~~tekort bij de ~~politie~~tekort aan ~~politie~~personeel en het feit dat de politie de ~~vrijheid heeft om te bepalen wanneer zij beleid uitvoert (de~~ discretionaire bevoegdheid). ~~Ook van de politie om te beslissen wanneer ze het beleid uitvoeren. Bovendien kunnen er knelpunten optreden in de samenwerking zelf~~kan knelpunten ~~omvatten,~~ waardoor ~~de~~aanpak van uitgaansoverlast niet zo ~~optimaal wordt tegengaan~~effectief is als mogelijk zou ~~zijn~~ kunnen zijn. ~~De hoge mate van uitgaansoverlast kan een uitdaging vormen bij de uitvoering van het uitgaansbeleid. Ondanks de opgestelde regels en richtlijnen, kunnen bepaalde uitgaansgelegenheden nog steeds voor overlast zorgen, wat resulteert in verstoringen van de openbare orde en veiligheid. Het is mogelijk dat het beleid niet voldoende is afgestemd op de specifieke behoeften en kenmerken van de wijk de Kaden in Drachten. Daarnaast kan een tekort aan politiepersoneel de effectieve handhaving van het uitgaansbeleid belemmeren. Als er onvoldoende politieagenten beschikbaar zijn om toezicht te houden en op te treden bij uitgaansincidenten, kan dit leiden tot vertragingen in de reactietijd en een verminderde mogelijkheid om de overlast effectief aan te pakken. Bovendien heeft de politie de discretionaire bevoegdheid om te beslissen wanneer ze het uitgaansbeleid daadwerkelijk uitvoeren. Dit betekent dat zij kunnen kiezen waar en wanneer ze prioriteit geven aan handhaving. Afhankelijk van verschillende omstandigheden en prioriteiten kan dit leiden tot variaties in de uitvoering van het beleid, waardoor niet alle uitgaansoverlast consistent wordt aangepakt. Daarnaast kunnen knelpunten in de samenwerking tussen de betrokken partijen, zoals de politie, de~~

gemeente en de horecaondernemers, ook invloed hebben op de effectiviteit van de aanpak van uitgaansoverlast. Verschillende visies, belangen en communicatieproblemen kunnen het moeilijk maken om gezamenlijk tot effectieve oplossingen te komen.

In dit scriptieonderzoek richt ik me op een wijk in Drachten genaamd de Kaden waar veel uitgaansgelegenheden gevestigd zijn. Ik ben geïnteresseerd in de ervaringen met uitgaansoverlast en visies over uitgaansbeleid van de politie, de gemeente en de horecaondernemers die een uitgaansgelegenheid bezitten gevestigd in dit gebied. Bij deze uitgaansgelegenheden is vaak sprake van uitgaansoverlast. De gemeente Smallingerland heeft in 1999 op basis van het convenant Veilig Uitgaan een horecaconvenant opgenomen in het horecabeleid. In dit convenant is nieuw beleid opgesteld en bestaand beleid aangepast op basis van maatschappelijke veranderingen en veranderingen in de wet- en regelgeving (Gemeente Smallingerland, 2007). Het doel van dit convenant is het handhaven van de openbare orde en veiligheid door samenwerking tussen verschillende partijen (Gemeente Smallingerland, 2007). De focus in dit convenant ligt op de wijk de Kaden, net als (een groot deel van) het horecabeleid zelf (Gemeente Smallingerland, 2007). In deze wijk zijn namelijk veel uitgaansgelegenheden gevestigd en is de kans op uitgaansoverlast dus aanwezig. Aangezien in deze wijk ook woningen staan, is het belangrijk om een goede balans te creëren tussen uitgaan en wonen zodat een fijn leefklimaat ontstaat (Gemeente Smallingerland, 2007).

De gemeente is bezig met het actualiseren van het horecabeleid. Belangrijke afspraken die in dit beleid staan, zijn Om de discrepanties tussen het uitgaansbeleid en de uitvoering ervan te verminderen en de aanpak van uitgaansoverlast te verbeteren, is het van belang om de genoemde factoren kritisch te onderzoeken en mogelijke oplossingen te identificeren. Dit kan onder andere inhouden dat er meer middelen worden toegewezen aan de politie, het beleid wordt afgestemd op de specifieke behoeften van de wijk, en de samenwerking tussen alle betrokken partijen wordt versterkt.

In mijn scriptieonderzoek richt ik me op de ervaringen met uitgaansoverlast en de visies over uitgaansbeleid in de wijk de Kaden in Drachten. Deze wijk herbergt talrijke uitgaansgelegenheden, wat kan leiden tot problemen met uitgaansoverlast. Om de openbare orde en veiligheid te waarborgen, heeft de gemeente Smallingerland in 1999 het horecaconvenant opgesteld, gebaseerd op het convenant Veilig Uitgaan. Dit convenant heeft als doel om samenwerking tussen verschillende partijen te bevorderen.

Het horecaconvenant is bedoeld om een evenwichtige balans te creëren tussen het uitgaansleven en het woongenot in de wijk. Aangezien er ook woningen in de wijk aanwezig zijn, is het van groot belang dat er een prettig leefklimaat ontstaat. Het convenant heeft daarom zowel nieuw beleid geïntroduceerd als bestaand beleid aangepast, rekening houdend met maatschappelijke veranderingen en wijzigingen in wet- en regelgeving (Gemeente Smallingerland, 2007).

In mijn onderzoek wil ik de ervaringen en perspectieven onderzoeken van de betrokken partijen, waaronder de politie, de gemeente en de horecaondernemers die uitgaansgelegenheden in dit gebied bezitten. Aangezien er regelmatig sprake is van uitgaansoverlast bij deze gelegenheden, is het belangrijk om te begrijpen hoe zij het uitgaansbeleid ervaren en welke visies zij hebben op het aanpakken van deze problematiek. Door inzicht te krijgen in hun perspectieven en ervaringen, kunnen mogelijke knelpunten in de samenwerking en uitvoering van het beleid worden geïdentificeerd, en kunnen suggesties worden gedaan om de aanpak van uitgaansoverlast in de wijk te optimaliseren.

In mijn onderzoek richt ik me op de recente ontwikkelingen in het horecabeleid van de gemeente Smallingerland. Er zijn belangrijke afspraken opgenomen in dit beleid, zoals de Collectieve Horecaontzegging (CHO), de horecatelefoon en de Kwaliteitsmeter Veilig Uitgaan (KVU). De CHO kan worden opgelegd ~~worden aan overlastgevers als verscheidene horecazaken last hebben van deze aan personen die overlast veroorzaken in verschillende horecagelegenheden. Deze personen. Er wordt worden~~ dan ~~afgesproken dat verboden om nog langer~~ deze ~~personen niet meer in hun zaken mogen komen betreden~~. De horecatelefoon is een ~~rechtstreekse directe~~ telefoonverbinding ~~naarmet~~ het basisteam van de politie Oost-Friesland en wordt ~~vrijwel alleen~~ voornamelijk in het weekend gebruikt. Het doel van de horecatelefoon is om ~~door middel van het directe contact met de politie de politiesnel~~ te informeren over mogelijke onrust ~~waardoor de politie snel kan handelen mochten, zodat zij adequaat kunnen reageren als~~ er incidenten plaatsvinden (Gemeente Smallingerland, 2023). De KVU heeft als doel om uitgaansoverlast tegen te gaan. ~~Hierbij is het belangrijk dat~~ Het brengt belanghebbende partijen ~~worden samengebracht, desamen, brengt~~ problemen in ~~eenhet~~ uitgaansgebied in kaart ~~worden gebracht en er wordt geprobeerd om bestaande problemen probeert~~ gezamenlijk ~~op oplossingen te lossen vinden~~ (Gemeente Smallingerland, 2023).

Een belangrijk ~~punt in~~ aspect van het horecabeleid is dat horecaondernemers zelf verantwoordelijk zijn voor de veiligheid, zowel binnen als buiten ~~het hun~~ pand (Gemeente Smallingerland, 2023). Dit betekent ~~dus~~ dat niet alleen de politie verantwoordelijk is voor de veiligheid op ~~De~~ Kaden, ~~zoals wel wat~~ vaak wordt gedacht en verwacht. ~~Hierbij is een~~ Een goede samenwerking tussen de politie en de horecaondernemers ~~belangrijks daarom essentieel~~, zodat eventuele ~~delicten misdrijven~~ of overlastgevende ~~aeties opgemerkt activiteiten~~ door horecaondernemers ~~gecommuniceerd~~ kunnen worden ~~riehing gemeld aan~~ de politie (Gemeente Smallingerland, 2007). Daarnaast is samenwerking met de gemeente ~~hierbij ook~~ van belang.

~~Ik voor dit~~ Dit onderzoek ~~uit naar aanleiding van een vraag is gestart op verzoek~~ van de politie Oost-Friesland. De politie ~~staats~~ elk weekend ~~te surveilleren op de Kadenaanwezig~~ om uitgaansoverlast ~~proberen~~ tegen te gaan. ~~De~~ Echter, de aanwezigheid van de politie ~~zorgt vaak kan soms juist~~ voor (meer) onrust ~~zorgen~~, waardoor de kans op incidenten groter wordt (Baudains et al., 2019). ~~Daarom~~ Om die reden wil de politie graag ~~afschalen in dit gebied de aanwezigheid op de Kaden verminderen~~ in de hoop

dat de ~~afwezigheid van de politie voor meer~~ rust ~~zorgt, waardoor toeneemt en daarmee~~ de uitgaansoverlast vermindert. ~~Daarnaast~~ Bovendien wil de politie graag ~~afschalen zodat er meer gefocust kan worden~~ ~~op meer tijd kunnen besteden aan~~ andere gebeurtenissen ~~die zich~~ buiten dit uitgaansgebied ~~afspelen en~~ waar ~~de politie bij hun aanwezigheid~~ nodig is. ~~Door een tekort aan personeel is hier soms namelijk, maar~~ waar ze door personeelstekort soms niet genoeg tijd voor. ~~De politie wil hierbij wel dat de Kaden een veilige (uitgaans)plek blijft en vraagt zich af hoe dit ingericht kan worden. hebben.~~ De politie is van mening dat de gemeente en de horecaondernemers zelf ~~hierin~~ verantwoordelijkheid ~~dragen moeten nemen~~, maar ~~datop dit moment ligt de nadruk voornamelijk op~~ de inzet ~~momenteel voornamelijk vanuit van~~ de politie zelf ~~komt~~. De samenwerking tussen deze partijen is dus (nog) niet ~~zoals gewenst vanuit optimaal, volgens~~ de politie. Dit is ~~ook~~ de aanleiding voor dit onderzoek. Ik ~~ga onderzoek doen naar zal de~~ ervaringen met uitgaansoverlast en visies ~~over op~~ het huidige uitgaansbeleid op de Kaden. Meer specifiek ben ik geïnteresseerd in de overeenkomsten en verschillen in ervaringen bij de politie, de gemeente en de horecaondernemers.

1.1 Onderzoeksvraag

De onderzoeksvraag van dit scriptieonderzoek luidt: Wat zijn de ervaringen met uitgaansoverlast en visies over het uitgaansbeleid bij uitgaansgelegenheden gevestigd op de Kaden in Drachten van de politie, de gemeente Smallingerland en de horeca? Om deze vraag te beantwoorden ~~is het nodig om, zijn~~ enkele deelvragen ~~op te stellen. Deze staan hieronder opgesteld:~~

1. Wat zijn de ervaringen van de betrokken partijen met betrekking tot uitgaansoverlast en welke factoren zien zij ~~die invloed hebben op als beïnvloedende~~ de veiligheid van een (uitgaans)omgeving?

2. Welk beleid wordt door de verschillende partijen gevoerd om uitgaansoverlast op de Kaden tegen te gaan en wat vinden ~~de partijen zij~~ van dit beleid?

3. Is er in de praktijk daadwerkelijk sprake van een discrepantie tussen het uitgaansbeleid en de uitvoering ~~hiervan waar te nemen ervan~~ bij de politie, en zo ja, ~~waar komt dit door? wat zijn de oorzaken hiervan?~~

4. Hoe ~~wordt~~ ervaren de betrokken partijen de samenwerking betreffende bij het tegengaan van uitgaansoverlast, zowel tussen ~~ende partijen onderling als~~ binnen ~~de partijen ervaren? elke individuele partij?~~

5. Welke ideeën hebben de betrokken partijen om verdere uitgaansoverlast op de Kaden ~~verder~~ tegen te gaan?

1.2 Relevantie

Onderzoek doen naar uitgaansoverlast en de samenwerking die hierbij nodig is, is Dit onderzoek is relevant op verschillende vlakken relevant. Ten eerste is het onderzoek wetenschappelijk relevant, doordat in de literatuur draagt het bij aan wetenschappelijke kennis, omdat er nog weinig geschreven is over de combinatie van de partijen samenwerking tussen politie, gemeente en horecaondernemers, terwijl deze partijen de grootste verantwoordelijkheid dragen een belangrijke rol spelen bij het veilig houden waarborgen van de veiligheid in een uitgaansgebied. Vaak De literatuur richt de literatuur zich vaak voornamelijk op de rol van de politie en besteedt minder op aandacht aan andere betrokken partijen als het gaat om bij het bevorderen van de veiligheid (Bessems, 2021). Er wordt is echter steeds vaker ingezien meer bewustzijn dat samenwerking tussen verschillende diverse partijen nodig noodzakelijk is om complexe problematiek problemen aan te pakken, onder andere door een groeiende wederzijdse mede vanwege toenemende onderlinge afhankelijkheid en schaarste in beperkte arbeidscapaciteit (Thomson & Perry, 2006).

Dit onderzoek zou kunnen kan bijdragen aan de bestaande literatuur over de samenwerking tussen deze drie partijen op het gebied van politie, gemeente en horecaondernemers bij het tegengaan van uitgaansoverlast. Aangezien samenwerken belangrijk is om doelen te kunnen samenwerking essentieel is voor het behalen van doelen (Patel et al., 2012; Whelan & Dupont, 2017), is het verkrijgen van inzichten over kan inzicht in het bevorderen van samenwerking tussen deze partijen relevant waardevol zijn. Daarnaast zijn is er weinig theorieën te vinden over onderzoek naar de discrepantie tussen het opstellen van beleid beleidsvorming en de uitvoering hiervan en over naar het bevorderen van veiligheid. Door de De diepte-interviews die ik ga afnemen zouden hierdoor worden afgenomen kunnen nieuwe inzichten kunnen ontstaan bieden over deze zaken waardoor het onderzoek een bijdrage kan leveren onderwerpen en daarmee bijdragen aan de bestaande literatuur kennis.

Ten tweede is het onderzoek sociologisch relevant, doordat dit onderzoek een bijdrage levert omdat het bijdraagt aan het bevorderen van de veiligheid in een uitgaansgebied. In uitgaansgebieden is sprake van. Uitgaansgebieden hebben zowel een materieel te maken met materiële als een moreel te kort morele tekorten (Dijkstra & Miedema, 2006). Het materiële tekort houdt in dat verwijst naar beperkte ruimte in uitgaansgebieden beperkte ruimte is en een bezette, waardoor ruimte dus niet te delen is gedeeld kan worden met anderen-, wat leidt tot schaarste (Dijkstra & Miedema, 2006). Hierdoor is sprake van schaarste in uitgaansgebieden (Dijkstra & Miedema, 2006). Het morele tekort houdt in dat individueel in uitgaansgebieden vaak gekozen wordt voor eigenbelang in plaats van voor boven algemeen belang (Dijkstra & Miedema, 2006). Dit komt doordat stellen, vanwege een gebrek aan herhaalde ontmoetingen tussen individuen en onderlinge afhankelijkheid ontbreken (Dijkstra & Miedema, 2006). Hierdoor ervaren individuen in uitgaansgebieden competitie met elkaar en speelt eigenbelang

~~een grote rol.~~ Deze tekorten versterken elkaar waardoor en vergroten de kans op conflicten wordt vergroot (Dijkstra & Miedema, 2006). Door ~~te kijken naar~~ het bestuderen van bestaand uitgaansbeleid en ~~naar~~ de ervaringen met ~~de~~ samenwerking tussen de betrokken partijen kunnen pogingen worden gedaan om deze tekorten kleiner te maken. ~~Hierdoor ontstaat de mogelijkheid om te verminderen, waardoor~~ het handhaven van ~~de~~ veiligheid beter in te richten, effectiever kan worden georganiseerd.

Het ervaren ~~en zien~~ van een hoge veiligheid is belangrijk voor de samenleving. ~~Als~~ Wanneer individuen zich onveilig voelen, kan dit een negatieve invloed hebben op hun mentale gezondheid, wat kan leiden tot angst of depressie (Schwab-Stone et al., 1995). ~~Individueen kunnen door het ervaren van onveiligheid bijvoorbeeld eerder paniekerig of depressief worden (Schwab-Stone et al., 1995). Als individuen zich veilig voelen, hebben ze~~ Het gevoel van veiligheid leidt tot meer vertrouwen in anderen en in instituties (Misztal, 2001). Dit komt doordat ze eerder, omdat succesvolle interacties ~~met anderen aangaan en deze 'succesvolle' interacties zorgen voor~~ vertrouwen opbouwen (Misztal, 2001). ~~Hierdoor zijn~~ Dit vertrouwen stimuleert pro-sociaal gedrag, waarbij mensen ~~snel~~ eerder geneigd ~~om zijn~~ anderen te helpen wanneer dat nodig is en om iets voor een ander over te hebben. Dit wordt gezien als pro-sociaal gedrag en dit gedrag draagt bij aan een hoger individueel en maatschappelijk en bij te dragen aan het welzijn van anderen en de samenleving (Binder & Freytag, 2013; Meneghini et al., 2018).

Het bevorderen van ~~de~~ veiligheid is tevens maatschappelijk relevant, heeft ook maatschappelijke relevantie. De politie kamp heeft te maken met een arbeids tekort tekort aan personeel, waardoor er ~~minder mankracht beschikbaar is en er daardoor~~ keuzes gemaakt moeten worden gemaakt over welke zaken voorrang en aandacht prioriteit krijgen. ~~Doordat van en waar~~ aandacht aan wordt besteed. Omdat de politie wordt verwacht dat ze in het weekend aanwezig is te zijn in uitgaansgebieden tijdens het uitgaansgebied weekend, kan ~~de politie zich op deze tijdstippen (nog) minder richten op dit ten koste gaan van~~ andere belangrijke zaken die zich dan afspelen op dat moment voordoen. Dit onderzoek kan bijdragen aan een verduidelijking van wie verantwoordelijk is voor welke zaken het verduidelijken van de verantwoordelijkheden van de betrokken partijen en welk beleid de partijen zij kunnen uitvoeren implementeren om minder afhankelijk te zijn van de politie. ~~Hierdoor kan~~ Dit zou de politie in het uitgaansgebied afschalen staat stellen om in het weekend minder intensief aanwezig te zijn in uitgaansgebieden, waardoor er meer tijd en capaciteit overblijft voor andere belangrijke zaken. ~~Dit draagt dan bij aan het bevorderen van de veiligheid, doordat andere, zoals het aanpakken van~~ delinquente kwesties worden aangepakt. Denk bijvoorbeeld aan het tegengaan of ontdekken van incidenten zoals zoals drugshandel, mishandeling en diefstal. ~~Ook~~ Bovendien richt dit onderzoek zich op het bevorderen van de samenwerking tussen deze betrokken partijen. ~~Een, aangezien een~~ goede samenwerking essentieel is nodig voor het bevorderen van een veilige omgeving (Bessems, 2021).

1.3 Leeswijzer

Dit scriptieonderzoek bestaat uit vijf hoofdstukken. In hoofdstuk 2 wordt relevante literatuur ~~aangedragen-besproken die betrekking heeft op het onderwerp~~. Vervolgens wordt in hoofdstuk 3 ~~aandacht besteed aan~~ de onderzoeksmethode uiteengezet die is gebruikt ~~is~~ voor dit onderzoek. Hoofdstuk 4 bevat de bespreking van de onderzoeksresultaten. In hoofdstuk ~~4 worden de resultaten besproken~~. Als laatste 5 wordt ~~in hoofdstuk 5~~ een conclusie gegeven aan de handgepresenteerd op basis van de gevonden resultaten. Hierbij worden de resultaten ~~bediscussieerd~~besproken en worden aanbevelingen ~~gegeven~~ge~~daan~~ op basis van de ~~resultaten~~. ~~Ten slotte volgen bevindingen~~. Tot slot worden de literatuurlijst en de bijlagen-toegevoegd.

Bijlage 2: Toestemmingsformulier voor deelname

Ik ben Esmée Groen en ik ben een masterstudent Sociologie in de richting van Criminaliteit en Veiligheid aan de Rijksuniversiteit Groningen.

Doel studie. In opdracht van de politie doe ik onderzoek naar ervaringen met en visies over uitgaansbeleid en de samenwerking hierbij. Hiervoor neem ik interviews af met de politie, de gemeente en horecaondernemers gevestigd op de Kaden. Het doel van dit onderzoek is om de situatie omtrent uitgaansoverlast op de Kaden helder te krijgen en de samenwerking tussen de partijen in kaart te brengen en adviezen uit te brengen over mogelijke verbeterpunten. Op deze manier wordt gehoopt uitgaansoverlast beter gezamenlijk tegen te kunnen gaan. De resultaten worden gebruikt voor mijn afstudeeronderzoek.

Vrijwillige deelname. Deelname aan het onderzoek gebeurt op vrijwillige basis en dit betekent ook dat u tijdens het interview op elk moment kunt aangeven dat u wil stoppen met het interview. Daarnaast mag u ook na het interview aangeven dat u niet wil dat uw antwoorden worden gebruikt in het onderzoek. Met uw toestemming zou ik het interview graag willen opnemen zodat ik de antwoorden uit kan typen en hierdoor beter kan analyseren.

Data management. Alles wat u tijdens het interview vertelt, zal vertrouwelijk worden behandeld. Uw antwoorden worden voor onderzoeksdoeleinden gebruikt en worden gepseudonimiseerd. Dit betekent dat uw data niet meer specifiek naar u teruggekoppeld kunnen worden zonder dat er aanvullende gegevens gebruikt worden. Deze gegevens bestaan uit persoonlijke kenmerken die terug te vinden zijn in de opnamen. Deze aanvullende gegevens worden apart bewaard op een beveiligde server van de RuG. Ik zal zorgvuldig met de gegevens omgaan en alleen ik heb toegang tot de opnamen. Na het uittypen zullen de opnamen worden verwijderd en blijven alleen de gepseudonimiseerde uitwerkingen van het interview over. De data worden bewaard volgens de voor de RuG geldende onderzoeksrichtlijnen. Dit betekent dat de data op beveiligde servers voor maximaal tien jaar lang worden bewaard.

Het interview zal ongeveer 30 minuten duren waarbij eventuele uitloop mogelijk is.

De uitwerking van het interview kan naar u opgestuurd worden mocht u hier behoefte aan hebben.

Voor vragen of opmerkingen kunt u mij altijd benaderen.

U kunt contact met mij opnemen via: e.m.groen.1@student.rug.nl

Heeft u nog vragen voorafgaand aan het interview?

...

Wilt u meewerken aan het interview en begrijpt u bovenstaande informatie?

...

Geeft u toestemming voor het gebruik van uw antwoorden voor mijn onderzoek?

...

Geeft u toestemming voor het opnemen van dit gesprek?

Datum:

Handtekening:

Bijlage 3a: Interviewschema politie

START INTERVIEW / START OPNAME

Achtergrondvragen

1. Kunt u wat vertellen over uw huidige functie?
2. Kunt u wat vertellen over hoe een gemiddelde werkdag eruit ziet?

Kernvragen

Uitgaansomgeving

3. Kunt u wat vertellen over hoe een gemiddelde avond en nacht er op de Kaden in het weekend uitziet?

Probes: sfeer, incidenten, eigen ervaringen, verschil tussen vrijdag en zaterdag, partij(en), leeftijdsgroep(en)

4. Op basis van uw ervaringen, wat denkt u dat de grootste aanleidingen zijn voor uitgaansoverlast?

Probes: invloed van alcoholgebruik, omgeving en normen

Discrepantie

5. Hoe ervaart u de beschikbare tijd, arbeidscapaciteit en middelen die de politie heeft om haar werkzaamheden omtrent uitgaansoverlast uit te voeren?

Probes: werkdruk, stress, selectief te werk gaan

6. Welk uitgaansbeleid voert de politie uit?

Probes: aansluiting op werkzaamheden en belangen

7. Wat is uw mening over de zinnigheid van het huidige uitgaansbeleid bij het tegengaan van uitgaansoverlast?

8. Hoe ervaart u de steun die de politie krijgt van de gemeente en de horecaondernemers met betrekking tot het tegengaan van uitgaansoverlast?

Probes: gevolg(en) op uitvoeren uitgaansbeleid

Samenwerken

9. Hoe ziet u de wederzijdse afhankelijkheid die de politie heeft met de gemeente en de horecaondernemers om gezamenlijk uitgaansoverlast tegen te gaan?

Probes: gedeelde verantwoordelijkheid

10. Hoe ervaart u de communicatie omtrent uitgaansoverlast met de gemeente en met de horecaondernemers?

Probes: duidelijkheid afspraken, open, informeel, frequent, doelen & verwachtingen, vaste contactpersonen

11. Hoe ervaart u de communicatie binnen de politie zelf over afspraken over uitgaansbeleid en de opgestelde doelen hierbij?

Probes: duidelijkheid

12. Wat is uw beeld van de gemeente en van de horecaondernemers als partners bij het tegengaan van uitgaansoverlast?

Probes: waarop gebaseerd

13. Hoe is het gesteld met uw vertrouwen in de gemeente en in de horecaondernemers?

Probes: invloed op delen (privacy gevoelige) informatie

Afsluitende vragen

14. Welke ideeën heeft u om uitgaansoverlast beter aan te pakken?
15. Hoe ziet de ideale situatie er volgens u uit bij de aanpak van uitgaansoverlast?

Dit waren de vragen en daarmee is het interview tot een eind gekomen. Ik wil u heel erg bedanken voor uw tijd en moeite. Heeft u nog vragen of opmerkingen? Heeft u behoefte aan het opgestuurd krijgen van de uitwerking van het interview?

Bijlage 3b: Interviewschema gemeente

START INTERVIEW / START OPNAME

Achtergrondvragen

1. Kunt u wat vertellen over uw huidige functie?
2. Kunt u wat vertellen over hoe een gemiddelde werkdag eruit ziet?

Kernvragen

Uitgaansomgeving

3. Op basis van uw ervaringen, wat denkt u dat de grootste aanleidingen zijn voor uitgaansoverlast?

Probes: invloed van alcoholgebruik, omgeving en normen

Discrepantie

4. Hoe ervaart u de beschikbare tijd, arbeidscapaciteit en middelen die de gemeente heeft om haar werkzaamheden omtrent uitgaansoverlast uit te voeren?

Probes: werkdruk, stress

5. Welk uitgaansbeleid voert de gemeente uit?

Probes: totstandkoming, betrokken mensen/partij(en), evaluatie

6. Hoe ervaart u de steun die de gemeente krijgt van de politie en de horecaondernemers met betrekking tot het tegengaan van uitgaansoverlast?

Samenwerken

7. Hoe ziet u de wederzijdse afhankelijkheid die de gemeente heeft met de politie en de horeca-ondernemers om gezamenlijk uitgaansoverlast tegen te gaan?

Probes: gedeelde verantwoordelijkheid

8. Hoe ervaart u de communicatie omtrent uitgaansoverlast met de politie en met de horeca-ondernemers?

Probes: duidelijkheid afspraken, open, informeel, frequent, doelen & verwachtingen, vaste contactpersonen

9. Hoe ervaart u de communicatie binnen de gemeente zelf over afspraken over uitgaansbeleid?

Probes: duidelijkheid

10. Wat is uw beeld van de politie en van de horecaondernemers als partners bij het tegengaan van uitgaansoverlast?

Probes: waarop gebaseerd

11. Hoe is het gesteld met uw vertrouwen in de politie en in de horecaondernemers?

Probes: invloed op delen (privacy gevoelige) informatie

Afsluitende vragen

12. Welke ideeën heeft u om uitgaansoverlast beter aan te pakken?

13. Hoe ziet de ideale situatie er volgens u uit bij de aanpak van uitgaansoverlast?

Dit waren de vragen en daarmee is het interview tot een eind gekomen. Ik wil u heel erg bedanken voor uw tijd en moeite. Heeft u nog vragen of opmerkingen?

Bijlage 3c: Interviewschema horecaondernemers

START INTERVIEW / START OPNAME

Achtergrondvragen

1. Kunt u wat vertellen over uw huidige functie?
2. Kunt u wat vertellen over hoe een gemiddelde werkdag eruit ziet?

Kernvragen

Uitgaansomgeving

3. Welke taken heeft u als portier?

Probes: ervaring, training, controleren

4. Kunt u wat vertellen over hoe een gemiddelde avond en nacht er op de Kaden in het weekend uitziet?

Probes: sfeer, incidenten, eigen ervaringen, verschil tussen vrijdag en zaterdag, partij(en), leeftijdsgroep(en)

5. Op basis van uw ervaringen als horecaondernemer en portier, wat denkt u dat de grootste aanleidingen zijn voor uitgaansoverlast?

Probes: invloed van alcoholgebruik, omgeving en normen

6. Op welke manier bent u als portier betrokken bij plannen van de gemeente over uitgaansbeleid?

Probes: mening

Discrepantie

7. Hoe ervaart u de beschikbare tijd, arbeidscapaciteit en middelen die u als horecaondernemer en portier heeft om uw werkzaamheden omtrent uitgaansoverlast uit te voeren?

Probes: werkdruk, stress, selectief te werk gaan

8. Welk uitgaansbeleid voert u als horecaondernemer en portier uit?

Probes: aansluiting op werkzaamheden en belangen

9. Wat is uw mening als horecaondernemer en portier over de zinnigheid van het huidige uitgaansbeleid bij het tegengaan van uitgaansoverlast?

10. Hoe ervaart u de steun die u als horecaondernemer krijgt van de politie en de gemeente met betrekking tot het tegengaan van uitgaansoverlast?

Probes: gevolg(en) op uitvoeren uitgaansbeleid

Samenwerken

11. Hoe ziet u als horecaondernemer de wederzijdse afhankelijkheid die u met de gemeente en de politie heeft om gezamenlijk uitgaansoverlast tegen te gaan?

Probes: gedeelde verantwoordelijkheid

12. Welke hulp krijgt u als portier van de politie tijdens een uitgaansavond?

Probes: mening

13. Hoe ervaart u als horecaondernemer de communicatie omtrent uitgaansoverlast met de gemeente en met de politie?

Probes: duidelijkheid afspraken, open, informeel, frequent, doelen & verwachtingen, vaste contactpersonen

14. Hoe ervaart u als horecaondernemer de communicatie met andere horecaondernemers gevestigd op de Kaden?

Probes: frequent, mening

15. Hoe ervaart u als portier de communicatie met andere portiers die werken op de Kaden?

Probes: frequent, mening

16. Wat is als horecaondernemer uw beeld van de gemeente en van de politie als partners bij het tegengaan van uitgaansoverlast?

Probes: waarop gebaseerd

17. Wat is als portier uw beeld van de politie als partner bij het tegengaan van uitgaansoverlast?

Probes: waarop gebaseerd

18. Hoe is het gesteld met uw vertrouwen als horecaondernemer in de gemeente en in de politie?

Probes: invloed op delen (privacy gevoelige) informatie

19. Hoe is het gesteld met uw vertrouwen als portier in de politie?

Probes: invloed op delen (privacy gevoelige) informatie

Afsluitende vragen

20. Welke ideeën heeft u om uitgaansoverlast beter aan te pakken?

21. Hoe ziet de ideale situatie er volgens u uit bij de aanpak van uitgaansoverlast?

Dit waren de vragen en daarmee is het interview tot een eind gekomen. Ik wil u heel erg bedanken voor uw tijd en moeite. Heeft u nog vragen of opmerkingen?

Bijlage 4a: Operationalisatie interviewschema politie

Soort vraag	Initiële thema	Vraag	Probe	Op basis van	Functie
Achtergrond-vragen	N.v.t.	Kunt u wat vertellen over uw huidige functie?	N.v.t.	N.v.t.	Vraag is bedoeld om meer informatie over participant te verkrijgen.
		Kunt u wat vertellen over hoe een gemiddelde werkdag eruit ziet?	N.v.t.	N.v.t.	Vraag is bedoeld als 'opwarmer', zodat rapport ontwikkeld kan worden. Hierbij verkrijg ik ook meer informatie over het werklevens van de participant wat van invloed kan zijn op hoe de participant de vragen beantwoordt.
Kernvragen	Veilige (uitgaans-)omgeving	Kunt u wat vertellen over hoe een gemiddelde avond en nacht er op de Kaden in het weekend uitziet?	Sfeer, incidenten, eigen ervaringen, verschil tussen vrijdag en zaterdag, partij(en), leeftijdsgroep(en)	Subjectieve en objectieve veiligheid (Nabben et al., 2011). Probes 'eigen ervaringen' en 'verschil tussen vrijdag en zaterdag' gebaseerd op ervaringen politie.	Vraag is bedoeld om een algeheel beeld te krijgen van de situatie in het uitgaansgebied.
		Op basis van uw ervaringen, wat denkt u dat de grootste aanleidingen zijn voor uitgaansoverlast?	Invloed van alcoholgebruik, omgeving en normen	Factoren die invloed hebben op de veiligheid (Wilson & Kelling, 1982; Cialdini et al., 1991; Dijkstra & Miedema, 2006; Graham & Homel, 2008; Hughes et al., 2008; Keizer et al., 2008; Sönmez et al., 2013; Van Aalst et al., 2014; Van der Land et al., 2014; Brands et al., 2015; Galletzka et al., 2016; Pedersen et al., 2016; Van Amsterdam et al., 2020; Brunn et al., 2021).	Vraag is bedoeld om een beeld te krijgen van de aanleidingen voor uitgaansoverlast.
	Discrepantie uitgaansbeleid en uitvoering	Hoe ervaart u de beschikbare tijd, arbeidscapaciteit en middelen die de politie heeft om haar werkzaamheden omtrent uitgaansoverlast uit te voeren?	Werkdruk, stress, selectief te werken	Street-Level Bureaucracy theorie (Lipsky, 1980) en Doorwerking van Sturing theorie (Terpstra, 2002).	Vraag is bedoeld om een beeld te krijgen van de werksituatie van de participant om te kijken hoeveel tijd, capaciteit en middelen de participant heeft om uitgaansoverlast tegen te gaan.

	Welk uitgaansbeleid voert de politie uit?	Aansluiting op werkzaamheden en belangen	Street-Level Bureaucracy theorie (Lipsky, 1980) en Doorwerking van Sturing theorie (Terpstra, 2002).	Vraag is bedoeld om een beeld te krijgen van welk uitgaansbeleid de politie uitvoert om uitgaansoverlast tegen te gaan.
	Wat is uw mening over de zinnigheid van het huidige uitgaansbeleid bij het tegengaan van uitgaansoverlast?	-	Street-Level Bureaucracy theorie (Lipsky, 1980) en Doorwerking van Sturing theorie (Terpstra, 2002).	Vraag is bedoeld om een beeld te krijgen van de visie van de participant over de zinnigheid van het uitgaansbeleid bij het tegengaan van uitgaansoverlast.
	Hoe ervaart u de steun die de politie krijgt van de gemeente en de horecaondernemers met betrekking tot het tegengaan van uitgaansoverlast?	Gevolg(en) op uitvoeren uitgaansbeleid	Street-Level Bureaucracy theorie (Lipsky, 1980) en Doorwerking van Sturing theorie (Terpstra, 2002).	Vraag is bedoeld om een beeld te krijgen van de steun die de participant ervaart van de andere partijen bij het tegengaan van uitgaansoverlast.
Samenwerking	Hoe ziet u de wederzijdse afhankelijkheid die de politie heeft met de gemeente en de horecaondernemers om gezamenlijk uitgaansoverlast tegen te gaan?	Gedeelde verantwoordelijkheid	Factoren die invloed hebben op samenwerking > wederzijdse afhankelijkheid (Benson, 1975; Thomson & Perry, 2006; Van Gestel & Verhoeven, 2011; Dozy, 2012; Patel et al., 2012; Bessems, 2021; Posklinsky, 2022).	Vraag is bedoeld om een beeld te krijgen van het besef van de wederzijdse afhankelijkheid met de andere partijen om uitgaansoverlast gezamenlijk tegen te gaan.
	Hoe ervaart u de communicatie omtrent uitgaansoverlast met de gemeente en met de horecaondernemers?	Duidelijkheid afspraken, open, informeel, frequent, doelen & verwachtingen, vaste contactpersonen	Factoren die invloed hebben op samenwerking > communicatie (Benson, 1975; Bryson et al., 2006; Schuilenburg & Van der Wagen, 2011; Van Steden, 2011; Van Gestel & Verhoeven, 2011; Dozy, 2012; Van Liempt & Van Aalst, 2012; Waardenburg et al., 2016; Salet, 2019; Bessems, 2021; Posklinsky, 2022).	Vraag is bedoeld om een beeld te krijgen van de communicatie tussen alle partijen omtrent uitgaansoverlast.
	Hoe ervaart u de communicatie binnen de politie zelf over afspraken over uitgaansbeleid en de opgestelde doelen hierbij?	Duidelijkheid	Factoren die invloed hebben op samenwerking > interne communicatie (Benson, 1975; Terpstra & Kouwenhoven 2004; Bryson et al., 2006; Van Gestel & Verhoeven, 2011; Dozy, 2012; Van Liempt & Van Aalst, 2012; Waardenburg et al., 2016; Salet, 2019).	Vraag is bedoeld om een beeld te krijgen van de interne communicatie binnen de politie omtrent uitgaansbeleid.

		Wat is uw beeld van de gemeente en van de horecaondernemers als partners bij het tegengaan van uitgaansoverlast?	Waarop gebaseerd	Factoren die invloed hebben op samenwerking > imago (Benson, 1975; Van Raaij et al., 2002; Thomson & Perry, 2006; Dozy, 2012; Van den Berg & Maas, 2013; Salet, 2019).	Vraag is bedoeld om een beeld te krijgen van hoe de participant de andere partijen beschouwt.
		Hoe is het gesteld met uw vertrouwen in de gemeente en in de horecaondernemers?	Invloed op delen (privacy gevoelige) informatie	Factoren die invloed hebben op samenwerking > vertrouwen (Thomson & Perry, 2006; Schuilenburg & Van der Wagen, 2011; Van Steden, 2011; Patel et al., 2012; Van Liempt, 2014; Head & Alford, 2015; Salet, 2019; Posklinsky, 2022).	Vraag is bedoeld om een beeld te krijgen van het vertrouwen van de participant in de andere partijen.
Afsluitende vragen	N.v.t.	Welke ideeën heeft u om uitgaansoverlast beter aan te pakken?	N.v.t.	N.v.t.	Vraag is bedoeld om ideeën te verkrijgen over hoe uitgaansoverlast beter aan te pakken zou kunnen zijn. Daarnaast zorgt de vraag voor een soepele overgang van de kernvragen naar het afronden van het interview, zodat het interview niet abrupt stopt.
		Hoe ziet de ideale situatie er volgens u uit bij de aanpak van uitgaansoverlast?	N.v.t.	N.v.t.	Vraag is bedoeld om idee te krijgen van hoe de participant de situatie omtrent uitgaansoverlast graag zou willen zien. Daarnaast zorgt de vraag voor een soepele overgang van de kernvragen naar het afronden van het interview, zodat het interview niet abrupt stopt.

Bijlage 4b: Operationalisatie interviewschema gemeente

Soort vraag	Initiële thema	Vraag	Probe	Op basis van	Functie
Achtergrond-vragen	N.v.t.	Kunt u wat vertellen over uw huidige functie?	N.v.t.	N.v.t.	Vraag is bedoeld om meer informatie over participant te verkrijgen.
		Kunt u wat vertellen over hoe een gemiddelde werkdag eruit ziet?	N.v.t.	N.v.t.	Vraag is bedoeld als 'opwarmer', zodat rapport ontwikkeld kan worden. Hierbij verkrijg ik ook meer informatie over het werklevens van de participant wat van invloed kan zijn op hoe de participant de vragen beantwoordt.
Kernvragen	Veilige (uitgaans)-omgeving	Op basis van uw ervaringen, wat denkt u dat de grootste aanleidingen zijn voor uitgaansoverlast?	Invloed van alcoholgebruik, omgeving en normen	Factoren die invloed hebben op de veiligheid (Wilson & Kelling, 1982; Cialdini et al., 1991; Dijkstra & Miedema, 2006; Graham & Homel, 2008; Hughes et al., 2008; Keizer et al., 2008; Sönmez et al., 2013; Van Aalst et al., 2014; Van der Land et al., 2014; Brands et al., 2015; Galletzka et al., 2016; Pedersen et al., 2016; Van Amsterdam et al., 2020; Brunn et al., 2021).	Vraag is bedoeld om een beeld te krijgen van de aanleidingen voor uitgaansoverlast.
	Discrepanantie tussen uitgaansbeleid en de uitvoering hiervan	Hoe ervaart u de beschikbare tijd, arbeidscapaciteit en middelen die de gemeente heeft om haar werkzaamheden omtrent uitgaansoverlast uit te voeren?	Werkdruk, stress	Street-Level Bureaucracy theorie (Lipsky, 1980) en Doorwerking van Sturing theorie (Terpstra, 2002).	Vraag is bedoeld om een beeld te krijgen van de werksituatie van de participant om te kijken hoeveel tijd, capaciteit en middelen de participant heeft om uitgaansoverlast tegen te gaan.
		Welk uitgaansbeleid voert de gemeente uit?	Totstandkoming, betrokken mensen/partij(en), evaluatie	Street-Level Bureaucracy theorie (Lipsky, 1980) en Doorwerking van Sturing theorie (Terpstra, 2002). Probes zijn gebaseerd op interesse in beleid voor diepgang.	Vraag is bedoeld om een beeld te krijgen van welk uitgaansbeleid de politie uitvoert om uitgaansoverlast tegen te gaan.
	Hoe ervaart u de steun die de gemeente krijgt	Gevolg(en) op uitvoeren uitgaansbeleid	Street-Level Bureaucracy theorie (Lipsky, 1980) en Doorwerking van Sturing theorie (Terpstra, 2002).	Vraag is bedoeld om een beeld te krijgen van de steun die de participant	

	van de politie en de horecaondernemers met betrekking tot het tegengaan van uitgaansoverlast?				ervaart van de andere partijen bij het tegengaan van uitgaansoverlast.
Samenwerking	Hoe ziet u de wederzijdse afhankelijkheid die de gemeente heeft met de politie en de horecaondernemers om gezamenlijk uitgaansoverlast tegen te gaan?	Gedeelde verantwoordelijkheid		Factoren die invloed hebben op samenwerking > wederzijdse afhankelijkheid (Benson, 1975; Thomson & Perry, 2006; Van Gestel & Verhoeven, 2011; Dozy, 2012; Patel et al., 2012; Bessems, 2021; Posklinsky, 2022).	Vraag is bedoeld om een beeld te krijgen van het besef van de wederzijdse afhankelijkheid met de andere partijen om uitgaansoverlast gezamenlijk tegen te gaan.
	Hoe ervaart u de communicatie omtrent uitgaansoverlast met de politie en met de horecaondernemers?	Duidelijkheid afspraken, open, informeel, frequent, doelen & verwachtingen, vaste contactpersonen		Factoren die invloed hebben op samenwerking > communicatie (Benson, 1975; Bryson et al., 2006; Schuilenburg & Van der Wagen, 2011; Van Steden, 2011; Van Gestel & Verhoeven, 2011; Dozy, 2012; Van Liempt & Van Aalst, 2012; Waardenburg et al., 2016; Salet, 2019; Bessems, 2021; Posklinsky, 2022).	Vraag is bedoeld om een beeld te krijgen van de communicatie tussen alle partijen omtrent uitgaansoverlast.
	Hoe ervaart u de communicatie binnen de gemeente zelf over afspraken over uitgaansbeleid en de opgestelde doelen hierbij?	Duidelijkheid		Factoren die invloed hebben op samenwerking > interne communicatie (Benson, 1975; Terpstra & Kouwenhoven 2004; Bryson et al., 2006; Van Gestel & Verhoeven, 2011; Dozy, 2012; Van Liempt & Van Aalst, 2012; Waardenburg et al., 2016; Salet, 2019).	Vraag is bedoeld om een beeld te krijgen van de interne communicatie binnen de politie omtrent uitgaansbeleid.
	Wat is uw beeld van de politie en van de horecaondernemers als partners bij het tegengaan van uitgaansoverlast?	Waarop gebaseerd		Factoren die invloed hebben op samenwerking > imago (Benson, 1975; Van Raaij et al., 2002; Thomson & Perry, 2006; Dozy, 2012; Van den Berg & Maas, 2013; Salet, 2019).	Vraag is bedoeld om een beeld te krijgen van hoe de participant de andere partijen beschouwt.
	Hoe is het gesteld met uw vertrouwen in de gemeente en in de horecaondernemers?	Invloed op delen (privacy gevoelige) informatie		Factoren die invloed hebben op samenwerking > vertrouwen (Thomson & Perry, 2006; Schuilenburg & Van der Wagen, 2011; Van Steden, 2011; Patel et al., 2012; Van Liempt, 2014; Head & Alford, 2015; Salet, 2019; Posklinsky, 2022).	Vraag is bedoeld om een beeld te krijgen van het vertrouwen van de participant in de andere partijen.

<p>Afsluitende vragen</p>	<p>N.v.t.</p>	<p>Welke ideeën heeft u om uitgaansoverlast beter aan te pakken?</p>	<p>N.v.t.</p>	<p>N.v.t.</p>	<p>Vraag is bedoeld om ideeën te verkrijgen over hoe uitgaansoverlast beter aan te pakken zou kunnen zijn. Daarnaast zorgt de vraag voor een soepele overgang van de kernvragen naar het afronden van het interview, zodat het interview niet abrupt stopt.</p>
		<p>Hoe ziet de ideale situatie er volgens u uit bij de aanpak van uitgaansoverlast?</p>	<p>N.v.t.</p>	<p>N.v.t.</p>	<p>Vraag is bedoeld om idee te krijgen van hoe de participant de situatie omtrent uitgaansoverlast graag zou willen zien. Daarnaast zorgt de vraag voor een soepele overgang van de kernvragen naar het afronden van het interview, zodat het interview niet abrupt stopt.</p>

Bijlage 4c: Operationalisatie interviewschema horeca

Soort vraag	Initiële thema	Vraag	Probe	Op basis van	Functie
Achtergrond-vragen	N.v.t.	Kunt u wat vertellen over uw huidige functie?	N.v.t.	N.v.t.	Vraag is bedoeld om meer informatie over participant te verkrijgen.
		Kunt u wat vertellen over hoe een gemiddelde werkdag eruit ziet?	N.v.t.	N.v.t.	Vraag is bedoeld als 'opwarmer', zodat rapport ontwikkeld kan worden. Hierbij verkrijg ik ook meer informatie over het werklevens van de participant wat van invloed kan zijn op hoe de participant de vragen beantwoordt.
Kernvragen	Veilige (uitgaans)-omgeving	Welke taken heeft u als portier?	Ervaring, training, controleren	Subjectieve en objectieve veiligheid (Nabben et al., 2011; Veenhuis, 2012).	Vraag is bedoeld om een beeld te krijgen van de werkzaamheden van de portier en welke training(en) en ervaring de portier heeft.
		Kunt u wat vertellen over hoe een gemiddelde avond en nacht er op de Kaden in het weekend uit ziet?	Sfeer, incidenten, eigen ervaringen, verschil tussen vrijdag en zaterdag, partij(en), leeftijdsgroep(en)	Subjectieve en objectieve veiligheid (Nabben et al., 2011). Probes 'eigen ervaringen' en 'verschil tussen vrijdag en zaterdag' gebaseerd op ervaringen horeca.	Vraag is bedoeld om een geheel beeld te krijgen van de situatie in het uitgaansgebied.
		Op basis van uw ervaringen als horecaondernemer en portier, wat denkt u dat de grootste aanleidingen zijn voor uitgaansoverlast?	Invloed van alcoholgebruik, omgeving en normen	Factoren die invloed hebben op de veiligheid (Wilson & Kelling, 1982; Cialdini et al., 1991; Dijkstra & Miedema, 2006; Graham & Homel, 2008; Hughes et al., 2008; Keizer et al., 2008; Sönmez et al., 2013; Van Aalst et al., 2014; Van der Land et al., 2014; Brands et al., 2015; Galetzka et al., 2016; Pedersen et al., 2016; Van Amsterdam et al., 2020; Brunn et al., 2021).	Vraag is bedoeld om een beeld te krijgen van de aanleidingen voor uitgaansoverlast.

	Op welke manier bent u als portier betrokken bij plannen van de gemeente over uitgaansbeleid?	Mening	Subjectieve en objectieve veiligheid (Nabben et al., 2011; Van Doorn & Brands, 2019).	Vraag is bedoeld om een beeld te krijgen van de betrokkenheid/input die de portiers mogelijk hebben omtrent uitgaansbeleid.
Discrepancie tussen uitgaansbeleid en de uitvoering hiervan	Hoe ervaart u de beschikbare tijd, arbeidscapaciteit en middelen die u als horecaondernemer en portier heeft om uw werkzaamheden omtrent uitgaansoverlast uit te voeren?	Werkdruk, stress	Street-Level Bureaucracy theorie (Lipsky, 1980) en Doorwerking van Sturing theorie (Terpstra, 2002).	Vraag is bedoeld om een beeld te krijgen van de werksituatie van de participant om te kijken hoeveel tijd, capaciteit en middelen de participant heeft om uitgaansoverlast tegen te gaan.
	Welk uitgaansbeleid voert u als horecaondernemer en portier uit?	Totstandkoming, betrokken mensen/partij(en), evaluatie	Street-Level Bureaucracy theorie (Lipsky, 1980) en Doorwerking van Sturing theorie (Terpstra, 2002). Probes zijn gebaseerd op interesse in beleid voor diepgang.	Vraag is bedoeld om een beeld te krijgen van welk uitgaansbeleid de politie uitvoert om uitgaansoverlast tegen te gaan.
	Wat is uw mening als horecaondernemer en portier over de zinigheid van het huidige uitgaansbeleid bij het tegengaan van uitgaansoverlast?	-	Street-Level Bureaucracy theorie (Lipsky, 1980) en Doorwerking van Sturing theorie (Terpstra, 2002).	Vraag is bedoeld om een beeld te krijgen van de participant over de zinigheid van het uitgaansbeleid bij het tegengaan van uitgaansoverlast.
	Hoe ervaart u de steun die u als horecaondernemer krijgt van de politie en de gemeente met betrekking tot het tegengaan van uitgaansoverlast?	Gevolg(en) op uitvoeren uitgaansbeleid	Street-Level Bureaucracy theorie (Lipsky, 1980) en Doorwerking van Sturing theorie (Terpstra, 2002).	Vraag is bedoeld om een beeld te krijgen van de steun die de participant ervaart van de andere partijen bij het tegengaan van uitgaansoverlast.
	Samenwerking	Hoe ziet u als horecaondernemer de wederzijdse afhankelijkheid die u met de gemeente en de politie heeft om gezamenlijk uitgaansoverlast tegen te gaan?	Gedeelde verantwoordelijkheid	Factoren die invloed hebben op samenwerking > wederzijdse afhankelijkheid (Benson, 1975; Thomson & Perry, 2006; Van Gestel & Verhoeven, 2011; Dozy, 2012; Patel et al., 2012; Bessems, 2021; Posklinsky, 2022).

	Welke hulp krijgt u als portier van de politie tijdens een uitgaansavond?	Mening	Factoren die invloed hebben op de samenwerking > wederzijdse afhankelijkheid (Benson, 1975; Thomson & Perry, 2006; Van Gestel & Verhoeven, 2011; Dozy, 2012; Patel et al., 2012; Bessems, 2021; Posklinsky, 2022).	Vraag is bedoeld om een beeld te krijgen van de praktijk van de wederzijdse afhankelijkheid die de portier heeft met de politie om uitgaansoverlast gezamenlijk tegen te gaan.
	Hoe ervaart u als horecaondernemer de communicatie omtrent uitgaansoverlast met de gemeente en met de politie?	Duidelijkheid afspraken, open, informeel, frequent, doelen & verwachtingen, vaste contactpersonen	Factoren die invloed hebben op samenwerking > communicatie (Benson, 1975; Bryson et al., 2006; Schuilenburg & Van der Wagen, 2011; Van Steden, 2011; Van Gestel & Verhoeven, 2011; Dozy, 2012; Van Liempt & Van Aalst, 2012; Waardenburg et al., 2016; Salet, 2019; Bessems, 2021; Posklinsky, 2022).	Vraag is bedoeld om een beeld te krijgen van de communicatie tussen alle partijen omtrent uitgaansoverlast.
	Hoe ervaart u als horecaondernemer de communicatie met andere horecaondernemers gevestigd op de Kaden?	Frequent, mening	Factoren die invloed hebben op samenwerking > interne communicatie (Benson, 1975; Terpstra & Kouwenhoven 2004; Bryson et al., 2006; Van Gestel & Verhoeven, 2011; Dozy, 2012; Van Liempt & Van Aalst, 2012; Waardenburg et al., 2016; Salet, 2019).	Vraag is bedoeld om een beeld te krijgen van de onderlinge communicatie tussen de horecaondernemers die werkzaam zijn op de Kaden.
	Hoe ervaart u als portier de communicatie met andere portiers die werken op de Kaden?	Frequent, mening	Factoren die invloed hebben op samenwerking > interne communicatie (Benson, 1975; Terpstra & Kouwenhoven 2004; Bryson et al., 2006; Van Gestel & Verhoeven, 2011; Dozy, 2012; Van Liempt & Van Aalst, 2012; Waardenburg et al., 2016; Salet, 2019).	Vraag is bedoeld om een beeld te krijgen van de onderlinge communicatie tussen de portiers die werkzaam zijn op de Kaden.
	Wat is als horecaondernemer uw beeld van de gemeente en van de politie als partners bij het tegengaan van uitgaansoverlast?	Waarop gebaseerd	Factoren die invloed hebben op samenwerking > imago (Benson, 1975; Van Raaij et al., 2002; Thomson & Perry, 2006; Dozy, 2012; Van den Berg & Maas, 2013; Salet, 2019).	Vraag is bedoeld om een beeld te krijgen van hoe de participant de andere partijen beschouwt.

		Wat is als portier uw beeld van de politie als partner bij het tegengaan van uitgaansoverlast?	Waarop gebaseerd	Factoren die invloed hebben op samenwerking > imago (Benson, 1975; Van Raaij et al., 2002; Thomson & Perry, 2006; Dozy, 2012; Van den Berg & Maas, 2013; Salet, 2019).	Vraag is bedoeld om een beeld te krijgen van hoe de participant de andere partijen beschouwt.
		Hoe is het gesteld met uw vertrouwen als horecaondernemer in de gemeente en in de politie?	Invloed op delen (privacy gevoelige) informatie	Factoren die invloed hebben op samenwerking > vertrouwen (Thomson & Perry, 2006; Schuilenburg & Van der Wagen, 2011; Van Steden, 2011; Patel et al., 2012; Van Liempt, 2014; Head & Alford, 2015; Salet, 2019; Posklinsky, 2022).	Vraag is bedoeld om een beeld te krijgen van het vertrouwen van de participant in de andere partijen.
		Hoe is het gesteld met uw vertrouwen als portier in de politie?	Invloed op delen (privacy gevoelige) informatie	Factoren die invloed hebben op samenwerking > vertrouwen (Thomson & Perry, 2006; Schuilenburg & Van der Wagen, 2011; Van Steden, 2011; Patel et al., 2012; Van Liempt, 2014; Head & Alford, 2015; Salet, 2019; Posklinsky, 2022).	Vraag is bedoeld om een beeld te krijgen van het vertrouwen van de participant in de politie.
Afsluitende vragen	N.v.t.	Welke ideeën heeft u om uitgaansoverlast beter aan te pakken?	N.v.t.	N.v.t.	Vraag is bedoeld om ideeën te verkrijgen over hoe uitgaansoverlast beter aan te pakken zou kunnen zijn. Daarnaast zorgt de vraag voor een soepele overgang van de kernvragen naar het afronden van het interview, zodat het interview niet abrupt stopt.
		Hoe ziet de ideale situatie er volgens u uit bij de aanpak van uitgaansoverlast?	N.v.t.	N.v.t.	Vraag is bedoeld om idee te krijgen van hoe de participant de situatie omtrent uitgaansoverlast graag zou willen zien. Daarnaast zorgt de vraag voor een soepele overgang van de kernvragen naar het afronden van het interview, zodat het

					interview niet abrupt stopt.
--	--	--	--	--	---------------------------------

Bijlage 5: Initieel codeboek

Thema	Code	Type	Omschrijving	Voorbeeld uit de data
Veilige (uitgaans)omgeving				
	Lastige positie portier	Deductief	De participant vertelt over de lastige positie die de portier heeft bij het tereengaan van uitgaansoverlast.	“We proberen ze altijd op een normale manier uit de zaak te verwijderen, maar het wordt de gastheer ook niet makkelijk gemaakt. Want ze hoeven maar dit te doen en ze hebben gelijk al een aanklacht aan de broek. Nou, dan begin je weer met camerabeelden en moet je weer getuigen zoeken en weet ik het allemaal. Het is heel makkelijk om als gast zijnde lekker met een vingertje naar de gastheer te gaan wijzen.” – participant 3
	Training/ opleiding portier	Deductief	De participant vertelt over of en zo ja, welke training/opleiding de portier heeft gedaan.	“Ja, ze moeten een, als ze hier aan het werken willen als portier of gastheer, dan heb je een cursus nodig. Gewoon officiële papieren die ze moeten halen en daarna kunnen we pas voor de vergunningen hun aanmelden zeg maar, een pas aanvragen. Dus ja, ze hebben daarin wel een stukje theorie en er zit ook aan het examen nog een praktijkonderdeel, een rollenspel, om te kijken of ze in de praktijk ook rustig blijven.” – participant 7
	Betrokkenheid portiers plannen gemeente	Deductief	De participant vertelt over of de portiers betrokken zijn bij plannen van de gemeente en wat hij daarvan vindt.	“Niet. Vind ik echt heel slecht. Ik vind dat de gemeente sowieso met hun om tafel kan zitten één keer in de zoveel tijd om te praten over hoe het op de Kaden gaat en over welke dingen beter kunnen misschien.” – participant 12
	Invloed alcoholgebruik	Deductief	De participant vertelt over welke invloed alcoholgebruik heeft op uitgaansoverlast.	“Ja, kort antwoord, maar ik denk dat het algemeen bekend is dat als mensen drank gebruiken of bepaalde verdovende middelen gebruiken, dat ze gewoon een heel ander persoon worden. Vaak gaat de rem er wat af, zijn ze wat prikkelbaarder, dus ik

				denk dat dat het grootste probleem is.” – participant 5
	Invloed normen	Deductief	De participant vertelt over welke invloed normen hebben op uitgaansoverlast.	“En daarnaast merk ik ook dat er een bepaalde jonge groep nieuwe stappers is die uhm nog niet helemaal gewend zijn aan de stapcultuur zeg maar, de waarden en normen die je hebt in een uitgaansgebied.” – participant 9
	Invloed omgeving	Deductief	De participant vertelt over welke invloed de omgeving heeft op uitgaansoverlast.	“En dan krijg je dus dat ze elkaar ook opjuttten en uitdagen van oh durf ik dat niet, ik durf dat best te doen hoor. En dan gebeurt het. En van kwaad wordt het erger. En dat zie je hier ook in het uitgaansgebied.” – participant 11
	Invloed drugsgebruik	Inductief	De participant vertelt over welke invloed drugsgebruik heeft op uitgaansoverlast.	“Er zijn vaak veel verdovende middelen, dus drugs, alcohol, waardoor mensen natuurlijk makkelijker over hun grenzen heen gaan.” – participant 8
	Invloed drukte in uitgaansgebied	Inductief	De participant vertelt over welke invloed de drukte in het uitgaansgebied heeft op uitgaansoverlast.	“Wat ik zie op afstand en ik zit natuurlijk ook wel eens in pak buiten op straat en ben ik ook wel eens in de horeca geweest, is dat het heel erg afhankelijk is van hoeveel activiteit er is. Twee dingen kunnen zorgen voor veel activiteit. Het is lekker weer en heel veel mensen besluiten in één keer tegelijk naar de Kaden te gaan, dat zou één kunnen zijn. En twee zou kunnen zijn, er zijn activiteiten georganiseerd waardoor er veel publiek wordt getrokken. Dat zijn de momenten waarop het voor ons, voor de politie, interessant wordt.” – participant 1
	Invloed iemand mogen of niet	Inductief	De participant vertelt over welke invloed iemand mogen of niet heeft op uitgaansoverlast.	“Het kunnen twee mensen zijn die elkaar gewoon niet mogen en met elkaar op de vuist gaan.” – participant 2
	Invloed mentale gesteldheid	Inductief	De participant vertelt over welke invloed de mentale	“Het kan de mentale gesteldheid van de persoon zelf zijn die gewoon niet lekker in z'n vel zit waardoor hij snel prikkelbaar is.” – participant 3

			gesteldheid van iemand heeft op uitgaansoverlast.	
	Invloed soort publiek	Inductief	De participant vertelt over welke invloed het soort publiek heeft op uitgaansoverlast.	“Hangt er ook een beetje van af of er bijvoorbeeld ergens een feest is in een bepaald café of zo. Dat trekt natuurlijk ook bepaalde mensen.” – participant 10
	Invloed voorbereiding horeca	Inductief	De participant vertelt over welke invloed de voorbereiding van de horeca heeft op uitgaansoverlast.	“En merk ik dat het heel erg afhangt van hoe de organisatie de dingen heeft weggezet. En dan heb ik het over toegangsbeleid, deurbeleid, alcoholbeleid en hoe ze daarin samenwerken, hoe goed zoiets verloopt.” – participant 1
	Invloed voorbereiding politie	Inductief	De participant vertelt over welke invloed de voorbereiding van de politie heeft op uitgaansoverlast.	“En dan is het ook- hoe hebben wij onszelf voorbereid, georganiseerd, zijn wij in contact met de horeca, dus weten we ver van tevoren wat er georganiseerd wordt en hebben we afspraken en hoe hebben we onze operatie weggezet en waar leggen we de verantwoordelijkheid neer.” – participant 1
	Wapengebruik uitgaansgebied	Inductief	De participant vertelt over wapengebruik tijdens het uitgaan en wat er tegen wordt gedaan.	“Maar ik denk ook en wat hier in Drachten ook wel gebeurt, wapens. Dat je bij de ingang komt en dat er wapens worden ingenomen, dat is natuurlijk ontiegelijk belangrijk. Messen, schroevendraaiers, stanleymessen, wapenbezit. We hebben hier ook een messenverbod in onze gemeente, heeft de burgemeester geregeld. Dat is natuurlijk essentieel. Maar dat er iets gebeurt op een zaterdagavond, dat zal altijd zo blijven. Alleen we moeten het beperken, je moet wapens voorkomen, aanwezigheid van wapens voorkomen.” – participant 4
	Politie mikpunt uitgaanspubliek	Inductief	De participant vertelt over dat de politie het mikpunt kan zijn van uitgaanspubliek.	“Vaak wordt er dan gekeken naar de politie om aanwezig te zijn en ik vraag me daarbij af of dat een positief of juist een negatief effect heeft op de openbare orde. Want we zien ook wel op het moment dat als mensen vervelend zijn, dronken zijn en elkaar

				opzoeken en je stuurt er politie op af, dan worden wij in één keer het mikpunt. En we vallen natuurlijk op in ons politiepak met gele strepen erop.” – participant 1
	Preventieve rol	Inductief	De participant vertelt over middelen en personen die een preventieve rol hebben.	“Dat is hetzelfde wat ik zeg met een portier, vroeger was een portier een uitsmijter en die stond in een hoekje te kijken en die wachtte totdat er ruzie kwam en die ging erheen. En als je preventief bent ga je erop af van tevoren. En dat is dus ook als de politie zichtbaar is.” – participant 6
	Cultuuromslag alcoholgebruik nodig	Inductief	De participant vertelt over dat er een cultuuromslag nodig is wat alcoholgebruik betreft.	“Dus eigenlijk zou je willen dat de cultuur rondom alcoholgebruik verandert.” – participant 1
	Eerder handelen horeca-ondernemers	Inductief	De participant vertelt over dat hij graag zou zien dat de horecaondernemers eerder handelen.	“Uhm, mijn mening is dat men eerder kan handelen. En eerder kan waarnemen wat er gebeurt.” – participant 11
Discrepancie uitgaansbeleid en uitvoering				
	Werkdruk/stress	Deductief	De participant vertelt over de werkdruk/stress die hij ervaart tijdens het werk.	“Nou, stress vind ik een groot woord, maar tuurlijk merk je wel dat er werkdruk is. En ik denk dat heel veel diensten daarmee te maken hebben en dat er meer werk is dan dat je aan kunt.” – participant 5
	Steun van partijen	Deductief	De participant vertelt over de steun die hij ervaart van de andere partijen bij het tegengaan van uitgaansoverlast.	“Maar andersom heeft het ook wel eens plaatsgevonden. Dat de politie bijvoorbeeld belaagd worden door een groepje en dat de gastheren, die helpen elkaar ook wel.” – participant 3

	Werkzaamheden aanpassen	Deductief	De participant vertelt over dat hij z'n werkzaamheden aanpast.	“Ja, zeg maar het anders, je vult anders je werk in. Ja, omgaan met weinig tijd is een beetje kort door de bocht, maar je maakt gebruik van de beschikbare tijd. Je stelt anders je prioriteiten.” – participant 9
	Arbeidstekort politie	Deductief	De participant vertelt over het ervaren arbeidstekort bij de politie.	“Voor het team wat ik heb is dat ruimschoots voldoende als alle andere ketenpartners ook hun verantwoordelijkheid nemen. En precies als dat niet gebeurt, dan staan wij er voor aan de lat en dan kom ik ook per definitie capaciteit tekort. En dat kan in een enkele dienst zijn, maar vooral als ik kijk over het geheel aantal uren wat ik kan gebruiken met de formatie die ik heb, en als ik elke keer heel veel uren moet toebedelen aan horeca-inzet, dan blijven er minder uren over voor andere dingen.” – participant 1
	Arbeidstekort gemeente	Inductief	De participant vertelt over het ervaren arbeidstekort bij de gemeente.	“Ja, als je kijkt naar de grootte van de gemeente en hoeveel problematiek er speelt, dan is vijf mensen in dienst vrij weinig. Vanuit OOV alleen dan. We hebben natuurlijk ook nog handhaving. Maar echt vanuit OOV mag er altijd wat bij.” – participant 5
	Arbeidstekort horeca	Inductief	De participant vertelt over het ervaren arbeidstekort in de horeca.	“Die is minimaal. Kijk, [(naam)] die werkt zeg maar doordeweeks staat hij ook op de werkvloer en heeft hij nog ondersteuning van een assistent bedrijfsleider, dus ja, alle uren zijn eigenlijk al ingedeeld in z'n hele week. En als je dan een incident hebt, ertussendoor krijgt, dan lopen andere dingen weer in de soep. Zijn hele week is al ingevuld. Op maandag doet hij dit, op dinsdag dit, op woensdag dat. En vrijdag, zaterdag begint het weekend weer. Ja, als er dan iets tussendoor komt wat heel tijdrovend is dan loop je aan een andere kant natuurlijk vast.” – participant 3
	Terugtrekkende beweging politie	Inductief	De participant vertelt over de terugtrekkende bewe-	“In het verleden was het ook zo dat wij de hele zaterdagnacht aanwezig waren op de Kaden. Dan hadden we echt voetpatrouille en wijkpatrouille en nu

			ging uit het uitgaansgebied die de politie inzet.	zijn we veel minder zichtbaar, veel minder aanwezig.” – participant 10
Samenwerking				
	(Vaste) contactpersonen	Deductief	De participant vertelt over of er vaste contactpersonen bij de partijen zijn.	“Ja, vanuit de politie ben ik het horeca contactpersoon, bereikbaar voor de horecaondernemers en de horecabezoekers zeg maar, de burger. Maar ook voor de gemeente en boven mij staat nog een OE wijk, dat is [(naam collega)] welke dan op het gebied van veiligheid met de OOV-ambtenaar van de gemeente Smalingerland veel contact heeft. Dus die doet het overkoepelende gedeelte. Vanuit de gemeente hebben we de OOV-ambtenaren en de toezichthouders horeca waar ik vaak contact mee heb. En de contactpersonen vanuit de ondernemers, ja, de ondernemers zijn eigenlijk allemaal individuen.” – participant 9
	Duidelijkheid afspraken	Deductief	De participant vertelt over de duidelijkheid van de afspraken omtrent uitgaansoverlast.	“Ja, om vergunningen aan te vragen bijvoorbeeld, dat moet minimaal vier weken van tevoren en nu moest het opeens acht weken. Er waren allemaal dingen die erbij kwamen.” – participant 12
	Belangenconflict tussen partijen	Deductief	De participant vertelt over de verschillende belangen van de partijen.	“Je moet natuurlijk niet vergeten, de horeca heeft belangen he. Kijk, de horeca die- ik wil niet zeggen dat ze allemaal zo zijn natuurlijk, maar die willen zo veel mogelijk verkopen. En als iemand zeventien jaar is dan maken ze- sommigen, niet allemaal hoor, zo bedoel ik dat niet, maar bij die samenwerking- kijk, de horeca heeft andere belangen dan wij en dan de politie.” – participant 4
	Communicatie tussen partijen	Deductief	De participant vertelt over of en zo ja, wat zijn ervaring is met de communicatie tussen de partijen.	“De ervaring is goed. Ik heb goed contact met de politie en de gemeente.” – participant 3

	Communicatie tussen horecaondernemers	Deductief	De participant vertelt over of en zo ja, wat zijn ervaring is met de communicatie tussen de horecaondernemers.	“Ja, goed. We hebben een groepsapp met alle ondernemers en volgens mij is daar altijd goede communicatie.” – participant 7
	Communicatie tussen portiers	Deductief	De participant vertelt over of en zo ja, wat zijn ervaring is met de communicatie tussen de portiers.	“En ik denk dat de portiers die hier bij de deuren staan die weten niet wie hiernaast bij de deur staan. Ze weten van één ander café dan, hier schuin tegenover, die kennen ze, dat is hetzelfde portokanaal dat als er wat gebeurt dan kunnen ze elkaar helpen, maar voor de rest is dat helemaal niet.” – participant 12
	Gedeelde verantwoordelijkheid partijen	Deductief	De participant vertelt over de gedeelde verantwoordelijkheid die de partijen hebben om uitgaansoverlast tegen te gaan.	“En dat moeten we volgens mij met z'n allen doen. Daar heeft de handhaving, de gemeente, heeft daar wat in te doen. Horecaondernemers, net als politie, heeft daar waar in te doen. Met elkaar kun je het denk ik beter doen.” – participant 1
	Gemeenschappelijk belang partijen	Deductief	De participant vertelt over het veilig houden van het uitgaansgebied als gemeenschappelijk belang van de partijen.	“In die zin dat ik wel denk dat iedereen hetzelfde doel heeft om uitgaansoverlast, om iedereen een veilig uitgaansklimaat te laten hebben.” – participant 8
	Interne communicatie	Deductief	De participant vertelt over of en zo ja, wat zijn ervaring is met de interne communicatie.	“Ja, het gaat zoals het gaat en het gaat al jaren, dus het precieze beleid daar communiceren wij eigenlijk niet echt over. Uhm, wel als er iets op horecagebied is dan communiceert [(naam wijkagent)] erover en die is daar wel frequent in. Ook bijvoorbeeld als ik een zaterdagavond werk, dan vraag ik altijd- dan maak ik altijd van tevoren een dienstindeling, dan vraag ik ook de wijkagent want ik vind dat die op de hoogte moet zijn van bijzonderheden,

				zijn er bepaalde feestjes of iets anders op de Kaden, kan ik iets verwachten. En daar krijg ik altijd antwoord op, dus dat is zeg maar intern. Nu heeft hij bijvoorbeeld voor koningsnacht en koningsdag is ook deels in de horeca en daar communiceert hij wel over.” – participant 10
	Verwachtingen van elkaar	Deductief	De participant vertelt over of en zo ja, welke verwachtingen de partijen van elkaar hebben.	“In Nederland zijn we heel bang om regels te stellen, weer een regeltje en weer een regeltje, nee, duidelijkheid geven wat er van jou verwacht wordt. Als ik zeg er mag geen lachgas gebruikt worden, dat heb ik in de verordening staan, dat is verboden, en ze doen het toch, ja oké dan is het aan jullie ondernemer om die persoon aan te pakken.” – participant 11
	Vertrouwen tussen partijen	Deductief	De participant vertelt over het vertrouwen dat hij in de andere partijen heeft.	“Dus ja, de politie heb ik vertrouwen in. Als ze de manschap hebben, zijn ze er, perfect. Maar de horecaondernemers, ja, dat is wel een klein beetje een vraagteken.” – participant 4
	Imago van partijen	Deductief	De participant vertelt over het imago dat hij van de andere partijen heeft.	“Nou ja, wat ik net ook al zei, met de politie denk ik wel goed. En de horecaondernemers, heel eerlijk in, bij de ene heb ik wel wat een ander beeld dan bij een andere. Dus ja, je hebt niet bij alle ondernemers altijd het idee dat ze 100% dezelfde kant op willen als wij willen.” – participant 5
	Begrip voor elkaar	Inductief	De participant vertelt over het hebben van begrip voor elkaars situatie.	“Alleen, als je daar met elkaar over in gesprek gaat en je van elkaar beseft wat de argumenten daarachter zijn dan kan je elkaar enigszins beter begrijpen. Dat merk ik nu wel. In de rol van wijkagent en ook horecacoördinator ben ik me daar nu wel iets meer van bewust.” – participant 9
	Dankbaarheid ontbreekt	Inductief	De participant vertelt over het ervaren van het ontbreken van dankbaarheid van de gemeente.	“En dan denk ik van wij zijn hardwerkende mensen weet je, we zijn ondernemers die heel veel plezier willen geven in een stad. Dus die waardering wordt door heel veel ondernemers wel eens gemist bij deze gemeente.” – participant 6

	Er voor elkaar zijn	Inductief	De participant vertelt over dat de partijen er voor elkaar zijn in de samenwerking.	“Maar andersom heeft het ook wel eens plaatsgevonden. Dat de politie bijvoorbeeld belaagd worden door een groepje en dat de gastheren, die helpen elkaar ook wel.” – participant 3
	Irritatie aan elkaar	Inductief	De participant vertelt over irritaties die hij heeft aan de andere partijen.	“Terwijl wij echt op een deadline kwamen op een gegeven moment en toen zijn we naar de burgemeester gegaan en die heeft ons uiteindelijk weer geholpen zodat we sneller contact met ze kregen, maar uhm, dat soort dingen vind ik echt wel lastig hier hoor.” – participant 12
	Late reactie gemeente	Inductief	De participant vertelt over de late reactie van de gemeente op vragen/verzoeken.	“Ik vind het alleen met bepaalde dingen qua aanvragen met de gemeente, het valt er misschien een beetje buiten, maar dat mag wel iets korter duren.” – participant 13
	Naar elkaar wijzen	Inductief	De participant vertelt over dat de partijen naar elkaar wijzen bij het tegengaan van uitgaansoverlast.	“We zijn nu dus bezig met zo'n Kwaliteitsmeter Veilig Uitgaan en dan merk je inderdaad dat iedereen wel een beetje naar elkaar zit te kijken van wie gaat nou echt wat doen.” – participant 8
	Spanningsveld	Inductief	De participant vertelt over dat er een spanningsveld tussen de partijen is.	“En ik denk dat die conflicten wel eens, daar heb ik niet een specifiek voorbeeld van hoor, maar ik kan me voorstellen dat die twee doelen wel eens tegenover elkaar kunnen staan.” – participant 10
	Verantwoordelijkheid gemeente	Inductief	De participant vertelt over de verantwoordelijkheid die de gemeente heeft of zou moeten hebben.	“Sowieso een hele grote rol, ook een regierol. Ik vind dat de gemeente de partijen bij elkaar moet brengen. We hebben als gemeente zelf natuurlijk ook wel mogelijkheden om bestuursrechtelijk dingen aan te pakken, dus waar dat mogelijk is moet de gemeente dat ook doen. Maar ik zie voor de gemeente vaak wel een regierol om de partijen bij elkaar te brengen, de overleggen te faciliteren, om te kijken of de afspraken na worden geleefd.” – participant 5

	Verantwoordelijkheid horecaondernemers	Inductief	De participant vertelt over de verantwoordelijkheid die de horecaondernemers hebben of zouden moeten hebben.	“Ik zit voor mezelf met een paar meter om het pand heen. Als er hier tegenover wat gebeurt dan gaan wij er ook heen, dan helpen we ook mee. Als hiernaast wat gebeurt, laatst hadden we met een restaurant toen met corona waren er wat rellen, dan gaan we ook helpen.” – participant 12
	Verantwoordelijkheid politie	Inductief	De participant vertelt over de verantwoordelijkheid die de politie heeft of zou moeten hebben.	“De politie is er voor het handhaven van de openbare orde. Kort door de bocht voor de rust op straat. Op het moment dat er incidenten zijn of onrust dan moeten wij handelen en optreden en de situatie normaliseren.” – participant 9
Uitgaansbeleid				
	Evaluatie uitgaansbeleid gemeente	Deductief	De participant vertelt over of en zo ja, hoe het uitgaansbeleid van de gemeente wordt geëvalueerd.	“Het beleid zelf, wat ik mij kan herinneren, niet. Het is niet dat we specifiek gaan kijken van dit staat in het beleid. Alleen als er casuïstiek is of er speelt iets wat niet helemaal lekker loopt, dan gaan we wel kijken met z'n allen van hoe kan dit en hoe kunnen we dit verbeteren.” – participant 5
	Partners bij opstellen uitgaansbeleid gemeente	Deductief	De participant vertelt over welke partners betrokken zijn bij het opstellen van het uitgaansbeleid van de gemeente.	“Uhm, ja, dan kun je bijna aan alle partijen, dus zowel de ondernemers als de verschillende gemeentelijke afdelingen. Dus dan kun je bijvoorbeeld denken aan degenen die zich bezighouden met economische zaken of met vergunningverleners, VTH is dat dan, dus inderdaad de handhaving. Maar ook externe partijen. Denk bijvoorbeeld aan de Horecabond, politie natuurlijk, Verslavingszorg denk ik ook nog wel, dus dat is VNN.” – participant 8
	Totstandkoming uitgaansbeleid gemeente	Deductief	De participant vertelt over de totstandkoming van het uitgaansbeleid van de gemeente.	“Beleid komt tot stand door in eerste instantie hier in het gemeentehuis met de afdelingen die te maken hebben met, noem het maar de horeca, dat is dan een team handhaving natuurlijk, maar ook een team openbare orde en veiligheid, een team uit het sociaal domein. Die allemaal op diezelfde vlakken elkaar tegenkomen of elkaar in de branche tegenkomen. Daar begint het vaak mee. Dan wordt gekeken

				van oké wat wordt het beleid voor het komende jaar, voor de komende twee jaren. Gaan we de sluitingstijden op deze manier doen of willen we het vervroegen. Daar wordt intern eerst een gedachtevorming over gedaan en vervolgens gaat het in het overleg met de horeca.” – participant 11
	Algemene Plaatselijke Verordening	Inductief	De participant vertelt over de Algemene Plaatselijke Verordening als uitgaansbeleid.	“Ja, we hebben dan nu, tenminste, in de APV staat wel van alles opgenomen als het gaat om volgens mij gebruik van alcohol en drugs, ook in de openbare ruimte. We hebben allerlei artikelen, bijvoorbeeld lachgas is nu landelijk dan, dat is in de gemeente natuurlijk dat je daar uhm, dus daar hebben we verschillende APV-artikelen voor.” – participant 8
	Alcoholwet	Inductief	De participant vertelt over de nieuwe Alcoholwet als uitgaansbeleid.	“Nieuwe Alcoholwet is ingegaan, 2021 volgens mij. Die is ook heel erg gericht op alcoholmatiging.” – participant 4
	Horecatelefoon	Inductief	De participant vertelt over de horecatelefoon als uitgaansbeleid.	“De horecatelefoon is er, ik denk dat als dat een goed middel is om geweld, horecageweld, tegen te gaan- kijk als een ondernemer iets ziet of iets voelt en hij kan de politie van tevoren al even inlichten van nou ik heb hier een groep jongeren en die worden nu uit de discotheek gezet en nu staan ze op straat, maar ik weet niet hoe het komt. Dus ik denk dat de horecatelefoon daar wel belangrijk in is.” – participant 4
	ID-controle	Inductief	De participant vertelt over ID-controle bij de entree van een uitgaansgelegenheid als uitgaansbeleid.	“Dat is identiteitsbewijzen controleren, op het moment dat het escaleert bij wijze bijvoorbeeld, ja inhaken.” – participant 12
	Collectieve Horecaontzegging	Inductief	De participant vertelt over de Collectieve Horecaontzegging	“Collectieve Horecaontzegging hebben wij en dat moet dan opgezet worden door horeca, politie en gemeente.” – participant 6

			tieve Horecaontzeggung als uitgaansbeleid.	
	Tassencontrole	Inductief	De participant vertelt over het controleren van tassen bij de entree van een uitgaansgelegenheid als uitgaansbeleid.	“Vroeger hadden ze een uitsmijter bij de deur staan en nu heb je een gastheer staan die tassencontrole doet, met detectiepoortjes hebt, je hebt een hele andere beleving en daardoor nemen mensen minder mee. Ze zijn zich bewust ervan.” – participant 6
	Horecaoverleg	Inductief	De participant vertelt over het tweemaaljaarlijkse horecaoverleg als uitgaansbeleid.	“Maar verder, ja, we hebben één keer in de zoveel maanden, dat is één keer in het half jaar of zo, hebben we een groot horecaoverleg. Dan nodigt de gemeente alle partijen- de Horeca Nederland, de politie, de horecaondernemers. En dan wordt er gesproken over hoe het gaat en wat voor verbeterpunten zien wij en- dus dat is ook een stukje goed alcoholbeleid zeg maar. Dat je ook aan kunt geven wat er goed gaat en wat er minder goed gaat.” – participant 4
	Glaswerk binnen houden	Inductief	De participant vertelt over het binnenhouden van glaswerk als uitgaansbeleid.	“Maar wat je nu ziet is dat bezoekers in principe geen glaswerk mee naar buiten mogen nemen.” – participant 8
	Kwaliteitsmeter Veilig Uitgaan	Inductief	De participant vertelt over de Kwaliteitsmeter Veilig Uitgaan als uitgaansbeleid.	“We hebben nu wel best wel vaak horecaoverleg en zo en ze hebben een werkgroep opgericht KVVU voor dat collectieve verbod.” – participant 12
	Politie aanwezig	Inductief	De participant vertelt over de aanwezigheid van politie in het uitgaansgebied als uitgaansbeleid.	“Ja, een stukje toezicht van de politie natuurlijk en van de boa's natuurlijk tijdens uitgaanstijden. Ik weet niet precies welke tijden, maar volgens mij heeft de politie ook wat meer inzet, met name zaterdagavond. Een stukje toezicht.” – participant 4

	Situatie onder controle houden	Inductief	De participant vertelt over het onder controle proberen te houden van een situatie als uitgaansbeleid.	“Uhm, ja niet mee bemoeien, tenzij het echt escaleert natuurlijk. Maar eigenlijk wil ik dat degene die bij de deur staat hun werk doet. En kijk, op het moment dat je dus drukte hebt en iedereen gaat zich ermee bemoeien, dan wordt het toch chaotischer. En eigenlijk kun je dan beter de rust bewaren denk ik voordat iedereen er vol opspringt denk ik.” – participant 13
	Zerotolerancebeleid	Inductief	De participant vertelt over het zerotolerancebeleid binnen de politie als uitgaansbeleid.	“Nou, in principe hebben wij een zerotolerancebeleid, dat betekent dat wij strafbare gedragingen bestraffen. Daaronder valt bijvoorbeeld ook het wildplassen, verstoring van de openbare orde, dus eigenlijk alle lichtere feiten ook.” – participant 10
Uitgaan				
	Leeftijdsgroepen	Deductief	De participant vertelt over of en zo ja, welke leeftijdsgroepen voornamelijk overlast veroorzaken.	“Het kan net zo goed bij een 25+ avond zijn, we hebben ook wel eens een [onverstaanbaar] gehad en dat is 21+ en daar gebeurt ook wel eens een incidentje. Dat is met 16+ net zo. Op andere avonden is het gewoon hartstikke gezellig en is er niks aan de hand, dus ja, er is geen pijl op te trekken in dat opzicht zeg maar. Het is niet dat er constant iets is, het is heel erg wisselend daarin.” – participant 2
	Uitgaansoverlast	Deductief	De participant vertelt over of en zo ja, welk uitgaansoverlast tijdens het uitgaan voorkomt.	“Uhm, ja vooral die vechterijen waar ik het eigenlijk al over had. Ik zie soms ook wel dat er behoorlijk geweld wordt uitgeoefend. Misschien is het een maandje geleden, toen werden we gebeld en toen zagen we op camerabeelden terug een groepje jongens die was met elkaar aan het praten en opeens sloeg de vlam in de pan dus kennelijk had iemand wat verkeerd gezegd en toen werd er behoorlijk geschopt en geslagen, ook toen iemand nog op de grond ligt. En dat is toch wel behoorlijk geweld. Uhm, we krijgen ook meldingen, wat ik net al eerder zei, valse ID als iemand nog niet oud genoeg is en probeert hij met de ID-kaart van een ander toch binnen te komen. Uhm, soms onwel wordingen,

				mensen die te veel hebben genuttigd, alcohol c.q. andere middelen. Vernielingen komen wel voor. Ik denk dat de ruzies, de opstootjes, dat dat het grootste gedeelte van de meldingen is.” – participant 10
	Gemiddelde uitgaansnacht	Deductief	De participant vertelt over hoe een gemiddelde uitgaansnacht er in het weekend in het uitgaansgebied uitziet.	“Uhm, laten we ervan uitgaan dat een gemiddelde avond en nacht een gezellige rustige horecanacht is met veel bezoekers. Dan heb je eigenlijk gewoon een hele goede leuke avond, zowel voor de politie als de ondernemers als de bezoekers. Uhm, ja, het weer moet een beetje meezitten. Dat is ook wel één van de factoren waarvan we merken dat zowel gedrag als eventuele incidenten daar van invloed op is, op dat soort dingen zeg maar. Want als het de hele nacht regent is het heel rustig op straat, is het een mooie zomeravond dan blijven mensen wat vaker en langer op straat hangen. Maar uhm, als politie zijnde mag je spreken van een gemiddelde gezellige avond als het praktisch incidentloos verloopt.” – participant 9
	Sfeer uitgaan	Deductief	De participant vertelt over de sfeer die normaal gesproken in het uitgaansgebied hangt.	“Nee, maar [(naam horecagelegenheid)] is eigenlijk altijd al een heel gemoedelijke zaak geweest. Het is altijd een beetje van alles kan en alles mag, het is van doe maar normaal. Het is ja, komt ook omdat het 18+ is misschien wel, maar er gebeurt eigenlijk, de sfeer is altijd gezellig hier, goed.” – participant 6
	Ideale situatie	Deductief	De participant vertelt over zijn visie op hoe de ideale situatie eruit zou zien bij de aanpak van uitgaansoverlast.	“De ideale situatie. Uhm, ik vind het leuk als er op de Kaden dat het heel druk is, dat mensen weer op stap gaan en dat mensen het leuk vinden om op stap te gaan. En ja, dat de sfeer gemoedelijk blijft. Leuke feesten organiseren, met z'n allen samenwerken. Bij de Nacht van Drachten doen we ook wel een beetje met z'n allen weet je, dat je er iets leuks van kunt maken.” – participant 13
Ideeën tegen- gaan uitgaans- overlast				

	Alcoholbeleid	Inductief	De participant vertelt over het idee van goed alcoholbeleid bij het tegengaan van uitgaansoverlast.	“Dus ik denk dat het heel belangrijk is om te kijken van wat kun je aan die voorkant doen om te voorkomen dat alcohol of ook veel alcohol wordt gebruikt.” – participant 8
	Autoluw	Inductief	De participant vertelt over het idee van het autoluw maken van het uitgaansgebied bij het tegengaan van uitgaansoverlast.	“Je zou iets aan verkeerscirculatie kunnen doen. Ik zou een groot voorstander zijn om het autovrij, autoluw te maken.” – participant 1
	Blijven bewegen	Inductief	De participant vertelt over het idee van ‘blijven bewegen’ in het uitgaansgebied bij het tegengaan van uitgaansoverlast.	“Je mag niet stilstaan. Dus wat doen ze in heel veel uitgaansgebieden, in het buitenland zie je het ook heel vaak, in Barcelona en weet ik veel wat, dan komt er politie aan, en de eilanden doen het ook, en die zeggen jongens blijven bewegen. Je mag dus niet met vijf man gaan stilstaan. Dan loop je maar naar huis, ga maar naar huis. En dan krijg je ook geen opstopping, krijg je ook geen ruzies.” – participant 6
	Cameratoezicht	Inductief	De participant vertelt over het idee van cameratoezicht in het uitgaansgebied bij het tegengaan van uitgaansoverlast.	“Misschien wat cameratoezicht neerzetten of zo. Ik denk dat dat ook wel heel veel ellende bespaart.” – participant 12
	Dezelfde regels in uitgaansgebied	Inductief	De participant vertelt over het idee om dezelfde regels in het uitgaansgebied toe te passen bij het tegengaan	“Dus je moet voordat je daar de Kaden betreedt, moet het duidelijk zijn wat de regels zijn voor het hele Kadengebied.” – participant 1

			van uitgaansoverlast.	
	Dezelfde sluitingstijden	Inductief	De participant vertelt over het idee om dezelfde sluitingstijden te hantieren in het uitgaansgebied bij het tegengaan van uitgaansoverlast.	“Als jongelui eerder naar de horecazaak gaan en dan gaan ze zich niet helemaal indrinken. Dat heeft commerciële voordelen, maar ook als het gaat om uitgaansgeweld dat je dan niet de hele nacht dronken mensen- dat ze dan rond twaalf uur een beetje naar huis gingen.” – participant 8
	Eén communicatiekanaal	Inductief	De participant vertelt over het idee om één communicatiekanaal in het uitgaansgebied te hebben bij het tegengaan van uitgaansoverlast.	“Nou, ik denk dat als je op de hele Kaden één kanaal zou hebben dat dat veel beter zou zijn, ja.” – participant 12
	Evenemententerrein	Inductief	De participant vertelt over het idee om van het uitgaansgebied een evenemententerrein te maken bij het tegengaan van uitgaansoverlast.	“Het kan ook tussen bepaalde tijden hè. Volgens mij moet je niet de Kaden 24/7 evenemententerrein laten zijn. Maar iedereen weet wanneer de horeca zich afspeelt, dus je zou ervoor kunnen kiezen om bijvoorbeeld vrijdag, zaterdag van weet ik veel, zes uur 's avonds tot vier uur 's ochtends is het evenemententerrein en als je daar naar binnen stapt dan gelden deze tien huisregels waar eenieder zich aan houdt.” – participant 1
	Fietsen en scooters plaatsen	Inductief	De participant vertelt over het idee van het goed kunnen plaatsen van fietsen en scooters in het uitgaansgebied bij het tegengaan van uitgaansoverlast.	“Het goed kunnen plaatsen van fietsen en scooters.” – participant 11

	Sfeerbeheer	Inductief	De participant vertelt over het idee van sfeerbeheer in het uitgaansgebied bij het tegengaan van uitgaansoverlast.	“En we hebben daar ook wel de afgelopen jaren wat ervaring in gehad waarbij in het horeca- en het uitgaansgebied er minder politie was en er bijvoorbeeld meer beveiligers op straat waren die een soort sfeerbeheer deden of een sfeerteam zeg maar. En dan mensen ook gewoon preventief aanspreken, ook voor advies en dergelijke benaderbaar zijn.” – participant 9
	Surveillance politie	Inductief	De participant vertelt over het idee van meer surveillance van de politie in het uitgaansgebied.	“Ja, op drukke avonden waar veel gebeurt zou er naar mijn mening wel wat meer politie op straat kunnen. Dat is ook wat ik terug hoor van gesprekken met inwoners dat ze wel eens vinden dat er te weinig politie op straat is.” – participant 5
	Sus-team	Inductief	De participant vertelt over het idee van het inzetten van een sus-team in het uitgaansgebied bij het tegengaan van uitgaansoverlast.	“Kijk en dat noemen ze in sommige steden suswachten of noemen ze dat uitgaanscoaches, geef het maar een naam. Maar het moeten mensen zijn die de taal spreken, die overwicht hebben, die kunnen handelen.” – participant 11
	Taxiregeling	Inductief	De participant vertelt over het idee van een taxiregeling in het uitgaansgebied bij het tegengaan van uitgaansoverlast.	“Dan hebben ze ook plaatsen voor de taxi, dat hebben we hier heel vaak gehad dat we eigenlijk maar één taxiplaats hebben en dat mensen gewoon netjes in de lijn gaan staan en nu springt iedereen in- als een taxi langskomt dan springen ze als gek er voor. Dus daar wat meer geleiding in en dat kan ook in samenwerking natuurlijk met het taxibedrijf. Je kunt op een gegeven moment ook zeggen van we plaatsen ze om de hoek, dan moeten mensen die kant op bewegen en kunnen ze daar in een lijn gaan staan en dan moet je doorlopen. Dan kan je ze wegsturen. Of aan de overkant heb je een grote plaats. Je hebt natuurlijk genoeg plaatsen om een mooie taxiplaats te gaan bedenken.” – participant 6

	Verbod uitgaansgebied	Inductief	De participant vertelt over het idee van het vergemakkelijken van het geven van een verbod in het uitgaansgebied bij het tegengaan van uitgaansoverlast.	“Ja, dat hebben we wel gezegd bij de vorige vergadering dat misschien mensen die eruit worden gezet een collectief verbod krijgen, dat ze een straatverbod krijgen. Dat zou heel wat makkelijker zijn, want als ze hiervoor de hele avond ruzie hebben omdat ze hier niet naar binnen mogen, dat is wel lastig.” – participant 12
	Verlichting uitgaansgebied	Inductief	De participant vertelt over het idee van goede verlichting in het uitgaansgebied bij het tegengaan van uitgaansoverlast.	“Uhm, dat is ook een sfeervolle adequate verlichting, dat is erg belangrijk.” – participant 11
	WhatsApp	Inductief	De participant vertelt over het idee van het inzetten van een WhatsApp-groep met de politie en de horeca bij het tegengaan van uitgaansoverlast.	“Zoiets ben ik helemaal voor. Dat je dus niet meer een lijn hebt, maar wel kunt WhatsAppen en degene die de telefoon heeft kan de politie aansturen of juist niet.” – participant 6

Bijlage 6: Finaal codeboek

Thema/subthema	Code	Type	Omschrijving	Voorbeeld uit de data
<i>Oorzaken uitgaansoverlast (thema Uitgaan)</i>				
	Alcohol-gebruik	Deductief	De participant vertelt over welke invloed alcoholgebruik heeft op uitgaansoverlast.	“Ja, kort antwoord, maar ik denk dat het algemeen bekend is dat als mensen drank gebruiken of bepaalde verdovende middelen gebruiken, dat ze gewoon een heel ander persoon worden. Vaak gaat de rem er wat af, zijn ze wat prikkelbaarder, dus ik denk dat dat het grootste probleem is.” – participant 5
	Normen	Deductief	De participant vertelt over de oorzaak van normen op uitgaansoverlast.	“En daarnaast merk ik ook dat er een bepaalde jonge groep nieuwe stappers is die uhm nog niet helemaal gewend zijn aan de stapcultuur zeg maar, de waarden en normen die je hebt in een uitgaansgebied.” – participant 9
	Sociale omgeving	Deductief	De participant vertelt over de oorzaak van de sociale omgeving op uitgaansoverlast.	“En dan krijg je dus dat ze elkaar ook opjatten en uitdagen van oh durf ik dat niet, ik durf dat best te doen hoor. En dan gebeurt het. En van kwaad wordt het erger. En dat zie je hier ook in het uitgaansgebied.” – participant 11
	Drugsgebruik	Inductief	De participant vertelt over de oorzaak van drugsgebruik op uitgaansoverlast.	“Er zijn vaak veel verdovende middelen, dus drugs, alcohol, waardoor mensen natuurlijk makkelijker over hun grenzen heen gaan.” – participant 8
	Drukte in uitgaansgebied	Inductief	De participant vertelt over de oorzaak van druke in het uitgaansgebied op uitgaansoverlast.	“Wat ik zie op afstand en ik zit natuurlijk ook wel eens in pak buiten op straat en ben ik ook wel eens in de horeca geweest, is dat het heel erg afhankelijk is van hoeveel activiteit er is. Twee dingen kunnen zorgen voor veel activiteit. Het is lekker weer en heel veel mensen besluiten in één keer tegelijk naar de Kaden te gaan, dat zou één kunnen zijn. En twee zou kunnen zijn, er zijn activiteiten georganiseerd waardoor er veel publiek wordt getrokken. Dat

				zijn de momenten waarop het voor ons, voor de politie, interessant wordt.” – participant 1
	Iemand mogen of niet	Inductief	De participant vertelt over de oorzaak van iemand mogen of niet op uitgaansoverlast.	“Het kunnen twee mensen zijn die elkaar gewoon niet mogen en met elkaar op de vuist gaan.” – participant 2
	Mentale gesteldheid	Inductief	De participant vertelt over de oorzaak van de mentale gesteldheid van iemand op uitgaansoverlast.	“Het kan de mentale gesteldheid van de persoon zelf zijn die gewoon niet lekker in z'n vel zit waardoor hij snel prikkelbaar is.” – participant 3
	Soort publiek	Inductief	De participant vertelt over de oorzaak van het soort publiek op uitgaansoverlast.	“Hangt er ook een beetje van af of er bijvoorbeeld ergens een feest is in een bepaald café of zo. Dat trekt natuurlijk ook bepaalde mensen.” – participant 10
<i>Invloed op veiligheid uitgaansgebied (thema Uitgaan)</i>				
	Traïning/opleiding portier	Deductief	De participant vertelt over of en zo ja, welke training/opleiding de portier heeft gedaan.	“Ja, ze moeten een, als ze hier aan het werken willen als portier of gastheer, dan heb je een cursus nodig. Gewoon officiële papieren die ze moeten halen en daarna kunnen we pas voor de vergunningen hun aanmelden zeg maar, een pas aanvragen. Dus ja, ze hebben daarin wel een stukje theorie en er zit ook aan het examen nog een praktijkonderdeel, een rollenspel, om te kijken of ze in de praktijk ook rustig blijven.” – participant 7
	Betrokkenheid portiers plannen gemeente	Deductief	De participant vertelt over of de portiers betrokken zijn bij plannen van de gemeente en wat hij daarvan vindt.	“Niet. Vind ik echt heel slecht. Ik vind dat de gemeente sowieso met hun om tafel kan zitten één keer in de zoveel tijd om te praten over hoe het op de Kaden gaat en over welke dingen beter kunnen misschien.” – participant 12

	Voorbereiding horeca	Inductief	De participant vertelt over welke invloed de voorbereiding van de horeca heeft op uitgaansoverlast.	“En merk ik dat het heel erg afhangt van hoe de organisatie de dingen heeft weggezet. En dan heb ik het over toegangsbeleid, deurbeleid, alcoholbeleid en hoe ze daarin samenwerken, hoe goed zoiets verloopt.” – participant 1
	Voorbereiding politie	Inductief	De participant vertelt over welke invloed de voorbereiding van de politie heeft op uitgaansoverlast.	“En dan is het ook- hoe hebben wij onszelf voorbereid, georganiseerd, zijn wij in contact met de horeca, dus weten we ver van tevoren wat er georganiseerd wordt en hebben we afspraken en hoe hebben we onze operatie weggezet en waar leggen we de verantwoordelijkheid neer.” – participant 1
	Wapengebruik uitgaansgebied	Inductief	De participant vertelt over wapengebruik tijdens het uitgaan en wat er tegen wordt gedaan.	“Maar ik denk ook en wat hier in Drachten ook wel gebeurt, wapens. Dat je bij de ingang komt en dat er wapens worden ingenomen, dat is natuurlijk ontiegelijk belangrijk. Messen, schroevendraaiers, stanleymessen, wapenbezit. We hebben hier ook een messenverbod in onze gemeente, heeft de burgemeester geregeld. Dat is natuurlijk essentieel. Maar dat er iets gebeurt op een zaterdagavond, dat zal altijd zo blijven. Alleen we moeten het beperken, je moet wapens voorkomen, aanwezigheid van wapens voorkomen.” – participant 4
	Preventieve rol	Inductief	De participant vertelt over middelen en personen die een preventieve rol hebben.	“Dat is hetzelfde wat ik zeg met een portier, vroeger was een portier een uitsmijter en die stond in een hoekje te kijken en die wachtte totdat er ruzie kwam en die ging erheen. En als je preventief bent ga je erop af van tevoren. En dat is dus ook als de politie zichtbaar is.” – participant 6
	Cultuuromslag alcoholgebruik nodig	Inductief	De participant vertelt over dat er een cultuuromslag nodig is wat alcoholgebruik betreft.	“Dus eigenlijk zou je willen dat de cultuur rondom alcoholgebruik verandert.” – participant 1

	Eerder handelen horecaondernemers	Inductief	De participant vertelt over dat hij graag zou zien dat de horecaondernemers eerder handelen.	“Uhm, mijn mening is dat men eerder kan handelen. En eerder kan waarnemen wat er gebeurt.” – participant 11
Verslapping aandacht door arbeidstekort partijen				
	Werkdruk/stress	Deductief	De participant vertelt over de werkdruk/stress die hij ervaart tijdens het werk.	“Want het is niet rustiger geworden, het is alleen maar meer geworden, drukker geworden. Het basisteam heeft heel veel taken opgelegd gekregen. Taken die wij eerst niet hadden. Ik pak het er even bij. En die wel iets doen met je workload en met je bezetting.” – participant 14
	Werkzaamheden aanpassen	Deductief	De participant vertelt over dat hij z’n werkzaamheden aanpast.	“Ja, zeg maar het anders, je vult anders je werk in. Ja, omgaan met weinig tijd is een beetje kort door de bocht, maar je maakt gebruik van de beschikbare tijd. Je stelt anders je prioriteiten.” – participant 9
	Steun van partijen	Deductief	De participant vertelt over de steun die hij ervaart van de andere partijen bij het tegengaan van uitgaansoverlast.	“Maar andersom heeft het ook wel eens plaatsgevonden. Dat de politie bijvoorbeeld belaagd worden door een groepje en dat de gastheren, die helpen elkaar ook wel.” – participant 3
	Arbeidstekort politie	Deductief	De participant vertelt over het ervaren arbeidstekort bij de politie.	“Sommige niets duidende kleine dingen waarvan je zegt ach [(naam participant 14)] is dat nou zo spannend, nee misschien niet, maar in z’n geheel komt er wel een hele vracht werk op je af zeg maar. En daarnaast zegt men van joh, je hoeft geen 120 meer maar je krijgt 80 man. Dus dat bijt aan alle kanten.” – participant 14
	Arbeidstekort gemeente	Inductief	De participant vertelt over het ervaren arbeidstekort bij de gemeente.	“Ja, als je kijkt naar de grootte van de gemeente en hoeveel problematiek er speelt, dan is vijf mensen in dienst vrij weinig. Vanuit OOV alleen dan. We hebben natuurlijk ook

				nog handhaving. Maar echt vanuit OOV mag er altijd wat bij.” – participant 5
	Arbeids-tekort horeca	Inductief	De participant vertelt over het ervaren arbeidstekort in de horeca.	“Die is minimaal. Kijk, [(naam)] die werkt zeg maar doordeweeks staat hij ook op de werkvloer en heeft hij nog ondersteuning van een assistent bedrijfsleider, dus ja, alle uren zijn eigenlijk al ingedeeld in z'n hele week. En als je dan een incident hebt, ertussendoor krijgt, dan lopen andere dingen weer in de soep. Zijn hele week is al ingevuld. Op maandag doet hij dit, op dinsdag dit, op woensdag dat. En vrijdag, zaterdag begint het weekend weer. Ja, als er dan iets tussendoor komt wat heel tijdrovend is dan loop je aan een andere kant natuurlijk vast.” – participant 3
	Terugtrekkende beweging politie	Inductief	De participant vertelt over de terugtrekkende beweging uit het uitgaansgebied die de politie inzet.	“In het verleden was het ook zo dat wij de hele zaterdagavond aanwezig waren op de Kaden. Dan hadden we echt voetpatrouille en wijkpatrouille en nu zijn we veel minder zichtbaar, veel minder aanwezig.” – participant 10
Samenwerking tussen partijen				
	Imago van partijen	Deductief	De participant vertelt over het imago dat hij van de andere partijen heeft.	“Nou ja, wat ik net ook al zei, met de politie denk ik wel goed. En de horecaondernemers, heel eerlijk in, bij de ene heb ik wel wat een ander beeld dan bij een andere. Dus ja, je hebt niet bij alle ondernemers altijd het idee dat ze 100% dezelfde kant op willen als wij willen.” – participant 5
	Vertrouwen tussen partijen	Deductief	De participant vertelt over het vertrouwen dat hij in de andere partijen heeft.	“Dus ja, de politie heb ik vertrouwen in. Als ze de manschap hebben, zijn ze er, perfect. Maar de horecaondernemers, ja, dat is wel een klein beetje een vraagteken.” – participant 4

	Verwach- tingen van elkaar	Deductief	De participant vertelt over of en zo ja, welke verwachtingen de partijen van elkaar hebben.	“In Nederland zijn we heel bang om regels te stellen, weer een regeltje en weer een regeltje, nee, duidelijkheid geven wat er van jou verwacht wordt. Als ik zeg er mag geen lachgas gebruikt worden, dat heb ik in de verordening staan, dat is verboden, en ze doen het toch, ja oké dan is het aan jullie ondernemer om die persoon aan te pakken.” – participant 11
	Duidelijk- heid af- spraken	Deductief	De participant vertelt over de duidelijkheid van de afspraken omtrent uitgaansoverlast.	“Ja, om vergunningen aan te vragen bijvoorbeeld, dat moet minimaal vier weken van tevoren en nu moest het opeens acht weken. Er waren allemaal dingen die erbij kwamen.” – participant 12
	Begrip voor el- kaar	Inductief	De participant vertelt over het hebben van begrip voor elkaars situatie.	“Alleen, als je daar met elkaar over in gesprek gaat en je van elkaar beseft wat de argumenten daarachter zijn dan kan je elkaar enigszins beter begrijpen. Dat merk ik nu wel. In de rol van wijkagent en ook horecacoördinator ben ik me daar nu wel iets meer van bewust.” – participant 9
	Er voor elkaar zijn	Inductief	De participant vertelt over dat de partijen er voor elkaar zijn in de samenwerking.	“Maar andersom heeft het ook wel eens plaatsgevonden. Dat de politie bijvoorbeeld belaagd worden door een groepje en dat de gastheren, die helpen elkaar ook wel.” – participant 3
	Ideale si- tuatie	Inductief	De participant vertelt over zijn visie op hoe de ideale situatie eruit zou zien bij de aanpak van uitgaansoverlast.	“Uhm, de ideale aanpak, ja ik zou willen dat de gemeente consequent is in het sanctioneren zeg maar. Sanctioneren natuurlijk van de ondernemers, maar ook het sanctioneren van de vervelende raddraaiers.” – participant 14
<i>(In)effectieve communicatie (thema Samenwerking tussen partijen)</i>				

	(Vaste) contactpersonen	Deductief	De participant vertelt over of er vaste contactpersonen bij de partijen zijn.	“Ja, vanuit de politie ben ik het horeca contactpersoon, bereikbaar voor de horecaondernemers en de horecabezoekers zeg maar, de burger. Maar ook voor de gemeente en boven mij staat nog een OE wijk, dat is [(naam collega)] welke dan op het gebied van veiligheid met de OOV-ambtenaar van de gemeente Smallingerland veel contact heeft. Dus die doet het overkoepelende gedeelte. Vanuit de gemeente hebben we de OOV-ambtenaren en de toezichthouders horeca waar ik vaak contact mee heb. En de contactpersonen vanuit de ondernemers, ja, de ondernemers zijn eigenlijk allemaal individuen.” – participant 9
	Interne communicatie	Deductief	De participant vertelt over of en zo ja, wat zijn ervaring is met de interne communicatie.	“Dat is er niet. [(naam teamchef)] heeft een ander doel en beleid dan wij en [(naam wijkagent)] heeft een andere visie en het evenementenbureau heeft weer een andere visie. Het is op los zand, mag ik het zo omschrijven, ja.” – participant 14
	Communicatie tussen partijen	Deductief	De participant vertelt over of en zo ja, wat zijn ervaring is met de communicatie tussen de partijen.	“Die driehoek als je 'm zo wil zien, die is wel stroef. Je ziet, [(naam wijkagent)] heeft je er vast in meegenomen, maar [(naam wijkagent)] communiceert heel veel met de gemeente en is een luis in de pels. En toch stoot ook hij z'n hoofd van ze doen het gewoon niet, ze luisteren gewoon niet.” – participant 14
	Communicatie tussen horecaondernemers	Inductief	De participant vertelt over of en zo ja, wat zijn ervaring is met de communicatie tussen de horecaondernemers.	“Ja, goed. We hebben een groepsapp met alle ondernemers en volgens mij is daar altijd goede communicatie.” – participant 7
	Communicatie tussen portiers	Inductief	De participant vertelt over of en zo ja, wat zijn ervaring is met de	“En ik denk dat de portiers die hier bij de deuren staan die weten niet wie hiernaast bij de deur staan. Ze weten van één ander café dan, hier schuin tegenover, die kennen ze, dat is

			communicatie tussen de portiers.	hetzelfde portokanaal dat als er wat gebeurt dan kunnen ze elkaar helpen, maar voor de rest is dat helemaal niet.” – participant 12
	Late reactie gemeente	Inductief	De participant vertelt over de late reactie van de gemeente op vragen/verzoeken.	“Ik vind het alleen met bepaalde dingen qua aanvragen met de gemeente, het valt er misschien een beetje buiten, maar dat mag wel iets korter duren.” – participant 13
Meningsverschil verantwoordelijkheid partijen (thema Samenwerking tussen partijen)				
	Gedeelde verantwoordelijkheid	Deductief	De participant vertelt over de gedeelde verantwoordelijkheid die de partijen hebben om uitgaansoverlast tegen te gaan.	“En dat moeten we volgens mij met z'n allen doen. Daar heeft de handhaving, de gemeente, heeft daar wat in te doen. Horecaondernemers, net als politie, heeft daar waar in te doen. Met elkaar kun je het denk ik beter doen.” – participant 1
	Gemeenschappelijk belang	Inductief	De participant vertelt over het veilig houden van het uitgaansgebied als gemeenschappelijk belang van de partijen.	“In die zin dat ik wel denk dat iedereen hetzelfde doel heeft om uitgaansoverlast, om iedereen een veilig uitgaansklimaat te laten hebben.” – participant 8
	Verantwoordelijkheid politie	Inductief	De participant vertelt over de verantwoordelijkheid die de politie heeft of zou moeten hebben.	“De politie is er voor het handhaven van de openbare orde. Kort door de bocht voor de rust op straat. Op het moment dat er incidenten zijn of onrust dan moeten wij handelen en optreden en de situatie normaliseren.” – participant 9
	Verantwoordelijkheid horecaondernemers	Inductief	De participant vertelt over de verantwoordelijkheid die de horecaondernemers hebben of zouden moeten hebben.	“Ik zit voor mezelf met een paar meter om het pand heen. Als er hier tegenover wat gebeurt dan gaan wij er ook heen, dan helpen we ook mee. Als hiernaast wat gebeurt, laatst hadden we met een restaurant toen met corona waren er wat rellen, dan gaan we ook helpen.” – participant 12

	Verantwoorde-lijkheid gemeente	Inductief	De participant vertelt over de verantwoorde-lijkheid die de ge-meente heeft of zou moeten hebben.	“Sowieso een hele grote rol, ook een regierol. Ik vind dat de gemeente de partijen bij elkaar moet brengen. We hebben als gemeente zelf natuurlijk ook wel mogelijkheden om bestuurs-rechtelijk dingen aan te pakken, dus waar dat mogelijk is moet de gemeente dat ook doen. Maar ik zie voor de gemeente vaak wel een re-gierol om de partijen bij elkaar te brengen, de overleggen te faciliteren, om te kijken of de af-spraken na worden geleefd.” – participant 5
	Verantwoorde-lijkheid portier	Inductief	De participant vertelt over de verantwoorde-lijkheid die de portier heeft of zou moeten hebben.	“Ja, communiceren is heel belangrijk. Dus niet van heij en trekken en duwen, nee, jongens wat is er aan de hand, wat is er gebeurd, kan ik jullie ergens mee helpen, waarom is hier roe-ring ontstaan.” – participant 13
<i>Conflict tussen partijen (thema Samenwerking tussen partijen)</i>				
	Belangen-conflict tussen partijen	Deductief	De participant vertelt over de verschillende belangen van de par-tijen.	“Je moet natuurlijk niet vergeten, de horeca heeft belangen he. Kijk, de horeca die- ik wil niet zeggen dat ze allemaal zo zijn natuurlijk, maar die willen zo veel mogelijk verkopen. En als iemand zeventien jaar is dan maken ze-sommigen, niet allemaal hoor, zo bedoel ik dat niet, maar bij die samenwerking- kijk, de ho-reca heeft andere belangen dan wij en dan de politie.” – participant 4
	Irritatie aan elkaar	Inductief	De participant vertelt over irritaties die hij heeft aan de andere partijen.	“De gemeente is daarin de lead en moet hem dan wijzen op dit en dit is geconstateerd, doe je het nog een keer dan heeft het gevolgen voor de vergunning. En dat gebeurt niet altijd en daar is wel eens wat frustratie over. En dat noem ik dan stroef, frustratie, elkaar niet hele-maal begrijpen, misschien ook niet helemaal

				begrip voor elkaars mogelijkheden en onmogelijkheden en instrumenten die tot iemands beschikking staan.” – participant 14
	Naar elkaar wijzen	Inductief	De participant vertelt over dat de partijen naar elkaar wijzen bij het tegengaan van uitgaansoverlast.	“We zijn nu dus bezig met zo'n Kwaliteitsmeter Veilig Uitgaan en dan merk je inderdaad dat iedereen wel een beetje naar elkaar zit te kijken van wie gaat nou echt wat doen.” – participant 8
	Spanningsveld	Inductief	De participant vertelt over dat er een spanningsveld tussen de partijen is.	“En ik denk dat die conflicten wel eens, daar heb ik niet een specifiek voorbeeld van hoor, maar ik kan me voorstellen dat die twee doelen wel eens tegenover elkaar kunnen staan.” – participant 10
	Dankbaarheid ontbreekt	Inductief	De participant vertelt over het ervaren van het ontbreken van dankbaarheid van de gemeente.	“En dan denk ik van wij zijn hardwerkende mensen weet je, we zijn ondernemers die heel veel plezier willen geven in een stad. Dus die waardering wordt door heel veel ondernemers wel eens gemist bij deze gemeente.” – participant 6
Uitgaansbeleid				
	Evaluatie uitgaansbeleid gemeente	Deductief	De participant vertelt over of en zo ja, hoe het uitgaansbeleid van de gemeente wordt geëvalueerd.	“Het beleid zelf, wat ik mij kan herinneren, niet. Het is niet dat we specifiek gaan kijken van dit staat in het beleid. Alleen als er casuïstiek is of er speelt iets wat niet helemaal lekker loopt, dan gaan we wel kijken met z'n allen van hoe kan dit en hoe kunnen we dit verbeteren.” – participant 5
	Partners bij opstellen uitgaansbeleid gemeente	Deductief	De participant vertelt over welke partners betrokken zijn bij het opstellen van het uitgaansbeleid van de gemeente.	“Uhm, ja, dan kun je bijna aan alle partijen, dus zowel de ondernemers als de verschillende gemeentelijke afdelingen. Dus dan kun je bijvoorbeeld denken aan degenen die zich bezighouden met economische zaken of met vergunningverleners, VTH is dat dan, dus inderdaad de handhaving. Maar ook externe partijen. Denk bijvoorbeeld aan de Horecabond, politie

				natuurlijk, Verslavingszorg denk ik ook nog wel, dus dat is VNN.” – participant 8
	Totstandkoming uitgaansbeleid gemeente	Deductief	De participant vertelt over de totstandkoming van het uitgaansbeleid van de gemeente.	“Beleid komt tot stand door in eerste instantie hier in het gemeentehuis met de afdelingen die te maken hebben met, noem het maar de horeca, dat is dan een team handhaving natuurlijk, maar ook een team openbare orde en veiligheid, een team uit het sociaal domein. Die allemaal op diezelfde vlakken elkaar tegenkomen of elkaar in de branche tegenkomen. Daar begint het vaak mee. Dan wordt gekeken van oké wat wordt het beleid voor het komende jaar, voor de komende twee jaren. Gaan we de sluitingstijden op deze manier doen of willen we het vervroegen. Daar wordt intern eerst een gedachtevorming over gedaan en vervolgens gaat het in het overleg met de horeca.” – participant 11
	Algemene Plaatselijke Verordening	Inductief	De participant vertelt over de Algemene Plaatselijke Verordening als uitgaansbeleid.	“Ja, we hebben dan nu, tenminste, in de APV staat wel van alles opgenomen als het gaat om volgens mij gebruik van alcohol en drugs, ook in de openbare ruimte. We hebben allerlei artikelen, bijvoorbeeld lachgas is nu landelijk dan, dat is in de gemeente natuurlijk dat je daar uhm, dus daar hebben we verschillende APV-artikelen voor.” – participant 8
	Alcoholwet	Inductief	De participant vertelt over de nieuwe Alcoholwet als uitgaansbeleid.	“Nieuwe Alcoholwet is ingegaan, 2021 volgens mij. Die is ook heel erg gericht op alcoholmatiging.” – participant 4
	Horecatelefoon	Inductief	De participant vertelt over de horecatelefoon als uitgaansbeleid.	“De horecatelefoon is er, ik denk dat als dat een goed middel is om geweld, horecageweld, tegen te gaan- kijk als een ondernemer iets ziet of iets voelt en hij kan de politie van tevoren al even inlichten van nou ik heb hier een groep jongeren en die worden nu uit de discotheek

				gezet en nu staan ze op straat, maar ik weet niet hoe het komt. Dus ik denk dat de horecatelefoon daar wel belangrijk in is.” – participant 4
	ID-con- trole	Inductief	De participant vertelt over ID-controle bij de entree van een uitgaansgelegenheid als uitgaansbeleid.	“Dat is identiteitsbewijzen controleren, op het moment dat het escaleert bij wijze bijvoorbeeld, ja inhaken.” – participant 12
	Collec- tieve Ho- recaont- zegging	Inductief	De participant vertelt over de Collectieve Horecaontzegging als uitgaansbeleid.	“Collectieve Horecaontzegging hebben wij en dat moet dan opgezet worden door horeca, politie en gemeente.” – participant 6
	Tassen- controle	Inductief	De participant vertelt over het controleren van tassen bij de entree van een uitgaansgelegenheid als uitgaansbeleid.	“Vroeger hadden ze een uitsmijter bij de deur staan en nu heb je een gastheer staan die tassencontrole doet, met detectiepoortjes hebt, je hebt een hele andere beleving en daardoor nemen mensen minder mee. Ze zijn zich bewust ervan.” – participant 6
	Horeca- overleg	Inductief	De participant vertelt over het tweejaarlijkse horecaoverleg als uitgaansbeleid.	“Maar verder, ja, we hebben één keer in de zoveel maanden, dat is één keer in het half jaar of zo, hebben we een groot horecaoverleg. Dan nodigt de gemeente alle partijen- de Horeca Nederland, de politie, de horecaondernemers. En dan wordt er gesproken over hoe het gaat en wat voor verbeterpunten zien wij en- dus dat is ook een stukje goed alcoholbeleid zeg maar. Dat je ook aan kunt geven wat er goed gaat en wat er minder goed gaat.” – participant 4
	Glaswerk binnen houden	Inductief	De participant vertelt over het binnen houden van glaswerk als uitgaansbeleid.	“Maar wat je nu ziet is dat bezoekers in principe geen glaswerk mee naar buiten mogen nemen.” – participant 8

	Kwali- teitsmeter Veilig Uitgaan	Inductief	De participant vertelt over de Kwaliteitsmeter Veilig Uitgaan als uitgaansbeleid.	“We hebben nu wel best wel vaak horecaoverleg en zo en ze hebben een werkgroep opgericht KVVU voor dat collectieve verbod.” – participant 12
	Politie aanwezig	Inductief	De participant vertelt over de aanwezigheid van politie in het uitgaansgebied als uitgaansbeleid.	“Ja, een stukje toezicht van de politie natuurlijk en van de boa's natuurlijk tijdens uitgaanstijden. Ik weet niet precies welke tijden, maar volgens mij heeft de politie ook wat meer inzet, met name zaterdagavond. Een stukje toezicht.” – participant 4
	Situatie onder controle houden	Inductief	De participant vertelt over het onder controle proberen te houden van een situatie als uitgaansbeleid.	“Uhm, ja niet mee bemoeien, tenzij het echt escaleert natuurlijk. Maar eigenlijk wil ik dat degene die bij de deur staat hun werk doet. En kijk, op het moment dat je dus drukte hebt en iedereen gaat zich ermee bemoeien, dan wordt het toch chaotischer. En eigenlijk kun je dan beter de rust bewaren denk ik voordat iedereen er vol opspringt denk ik.” – participant 13
	Zerotole- rancebe- leid	Inductief	De participant vertelt over het zerotolerancebeleid binnen de politie als uitgaansbeleid.	“Nou, in principe hebben wij een zerotolerancebeleid, dat betekent dat wij strafbare gedragingen bestraffen. Daaronder valt bijvoorbeeld ook het wildplassen, verstoring van de openbare orde, dus eigenlijk alle lichtere feiten ook.” – participant 10
Uitgaan				
	Leeftijds- groepen	Deductief	De participant vertelt over of en zo ja, welke leeftijdsgroepen voornamelijk overlast veroorzaken.	“Het kan net zo goed bij een 25+ avond zijn, we hebben ook wel eens een [onverstaanbaar] gehad en dat is 21+ en daar gebeurt ook wel eens een incidentje. Dat is met 16+ net zo. Op andere avonden is het gewoon hartstikke gezellig en is er niks aan de hand, dus ja, er is geen pijl op te trekken in dat opzicht zeg maar. Het is niet dat er constant iets is, het is heel erg wisselend daarin.” – participant 2
	Uitgaans- overlast	Deductief	De participant vertelt over of en zo ja, welk	“Uhm, ja vooral die vechterijen waar ik het eigenlijk al over had. Ik zie soms ook wel dat er

			<p>uitgaansoverlast tijdens het uitgaan voorkomt.</p>	<p>behoorlijk geweld wordt uitgeoefend. Misschien is het een maandje geleden, toen werden we gebeld en toen zagen we op camera-beelden terug een groepje jongens die was met elkaar aan het praten en opeens sloeg de vlam in de pan dus kennelijk had iemand wat verkeerd gezegd en toen werd er behoorlijk geschopt en geslagen, ook toen iemand nog op de grond ligt. En dat is toch wel behoorlijk geweld. Uhm, we krijgen ook meldingen, wat ik net al eerder zei, valse ID als iemand nog niet oud genoeg is en probeert hij met de ID-kaart van een ander toch binnen te komen. Uhm, soms onwel wordingen, mensen die te veel hebben genuttigd, alcohol c.q. andere middelen. Vernielingen komen wel voor. Ik denk dat de ruzies, de opstootjes, dat dat het grootste gedeelte van de meldingen is.” – participant 10</p>
	Lastige positie portier	Inductief	<p>De participant vertelt over de lastige positie die de portier heeft bij het tegengaan van uitgaansoverlast.</p>	<p>“We proberen ze altijd op een normale manier uit de zaak te verwijderen, maar het wordt de gastheer ook niet makkelijk gemaakt. Want ze hoeven maar dit te doen en ze hebben gelijk al een aanklacht aan de broek. Nou, dan begin je weer met camerabeelden en moet je weer getuigen zoeken en weet ik het allemaal. Het is heel makkelijk om als gast zijnde lekker met een vingertje naar de gastheer te gaan wijzen.” – participant 3</p>
	Gemiddelde uitgaansnacht	Inductief	<p>De participant vertelt over hoe een gemiddelde uitgaansnacht er in het weekend in het uitgaansgebied uitziet.</p>	<p>“Uhm, laten we ervan uitgaan dat een gemiddelde avond en nacht een gezellige rustige horecanacht is met veel bezoekers. Dan heb je eigenlijk gewoon een hele goede leuke avond, zowel voor de politie als de ondernemers als de bezoekers. Uhm, ja, het weer moet een beetje meezitten. Dat is ook wel één van de factoren waarvan we merken dat zowel gedrag</p>

				als eventuele incidenten daar van invloed op is, op dat soort dingen zeg maar. Want als het de hele nacht regent is het heel rustig op straat, is het een mooie zomeravond dan blijven mensen wat vaker en langer op straat hangen. Maar uhm, als politie zijnde mag je spreken van een gemiddelde gezellige avond als het praktisch incidentloos verloopt.” – participant 9
	Sfeer uitgaansgebied	Inductief	De participant vertelt over de sfeer die normaal gesproken in het uitgaansgebied hangt.	“Nee, maar [(naam horecagelegenheid)] is eigenlijk altijd al een heel gemoedelijke zaak geweest. Het is altijd een beetje van alles kan en alles mag, het is van doe maar normaal. Het is ja, komt ook omdat het 18+ is misschien wel, maar er gebeurt eigenlijk, de sfeer is altijd gezellig hier, goed.” – participant 6
	Politie mikpunt uitgaanspubliek	Inductief	De participant vertelt over dat de politie het mikpunt kan zijn van uitgaanspubliek.	“Vaak wordt er dan gekeken naar de politie om aanwezig te zijn en ik vraag me daarbij af of dat een positief of juist een negatief effect heeft op de openbare orde. Want we zien ook wel op het moment dat als mensen vervelend zijn, dronken zijn en elkaar opzoeken en je stuurt er politie op af, dan worden wij in één keer het mikpunt. En we vallen natuurlijk op in ons politiepak met gele strepen erop.” – participant 1
Manieren tegengaan uitgaansoverlast				
	Alcoholbeleid	Inductief	De participant vertelt over het idee van goed alcoholbeleid bij het tegengaan van uitgaansoverlast.	“Dus ik denk dat het heel belangrijk is om te kijken van wat kun je aan die voorkant doen om te voorkomen dat alcohol of ook veel alcohol wordt gebruikt.” – participant 8
	Autoluw	Inductief	De participant vertelt over het idee van het autoluw maken van het uitgaansgebied bij het	“Je zou iets aan verkeerscirculatie kunnen doen. Ik zou een groot voorstander zijn om het autovrij, autoluw te maken.” – participant 1

			tegengaan van uitgaansoverlast.	
	Blijven bewegen	Inductief	De participant vertelt over het idee van ‘blijven bewegen’ in het uitgaansgebied bij het tegengaan van uitgaansoverlast.	“Je mag niet stilstaan. Dus wat doen ze in heel veel uitgaansgebieden, in het buitenland zie je het ook heel vaak, in Barcelona en weet ik veel wat, dan komt er politie aan, en de eilanden doen het ook, en die zeggen jongens blijven bewegen. Je mag dus niet met vijf man gaan stilstaan. Dan loop je maar naar huis, ga maar naar huis. En dan krijg je ook geen opstopping, krijg je ook geen ruzies.” – participant 6
	Camera-toezicht	Inductief	De participant vertelt over het idee van cameratoezicht in het uitgaansgebied bij het tegengaan van uitgaansoverlast.	“Misschien wat cameratoezicht neerzetten of zo. Ik denk dat dat ook wel heel veel ellende bespaart.” – participant 12
	Dezelfde regels in uitgaansgebied	Inductief	De participant vertelt over het idee om dezelfde regels in het uitgaansgebied toe te passen bij het tegengaan van uitgaansoverlast.	“Dus je moet voordat je daar de Kaden betreedt, moet het duidelijk zijn wat de regels zijn voor het hele Kadengebied.” – participant 1
	Dezelfde sluitings-tijden	Inductief	De participant vertelt over het idee om dezelfde sluitingstijden te hanteren in het uitgaansgebied bij het tegengaan van uitgaansoverlast.	“Als jongelui eerder naar de horecazaak gaan en dan gaan ze zich niet helemaal indrinken. Dat heeft commerciële voordelen, maar ook als het gaat om uitgaansgeweld dat je dan niet de hele nacht dronken mensen- dat ze dan rond twaalf uur een beetje naar huis gingen.” – participant 8
	Eén communicatiekanaal	Inductief	De participant vertelt over het idee om één communicatiekanaal in het uitgaansgebied te	“Nou, ik denk dat als je op de hele Kaden één kanaal zou hebben dat dat veel beter zou zijn, ja.” – participant 12

			hebben bij het tegengaan van uitgaansoverlast.	
	Evenemententerrein	Inductief	De participant vertelt over het idee om van het uitgaansgebied een evenemententerrein te maken bij het tegengaan van uitgaansoverlast.	“Het kan ook tussen bepaalde tijden hè. Volgens mij moet je niet de Kaden 24/7 evenemententerrein laten zijn. Maar iedereen weet wanneer de horeca zich afspeelt, dus je zou ervoor kunnen kiezen om bijvoorbeeld vrijdag, zaterdag van weet ik veel, zes uur 's avonds tot vier uur 's ochtends is het evenemententerrein en als je daar naar binnen stapt dan gelden deze tien huisregels waar eenieder zich aan houdt.” – participant 1
	Fietsen en scooters plaatsen	Inductief	De participant vertelt over het idee van het goed kunnen plaatsen van fietsen en scooters in het uitgaansgebied bij het tegengaan van uitgaansoverlast.	“Het goed kunnen plaatsen van fietsen en scooters.” – participant 11
	Sfeerbeheer	Inductief	De participant vertelt over het idee van sfeerbeheer in het uitgaansgebied bij het tegengaan van uitgaansoverlast.	“En we hebben daar ook wel de afgelopen jaren wat ervaring in gehad waarbij in het horeca- en het uitgaansgebied er minder politie was en er bijvoorbeeld meer beveiligers op straat waren die een soort sfeerbeheer deden of een sfeerteam zeg maar. En dan mensen ook gewoon preventief aanspreken, ook voor advies en dergelijke benaderbaar zijn.” – participant 9
	Surveillance politie	Inductief	De participant vertelt over het idee van meer surveillance van de politie in het uitgaansgebied.	“Ja, op drukke avonden waar veel gebeurt zou er naar mijn mening wel wat meer politie op straat kunnen. Dat is ook wat ik terug hoor van gesprekken met inwoners dat ze wel eens vinden dat er te weinig politie op straat is.” – participant 5

	Sus-team	Inductief	De participant vertelt over het idee van het inzetten van een sus-team in het uitgaansgebied bij het tegengaan van uitgaansoverlast.	“Kijk en dat noemen ze in sommige steden sus-wachten of noemen ze dat uitgaanscoaches, geef het maar een naam. Maar het moeten mensen zijn die de taal spreken, die overwicht hebben, die kunnen handelen.” – participant 11
	Taxiregeling	Inductief	De participant vertelt over het idee van een taxiregeling in het uitgaansgebied bij het tegengaan van uitgaansoverlast.	“Dan hebben ze ook plaatsen voor de taxi, dat hebben we hier heel vaak gehad dat we eigenlijk maar één taxiplaats hebben en dat mensen gewoon netjes in de lijn gaan staan en nu springt iedereen in- als een taxi langskomt dan springen ze als gek er voor. Dus daar wat meer geleiding in en dat kan ook in samenwerking natuurlijk met het taxibedrijf. Je kunt op een gegeven moment ook zeggen van we plaatsen ze om de hoek, dan moeten mensen die kant op bewegen en kunnen ze daar in een lijn gaan staan en dan moet je doorlopen. Dan kan je ze wegsturen. Of aan de overkant heb je een grote plaats. Je hebt natuurlijk genoeg plaatsen om een mooie taxiplaats te gaan bedenken.” – participant 6
	Verlichting uitgaansgebied	Inductief	De participant vertelt over het idee van goede verlichting in het uitgaansgebied bij het tegengaan van uitgaansoverlast.	“Uhm, dat is ook een sfeervolle adequate verlichting, dat is erg belangrijk.” – participant 11
	WhatsApp	Inductief	De participant vertelt over het idee van het inzetten van een WhatsApp-groep met de politie en de horeca bij het tegengaan van uitgaansoverlast.	“Zoiets ben ik helemaal voor. Dat je dus niet meer een lijn hebt, maar wel kunt WhatsAppen en degene die de telefoon heeft kan de politie aansturen of juist niet.” – participant 6

